

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૬૯૬૪/૨૦૧૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી કે. એમ. ઠાકર

(સહી/-)

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી વી. પી. પટેલ

(સહી/-)

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની શુદ્ધ નકલ જોવા માંગે છે?	ના

૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

એડવાન્સ્ડ બાયોનિક્સ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત મેડિકલ સર્વિસ કોર્પોરેશન લિમિટેડ

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧, ૨ માટે શ્રી અર્જુન આર. શેઠ(૭૫૮૯) ની સાથે સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી આર. એસ. સંજલપાલા

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨ માટે જે સાગર એસોસિએટ્સ (૮૧૬૨)

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ માટે શ્રી મિતુલ કે. શેલત (૨૪૧૯)

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી કે. એમ. ઠાકર

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તીશ્રી વી. પી. પટેલ

તારીખ: ૧૯/૦૮/૨૦૧૯

મૌખિક ચુકાદો

(પર: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી કે. એમ. ઠાકર)

૧. અરજદાર માટે શ્રી એ. આર. શેઠની સાથે સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી આર. એસ. સંજણવાલાને, પ્રતિવાદી નં. ૧ કોર્પોરેશન માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એમ. કે. શેલતને અને પ્રતિવાદી નં. ૨ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી છત્રપતિ અને શ્રી ડી. સી. દવેને સાંભળ્યા.

૨. વર્તમાન પિટિશન દ્વારા અરજદારે અન્ય બાબતોની સાથે પ્રાર્થના કરી છે કે:-

"૨૨. (એ) કે આ નામદાર કોર્ટ એવું ઠરાવે અને જાહેર કરે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક ઠેરવવાનું અને તેને એલ-૧ બીડર તરીકે જાહેર કરવાનું પ્રતિવાદી નં. ૧ નું કૃત્ય સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર, મનસ્વી, ગેરબંધારણીય અને સત્તાની બહાર છે.

(બી) કે આ નામદાર કોર્ટ પ્રતિવાદી નં. ૧ ને અરજદાર નં. ૧ ને સફળ બીડર જાહેર કરવા અને અરજદાર નં. ૧ ને કોન્ટ્રાક્ટ આપવાનો નિર્દેશ આપતી મેન્ડમસની રિટ અને/અથવા

મેન્ડમસના સ્વરૂપમાં અન્ય કોઈ રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશ જારી કરે.

(સી) કે આ નામદાર કોર્ટ પ્રતિવાદી નં. ૧ દ્વારા સમગ્ર ટેન્ડર પ્રક્રિયા હાથ ધરવા માટે જાળવવામાં આવેલા રેકૉર્ડ્સ અને કાર્યવાહી મંગાવતી સર્ટીઓરારીની રિટ અથવા સર્ટીઓરારીના સ્વરૂપમાં અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશ જારી કરે.

(ડી) વર્તમાન પિટિશનની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ બાકી હોય ત્યાં સુધી, આ નામદાર કોર્ટ સમગ્ર ટેન્ડર પ્રક્રિયા પર સ્ટે આપવા માટે એકપક્ષીય એડ-ઇન્ટરિમ નિર્દેશ પસાર કરે અને પ્રતિવાદી નં. ૧ ને પ્રતિવાદી નં. ૨ ને કોન્ટ્રાક્ટ આપતા અટકાવે."

૩. વર્તમાન કેસની તથ્યપૂર્ણ પૃષ્ઠભૂમિ જેણે હાથ પરના વિવાદ અને વિસંગતતાને જન્મ આપ્યો છે, તેનો સારાંશ નીચે મુજબ છે.

૩.૧ નવેમ્બર ૨૦૧૮ માં વર્તમાન પ્રતિવાદી નં. ૧ એ ટેન્ડર બહાર પાડ્યું હતું અને ૨ વર્ષ માટે દરના આધારે કોકિલચર ઇમ્પ્લાન્ટ્સ આમંત્રિત કરી હતી.

૩.૨ અહીંના અરજદાર અને વર્તમાન પ્રતિવાદી નં. ૨ અને અન્ય એક બીડરે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ એનઆઈટી ના જવાબમાં પોતપોતાની બીડ્સ રજૂ કરી હતી.

૩.૩ અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને વર્તમાન અરજદારને લાયક બીડર તરીકે જાહેર કર્યો. અરજદારે એવો પાણ દાવો કર્યો છે કે તેને પ્રતિવાદી નં. ૨ કોર્પોરેશન તરફથી એક ઇમેલ મળ્યો હતો (૧૪.૨.૨૦૧૯ ના રોજ) જેમાં જાણ કરવામાં આવી હતી કે ટેકનિકલ બીડ્સની ચકાસણી દરમિયાન તેની પસંદગી કરવામાં આવી હતી.

૩.૪ અરજદારે એવો પાણ આક્ષેપ કર્યો છે કે ૧૪.૨.૨૦૧૯ ના રોજ પ્રતિવાદી નં. ૧ ની સત્તાવાર વેબસાઈટ અરજદારને લાયક બીડર તરીકે જાહેર કર્યો અને ૧૪.૨.૨૦૧૯ ના ઇમેલે પાણ જાહેર કર્યું કે અરજદારની ટેકનિકલ તબક્કે પસંદગી કરવામાં આવી હતી.

૩.૫ અરજદારે વધુમાં આક્ષેપ કર્યો છે કે ૧૫.૨.૨૦૧૯ ના રોજ સત્તાવાર વેબસાઈટ એ પાણ દર્શાવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ તેમજ ત્રીજા બીડર (જે

વર્તમાન પિટિશનમાં પક્ષકાર નથી) ને ટેકનિકલ તબક્કે ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવ્યા છે.

૩.૬ અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, જોકે ૧૫.૨.૨૦૧૯ ના રોજ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને જાહેર કર્યું હતું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ટેકનિકલ તબક્કે લાયક ઠર્યું નથી, અચાનક પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને પોતાનું વલણ બદલ્યું અને ૨૧.૨.૨૦૧૯ ના રોજ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને જાહેર કર્યું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ પણ ટેકનિકલ લાયકાતનો તબક્કો પસાર કરી લીધો છે અને પ્રતિવાદી નં. ૨ લાયક બીડર છે.

૩.૭ અરજદારે આક્ષેપ કર્યો છે કે કોર્પોરેશનના ઉક્ત નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની કોમર્શિયલ બીડ લાયક બીડરોના પ્રાઈસ બીડ્સ (ટેકનિકલ બીડ તબક્કે) ની ચકાસણી પ્રક્રિયામાં પ્રવેશવા માટે લાયક ઠરી.

૩.૮ અરજદારે દાવો કર્યો છે કે સ્થિતિ / પરિણામમાં ઉક્ત અચાનક અને મનસ્વી ફેરફારને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારે તેના તારીખ ૧.૩.૨૦૧૯ ના પત્ર દ્વારા વિરોધ નોંધાવ્યો હતો.

૩.૯ અરજદારે વધુમાં આક્ષેપ કર્યો છે કે ત્યારબાદ પ્રતિવાદીએ કોમર્શિયલ બીઝ્સ (પ્રાઇસ બીઝ્સ) ખોલ્યા અને ધ્યાનમાં લીધા અને કોમર્શિયલ બીઝ્સની ચકાસણી કર્યા પછી પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણમાં લેટર ઓફ ઇન્ડેન્ટ જારી કર્યો.

૩.૧૦ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનની આવી કાર્યવાહીથી નારાજ થઈને, અરજદારે વર્તમાન પિટિશન દાખલ કરી છે.

૩.૧૧ જે હકીકતોના પ્રકાશમાં વિવાદ ઊભો થયો છે તે સમજાવવા માટે અરજદારે ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે:-

"૭. પ્રતિવાદી નં. ૧ એ ૨૩ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૮ ના રોજ ટેન્ડર નંબર ટી.ઇ.નં. જીએમએસ સીએલ/ડી-૬૪૦/આરસી/૨૦૧૮-૧૯ બહાર પાડ્યું હતું જેમાં ઓનલાઇન (ઇન્ટરનેટ દ્વારા) (હવે પછી "ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટ" તરીકે ઓળખાય છે) પ્રતિષ્ઠિત ઉત્પાદકો-સીધા આયાતકારો પાસેથી રેટ કોન્ટ્રાક્ટના આધારે બે (૨) વર્ષના સમયગાળા માટે કોક્લિયર ઇમ્પ્લાન્ટ્સના સપ્લાય માટે બીઝ્સ આમંત્રિત કરી હતી. ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી નં. ૧ દ્વારા ૩૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૮, ૧૪ નવેમ્બર, ૨૦૧૮ અને ૧૨ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ ના રોજ વિવિધ

સુધારાપત્રકો બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા. આ સુધારાપત્રકો અન્ય બાબતોની સાથે ટેકનિકલ અને કોમર્શિયલ બીઝ્સની ઓનલાઈન અને ભૌતિક રજૂઆતની તારીખ લંબાવવા માટે હતા..... ટેકનિકલ અને કોમર્શિયલ બીઝ્સની ઓનલાઈન અને ભૌતિક રજૂઆતની છેલ્લી તારીખો અનુક્રમે ૨૬ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ અને ૨૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ હતી. તે મુજબ, અરજદાર નં. ૧ એ ૨૬ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ ના રોજ એટલે કે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટમાં નિર્ધારિત સમયમર્યાદામાં ટેકનિકલ અને કોમર્શિયલ બીઝ્સ ઓનલાઈન અને ભૌતિક રીતે રજૂ કરી, જેના અનુસંધાનમાં, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ તેના ૧૪ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના ઇમેલ દ્વારા અરજદાર નં. ૧ ને જાણ કરી કે ટેન્ડરની બીડ ચકાસણીના ટેકનિકલ તબક્કે તેની પસંદગી કરવામાં આવી છે.

૮. ૧૫ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના રોજ, જ્યારે અરજદારોએ ટેન્ડરની સ્થિતિ જાણવા માટે પ્રતિવાદી નં. ૧ ની સત્તાવાર વેબસાઈટ તપાસી, ત્યારે જોવામાં આવ્યું કે અરજદાર નં. ૧ ને ટેકનિકલ તબક્કામાં એકમાત્ર લાયક બીડર તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. એ નોંધવું અગત્યનું છે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ ની સત્તાવાર વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ સ્થિતિ મુજબ, અન્ય બે બીડરો પ્રતિવાદી

નં. ૨ અને મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયાને ટેકનિકલ તબક્કે ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવ્યા હતા.....

૯. પ્રતિવાદી નં. ૧ એ તેના ૨૦ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના ઇમેલ દ્વારા તમામ (૩) બીડરોને ૨૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના રોજ ગાંધીનગર ખાતે તેની ઓફિસમાં મીટિંગ માટે આમંત્રિત કર્યા. જોકે, અરજદાર નં. ૧ ના પ્રતિનિધિ પ્રતિવાદી નં. ૨ અને મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયાના પ્રતિનિધિ સાથે હાજર રહ્યા હતા, પરંતુ પ્રતિવાદી નં. ૧ ને જ ખબર હોય તેવા કારણોસર, ઉક્ત તારીખે મીટિંગ યોજવામાં આવી ન હતી.

૧૦. ત્યારબાદ, ૨૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના રોજ, અરજદારોએ ટેન્ડર પ્રક્રિયાની સ્થિતિ તપાસી અને તેમને ખૂબ જ આઘાત અને આશ્ચર્ય થયું, કારણ કે જોવામાં આવ્યું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ પણ અરજદાર નં. ૧ સાથે ટેકનિકલ તબક્કો પસાર કરી ચૂક્યું હોવાનું દર્શાવવામાં આવી રહ્યું હતું અને કોમર્શિયલ તબક્કામાં આગળ વધ્યું હતું. વધુમાં, એ ઉદ્દેખ કરવો જરૂરી છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક ઠેરવવામાં પ્રતિવાદી નં. ૧ ની આ મનસ્વી અને ભેદભાવપૂર્ણ કાર્યવાહીને કારણે, અરજદાર નં. ૧ (જે મૂળરૂપે એકમાત્ર લાયક બીડર હતું) ની કોમર્શિયલ બીડ છ (૬) દિવસના વિલંબ પછી ખોલવામાં આવી હતી એટલે કે પ્રતિવાદી નં. ૨

વેબસાઈટ પર ટેકનિકલ તબક્કો પસાર કરી ચૂક્યું હોવાનું દર્શાવ્યા
પછી તરત જ.....

૧૧. એ જણાવ્યું અગત્યનું છે કે ખંડ એફ નો પેટા-ખંડ ૫
(ટેકનિકલ અને કોમર્શિયલ બીડ ખોલવા અંગે), સ્પષ્ટપણે
નિર્ધારિત કરે છે કે કોમર્શિયલ બીડ માત્ર તે જ ટેન્ડરોની
ખોલવામાં આવશે જેમની ટેકનિકલ બીડ ટેન્ડરની ટેકનિકલ
આવશ્યકતાઓને સંતોષે છે અને અન્યથા સ્વીકાર્ય છે. તેથી,
આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક
ઠેરવવા (તેને અસફળ જાહેર કર્યા પછી) અને ત્યારબાદ પ્રતિવાદી
નં. ૨ ની કોમર્શિયલ બીડ ખોલવાની પ્રતિવાદી નં. ૧ ની કાર્યવાહી
મનસ્વી હતી અને ટેન્ડર સ્પષ્ટીકરણોના ઉદ્દેશ્યમાં હતી કારણ કે
પ્રતિવાદી નં. ૨ ને ટેકનિકલ તબક્કે પહેલાથી જ ગેરલાયક
ઠેરવવામાં આવ્યા હતા."

જ. સદર પડકારને ટેકો આપવા અને વાજબી ઠેરવવા માટે અરજદારના વિદ્વાન
સિનિયર કાઉન્સેલે રજૂઆત કરી હતી કે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટના નિયમો અને
શરતોના ઉદ્દેશ્યમાં ટેકનિકલ તબક્કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક ઠેરવવામાં
પ્રતિવાદી નં. ૧ નું આચરણ અયોગ્ય, ગેરબંધારણીય, અધિકારક્ષેત્રની બહાર
અને ગેરવાજબી છે અને ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટમાં કલ્પ્યા મુજબના નિયમો અને શરતો

અનુસાર અહીં અરજદાર નં. ૧ એકમાત્ર લાયક બીડર હોવા છતાં અરજદાર નં. ૧ ને સફળ બીડર તરીકે જાહેર ન કરવામાં પ્રતિવાદી નં. ૧ નું આચરણ ગેરબંધારણીય, અધિકારક્ષેત્રની બહાર અને ગેરવાજબી છે. અરજદારે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે કોર્પોરેશને દુર્ભાવનાપૂર્વક કાર્યવાહી કરી છે અને કોઈપણ કારણ કે ઔચિત્ય વિના પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક ઠેરવવાની સંપૂર્ણ ક્વાયત માત્ર અહીં અરજદાર નં. ૧ ને ટેન્ડર પ્રક્રિયામાંથી બાકાત રાખવા માટે જ છે, તેમ છતાં તે એકમાત્ર લાયક અને યોગ્ય બીડર હતું, તે દૂષિત છે. અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ એ પણ રજૂઆત કરશે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક ઠેરવવામાં પ્રતિવાદી નં. ૧ નું આચરણ વિકૃત છે, અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણ કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે. એવું વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ એ બદલીદાપૂર્વક પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક ઠેરવ્યું છે અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણ કરવા માટે કોમર્શિયલ બીડ ખોલવામાં વિલંબ કર્યો છે. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ ની આક્ષેપિત કાર્યવાહી બંધારણની કલમ ૧૯(૧) (જી) હેઠળ બાંધધરી આપેલ વ્યવસાય કરવાના અરજદારોના મૂળભૂત અધિકારને ભંગ કરે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ એ જાહેર ફરજનો ગંભીર ભંગ કર્યો છે અને પ્રતિવાદી નં. ૧ ન્યાયી, વાજબી અને તટસ્થ રીતે કાર્ય કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે અને તેણે, તેના બદલે, સ્પષ્ટ પક્ષપાત, ભેદભાવ અને સત્તાના રંગીન અને મનસ્વી ઉપયોગમાં સંડોવણી કરી છે, જે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા સહિત સમગ્ર ટેન્ડર પ્રક્રિયાને દૂષિત કરે છે. અરજદાર માટે વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી આર. એસ. સંજલવાલાએ રજૂઆત કરી

હતી કે ખંડ એફ ના પેટા-ખંડ પ ના પ્રકાશમાં, ફક્ત તે જ બીડરોની કોમર્શિયલ બીડ ખોલવી જોઈએ જેઓ ટેકનિકલ તબક્કે લાયક ઠર્યા હોય. તેથી, ૧૪.૨.૨૦૧૯ ના રોજ જાહેર કરાયેલા પરિણામના પ્રકાશમાં, માત્ર અરજદારની જ કોમર્શિયલ બીડ ખોલવી અને ધ્યાનમાં લેવી જોઈતી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટનો ખંડ ૪ જોગવાઈ કરે છે કે, અન્ય બાબતોની સાથે, બીડરે ચકાસવું પડશે કે તમામ દસ્તાવેજો, પ્રમાણપત્ર યોગ્ય ફોર્મેટમાં રજૂ કરવામાં આવ્યા છે અને બીડ રજૂ કર્યા પછી કોઈપણ દસ્તાવેજ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં. જોકે, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન, આવી જોગવાઈ હોવા છતાં, પ્રતિવાદી નં. ૨ ને તેની બીડમાં રહેલી ભૂલ અને ખામી સુધારવાની તક આપીને ટેન્ડરના નિયમો અને શરતોના ભંગમાં કાર્ય કર્યું. તેમણે રજૂઆત કરી કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન પ્રતિવાદી નં. ૨ ને તારીખ ૪.૨.૨૦૧૯ નો પત્રવ્યવહાર / ઇમેલ મોકલી શક્યું ન હોત છતાં પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને, ઉક્ત ઈ-મેલ તારીખ ૪.૨.૨૦૧૯ દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૨ ને બીડ સબમિટ કરતી વખતે પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા થયેલી ખામી / ભૂલ સુધારવાની તક આપી. તેમણે રજૂઆત કરી કે પ્રતિવાદીનું આવું આચરણ ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટની શરતોથી વિપરીત છે. અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, ઉક્ત ઈ-મેલ ટેન્ડરની શરતનું ઉલ્લંઘન કરે છે. ઉક્ત રજૂઆતો સાથે અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણમાં જારી કરાયેલ એલઓઆઈ (એલઓઆઈ) તેમજ સમગ્ર ટેન્ડર પ્રક્રિયા રદ થવી જોઈએ. પોતાની રજૂઆતને સમર્થન આપવા માટે અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે પશ્ચિમ બંગાળ સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ વિરુદ્ધ પટેલ

એન્જિનિયરિંગ કંપની લિમિટેડ, ૨૦૦૧ (૨) એસસીસી ૪૫૧ ના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો.

૫. આ તબક્કે, એ નોંધવું સુસંગત અને આવશ્યક છે કે સુનાવણી દરમિયાન અરજદાર તેમજ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનની નીતિના પ્રકાશમાં, કોર્પોરેશને ટેન્ડર ક્વોટાનો ૪૦% ભાગ અરજદારને ઓફર કર્યો છે એટલે કે કોકિલયર ઇમ્પ્લાન્ટ સપ્લાય કરવા માટેનો ક્વોટા અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ વચ્ચે ૬૦:૪૦ ના ગુણોત્તરમાં વિભાજિત કરવાનો પ્રસ્તાવ છે, જો અરજદાર પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત સાથે મેચ કરવા સંમત થાય. એ પણ જાણવા મળ્યું છે કે અરજદારે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનને પોતાનો ઇનકાર એટલે કે આવા વિભાજન અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમતને મેચ કરવાની શરત સ્વીકારવાનો ઇનકાર જણાવ્યો છે.

૬. અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહત અને અરજદાર માટેના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનો વિરોધ કરવા માટે, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે કોર્પોરેશને પ્રતિવાદી નં. ૨ ને ત્યારબાદ કોઈ વધારાના દસ્તાવેજ સબમિટ કરવા માટે આમંત્રિત કર્યા નથી અને / અથવા પરવાનગી આપી નથી, વધુ ખાસ કરીને કોઈ પણ દસ્તાવેજ જે પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા તેની બીડ સાથે સબમિટ કરવામાં આવ્યો ન

હોય. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેલતે એ પણ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની ટેકનિકલ બીડની ચકાસણી માટે અને તે દરમિયાન કોર્પોરેશને માત્ર તે જ દસ્તાવેજો ધ્યાનમાં લીધા છે જે પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા તેની બીડ સાથે સબમિટ કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેલતે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટ હેઠળની જોગવાઈ પર આધાર રાખ્યો હતો જે (બીડ્સની ચકાસણી માટે) રાજ્ય સરકાર દ્વારા જાહેર કરાયેલ ખરીદી નીતિ (જે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા અપનાવવામાં આવી છે) હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અને / અથવા જી.આર. અને રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલ સૂચનાઓ / માર્ગદર્શિકાઓ તેમજ કોર્પોરેશન દ્વારા જારી કરાયેલા એનઆઈટીના જવાબમાં બીડરો દ્વારા સબમિટ કરાયેલ ટેકનિકલ અને કોમર્શિયલ બીડ્સની ચકાસણીની પ્રક્રિયા હાથ ધરતી વખતે કોર્પોરેશન દ્વારા નિયમિત અને સુસંગત રીતે અનુસરવામાં આવતી પ્રથા અને પ્રક્રિયાને સ્વીકારે છે. પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલે એવા આક્ષેપને નકારી કાઢ્યો હતો કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા લેવામાં આવેલ પગલાં અથવા આચરણ ટેન્ડરના નિયમો અને શરતોની વિરુદ્ધ છે અથવા કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના ભંગ સમાન છે અથવા ગેરકાયદેસર, સત્તા બહારના અને ગેરવાજબી છે.

૬.૧ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેલતે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે અરજદાર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમતની સરખામણીમાં પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા

ઓફર કરાયેલ કિંમત વચ્ચે નોંધપાત્ર તફાવત (ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ લગભગ રૂ. ૧૮૦૦૦) છે. પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના જણાવ્યા અનુસાર સરકારી તિજોરીને લગભગ રૂ. ૧૬.૨૮ કરોડનું નુકસાન થશે. કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલે એ પણ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ હાલનો સપ્લાયર છે અને તેણે કોઈપણ કિંમત વિના ૧૦ ઇમ્પ્લાન્ટ્સ ઓફર કયા છે.

૬.૨ કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે એલ૧ બીડરની પસંદગી કરવામાં અને એલ૧ બીડરને એલઓઆઈ જારી કરવામાં પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન તરફથી કોઈ ગેરકાયદેસરતા, દુર્ભાવના અથવા મનસ્વીપણું નથી. તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ન્યાયી રીતે કાર્ય કરવા માટે કોર્પોરેશને, તેની નીતિ અનુસાર, અરજદારને ૪૦% ક્વોટાની ઓફર કરી છે જો અરજદાર પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ઓફર કરાયેલ કિંમત સાથે મેચ કરે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેલટે પ્રતિવાદી નં. ૧ કોર્પોરેશન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા રિપ્લાય એફિડેવિટમાં જણાવેલ વિગતો પર પણ ભાર મૂક્યો હતો.

૬.૩ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેલટે એફકોન્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડ વિ. નાગપુર મેટ્રો રેલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (૨૦૧૬) ૧૬ એસસીસી ૮૧૮, બી.એસ.એન. જોશી એન્ડ સન્સ વિ. નાયર કોલ સર્વિસીસ લિ. (૨૦૦૬) ૧૧ એસસીસી ૫૪૮, તેજસ કન્સ્ટ્રક્શન્સ એન્ડ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર

પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિ. મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ, સેંધવા (૨૦૧૨) ૬ એસસીસી ૪૬૪ ના કેસોમાંના નિર્ણયો અને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૭૨૮૮/૨૦૧૬ માં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેંચના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો.

૬.૪ પ્રતિવાદી નં. ૨ ના વિદ્વાન વકીલે પ્રતિવાદી નં. ૧ કોર્પોરેશન દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અપનાવી હતી અને પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને સમર્થન આપવા માટે તેમણે એ હકીકત પર ભાર મૂક્યો હતો કે પ્રતિવાદી નં. ૧ આ ક્ષેત્રમાં અગ્રણી છે અને આયાતકાર હોવાના કારણે (પેરેન્ટ કંપની પર જે ઉત્પાદક છે) તેણે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટમાં નિયમો અને શરતો મુજબ સંબંધિત અને જરૂરી તમામ દસ્તાવેજો સબમિટ કર્યા હતા. પ્રતિવાદી નં. ૨ ના વિદ્વાન વકીલે પણ કિંમતના તફાવત પર ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે પ્રતિવાદી નં. ૨ કંપની દ્વારા રિપ્લાય એફિડેવિટમાં જણાવેલ વિગતો પર પણ આધાર રાખ્યો હતો. પ્રતિવાદી નં. ૨ ના વિદ્વાન વકીલે પોદ્ધાર સ્ટીલ કોર્પોરેશન વિ. ગણેશ એન્જિનિયરિંગ વર્ક્સ (૧૯૯૧) ૩ એસસીસી ૨૭૩, જગદીશ મંડલ વિ. સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સા (૨૦૦૭) ૧૪ એસસીસી ૫૧૭ અને જી. જે. ફર્નાન્ડિઝ વિ. સ્ટેટ ઓફ કર્ણાટક (૧૯૯૦) ૨ એસસીસી ૪૮૮ ના કેસોના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો હતો.

૭. અમે પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે. અમે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી અને પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા અને આધાર રાખેલા નિર્ણયો પણ ધ્યાનમાં લીધા છે.

૮. અરજદારે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના નિર્ણય સામે વિરોધ નોંધાવ્યો છે, જેના દ્વારા કોર્પોરેશને ચકાસણી સમિતિના અહેવાલના સંદર્ભમાં પ્રતિવાદી નં. ૨ પાસેથી રજૂઆત (સ્પષ્ટીકરણ) મંગાવી હતી અને ટેકનિકલ બીડની ચકાસણીના તબક્કે ઉક્ત પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક બીડર તરીકે ગણ્યું હતું. અલગ રીતે કહીએ તો, અરજદાર જે માંગે છે તે એ છે કે તેને (અરજદાર) એકલાને જ લાયક બીડર તરીકે ગણવામાં આવે.

૯. અરજદારની દલીલનો મુખ્ય આધાર એ છે કે જોકે ટેન્ડરની શરતો અનુસાર (આઈ) સંપૂર્ણ બીડ (ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં દર્શાવેલ જરૂરિયાતો મુજબના તમામ દસ્તાવેજો) રજૂ કરવાની બીડરની ફરજ હતી અને (આઈઆઈ) બીડ સાથે તમામ દસ્તાવેજો જોડાયેલા છે અને પૂરા પાડવામાં આવ્યા છે કે કેમ તેની ચકાસણી કરવાની બીડરની ફરજ હતી; અને (આઈઆઈઆઈ) પ્રિન્સિપાલ પાસે રજૂઆત માંગવાનો / બીડરોને ત્યારબાદ કોઈપણ સામગ્રી પૂરી પાડવાની તક આપવાનો કોઈ વિવેકાધિકાર નથી જોકે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને પ્રતિવાદી નં. ૨ ને રજૂઆત સબમિટ કરવાની આવી તક આપી હતી અને તેથી બોર્ડ દ્વારા આ પ્રકારની તક

આપવાનો ડીવીઝેશન કે વિવેકાધિકાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક ગણવાનો નિર્ણય અન્યાયી અને મનસ્વી છે.

૯.૧ હરીફ રજૂઆતોની તપાસ કરવા માટે, વધુ ખાસ કરીને એવી રજૂઆત કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની કાર્યવાહી અને વર્તન ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટના નિયમો અને શરતોની વિરુદ્ધ છે, તે ધ્યાનમાં લેવું અને ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટમાંથી નીચે ટાંકેલી જોગવાઈ (નિયમો અને શરતો) પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જરૂરી અને યોગ્ય છે:—

"૩. જો સપ્લાયર ટેન્ડર સહાયક દસ્તાવેજોની ભૌતિક રજૂઆતની નિયત તારીખ અને સમય પર અથવા તે પહેલાં ઓફલાઈન સહાયક દસ્તાવેજો સબમિટ કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે, જેમાં ડોક્યુમેન્ટ ફી અને ઇએમડી નો સમાવેશ થાય છે, તો બીડર તાત્કાલિક ગેરલાયક ઠરવા માટે પાત્ર છે.

જ થી ૬ *****

૭. ટેન્ડર સહાયક દસ્તાવેજ કવર:—

કૃપા કરીને એનેક્સર-એક્સ માં સામાન્ય નિયમો અને શરતો અને ટેન્ડરની ચેકલિસ્ટનો સંદર્ભ લો. એનેક્સર-એક્સ મુજબ એ-ગ્રુપના દસ્તાવેજો ફક્ત ઓનલાઈન જ સબમિટ કરવાના રહેશે

અને બી-ગ્રુપના દસ્તાવેજો ફક્ત ભૌતિક રીતે જ સબમિટ કરવાના રહેશે.

જ. (એ) આયાતી ઉત્પાદનો માટે માન્ય ઉત્પાદન લાયસન્સ અને ઉત્પાદન પરવાનગી (જે લાગુ પડતું હોય) ઉત્પાદકના માન્ય ઉત્પાદન લાયસન્સ અને ઉત્પાદન પરવાનગી (જે લાગુ પડતું હોય).

(બી) ટેન્ડરનું માન્ય/યોગ્ય ડ્રગ લાયસન્સ અને આયાતી ઉત્પાદનો માટે માન્ય આયાત લાયસન્સ.

(સી) થી (જે) એક્સએક્સએક્સએક્સએક્સએક્સએક્સએક્સએક્સ (કે) સંબંધિત ફૂડ એન્ડ ડ્રગ કંટ્રોલ ઓથોરિટી દ્વારા જારી કરાયેલ નોન-કન્પિક્શન સર્ટિફિકેટ (આ ટેન્ડરની નિયત તારીખ પહેલાં ૧૨ મહિનાની અંદર જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર). (પ્રાધાન્ય એનેક્સર-એક્સઆઈઆઈ ફોર્મેટ મુજબ).

(એલ) થી (એસ)

XXXX XXXXXX XXXXX

(ટી) તમામ ફોટોકોપીઓ સેલ્ફ એટેસ્ટેશન મોડમાં હોવી જરૂરી છે સિવાય કે નોન-જ્યુડિશિયલ સ્ટેમ્પ પેપર પર અસલ એક્ઝિડેવિટ જે ફર્સ્ટ ક્લાસ મેજિસ્ટ્રેટ / નોટરી પબ્લિક દ્વારા યોગ્ય રીતે

પ્રમાણિત હોય) કોઈપણ ટેન્ડર સબમિટ કરતા પહેલા, ટેન્ડરે ખાતરી કરવી આવશ્યક છે કે તેણે ટેન્ડર સાથે યોગ્ય ફોર્મેટમાં તમામ સંબંધિત પ્રમાણપત્રો / પરવાનગીઓ / દસ્તાવેજો સબમિટ કર્યા છે. આ કચેરી દ્વારા ગુમ થયેલા દસ્તાવેજોની કોઈ જાણ કરવામાં આવશે નહીં. ત્યારબાદ કોઈ દસ્તાવેજો સ્વીકારવામાં આવશે નહીં અને ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજો / પ્રમાણપત્રોના આધારે ટેન્ડરની પ્રક્રિયા કરવામાં આવશે. જો જરૂરી દસ્તાવેજો સબમિટ કરવામાં આવ્યા ન હોય અથવા સબમિટ કરવામાં આવ્યા હોય તો પણ યોગ્ય ફોર્મેટમાં ન હોય, તો ટેન્ડર રદ થવા પાત્ર છે.

એફ. (૧) પ્રથમ દાખલામાં માત્ર "ટેકનિકલ બીડ" (ઓનલાઈન) અને ટેકનિકલ સહાયક દસ્તાવેજો ધરાવતું પરબીડિયું જીએમએસસીએલ, ગાંધીનગરના કોઈપણ બે અધિકારીઓ દ્વારા ટેન્ડર ખોલવાની તારીખે ખોલવામાં આવશે અને તેને અંતિમીકરણ માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

(૨)xxxxxxxxxx

(૩) હેતુ માટે જીએમએસસીએલ ના બોર્ડ દ્વારા રચાયેલી ટેકનિકલ મૂલ્યાંકન સમિતિના સમર્થન સાથે જીએમએસસીએલ દ્વારા ટેન્ડરોની ચકાસણી કરવામાં આવશે. જો જરૂર હોય તો

ડબલ્યુએચઓજીએમપી ના પાલન માટે ઉત્પાદન યુનિટનું નિરીક્ષણ ટેકનિકલ સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવી શકે છે.

(જ) નીચે દર્શાવેલ કોઈપણ કારણસર ટેન્ડર રદ થવા પાત્ર છે:-

(એ) થી (ડી) xxxxxxxxxxxx

(ઈ) સામાન્ય શરત અને એનેક્સર-એક્સ માં દર્શાવ્યા મુજબ જરૂરી દસ્તાવેજો સબમિટ ન કરવા.

પ. ત્યારબાદ "કોમર્શિયલ બીડ" (ઓનલાઈન) માત્ર તે જ ટેન્ડરોની ખોલવામાં આવશે જેમની ટેકનિકલ બીડ ટેન્ડરની ટેકનિકલ જરૂરિયાતોને સંતોષતી હોય અને અન્યથા સ્વીકાર્ય હોય. "કોમર્શિયલ બીડ" (ઓનલાઈન) જીએમએસસીએલ, ગાંધીનગરના કોઈપણ બે અધિકારીઓ દ્વારા ખોલવામાં આવશે."

૯.૨ ચેકલિસ્ટને ધ્યાનમાં લેવું પણ યોગ્ય છે જે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટના એનેક્સર એક્સ/ભાગમાં છે જે નીચે મુજબ છે:-

પરિશિષ્ટ-X
ટેન્ડર સપોર્ટિંગ ડોક્યુમેન્ટ્સ માટે તપાસ યાદી

ક્ર.નં.	વિગતો	જૂથ	ઈશ્યૂની તારીખ	હા/ના વર્તુળ કરો	ટિપ્પણીઓ
૧	માન્ય ડ્રગ લાઈસન્સની નકલ અને ડ્રગ લાઈસન્સ (ઉત્પાદન) નું નવીકરણ	એ.		હા/ના	
૨	ઉત્પાદનની પરવાનગી	એ.		હા/ના	
૩	આયાત લાઈસન્સ (જો લાગુ હોય તો)	એ.		હા/ના	
૪ થી ૯	XXXXXX	XXXX	XXXX	XXXX	XXXX
૧૦	એફ ડી સી એ માંથી બિન-દોષિત પ્રમાણપત્ર (પરિશિષ્ટ-XII બંધારણ મુજબ)	એ.		હા/ના	
૧૧ થી ૩૦	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX

૯.૩ આ ઉપરાંત, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા જવાબની એફિડેવિટમાં દર્શાવવામાં આવેલી નીચેની વિગતો, જેના પર કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે અને ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે, તે પણ ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી છે:-

"(૪) હું જણાવું છું કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીને ૩ બીડ્સ મળી હતી. બીડ્સ સબમિટ કર્યા પછી, ટેકનિકલ ચકાસણી હાથ ધરવામા આવી હતી. ઉક્ત ચકાસણીના આધારે, એવી ભલામણ કરવામાં આવી હતી કે મેસર્સ કોકિલયર મેડિકલ ડિવાઈસીસ કંપની પ્રાઇવેટ લિમિટેડ (પ્રતિવાદી નં. ૨) અને મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડની બીડ્સને રદ કરવાની જરૂર છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ ના સંબંધમાં ચકાસણી અહેવાલમાં નીચે મુજબની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે:-

ક્ર. નં.	ટેન્ડર નંબર	ટેન્ડર કરનાર	ઉત્પાદનનું નામ	અસ્વીકારનું કારણ
૧	૦૨/૦૩	કોકિલયર મેડિકલ ડિવાઈસીસ કંપની. પ્રા. લિ.	કોકિલયર ઇમ્પ્લાન્ટ	૧. માન્ય જથ્થાબંધ દવાનું લાઇસન્સ નંબર ૨૦ બી અને ૨૧ બી જમા કરાવ્યું નથી (ટેન્ડરની શરત નંબર ડી-૪ (બી) મુજબ)

હું જણાવું છું કે ૦૪.૦૨.૨૦૧૯ ના ઇમેલ દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૨ ને ચકાસણી અહેવાલની જાણ કરવામાં આવી હતી અને પ્રતિવાદી નં.

૨ ને ૪૮ કલાકની અંદર તેમની રજૂઆત કરવાની તક આપવામાં આવી હતી. હું જણાવું છું કે આવો જ પત્રવ્યવહાર મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડને પણ કરવામાં આવ્યો હતો.

(૫) હું જણાવું છું કે ઉક્ત પત્રવ્યવહારના જવાબમાં, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીને પ્રતિવાદી નં. ૨ તેમજ મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ તરફથી રજૂઆતો મળી હતી.

(૬) હું જણાવું છું કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની બોર્ડ લેવલ કમિટી સમક્ષ રજૂઆતો વિચારણા માટે મૂકવામાં આવી હતી. હું જણાવું છું કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની બોર્ડ લેવલ કમિટીના સભ્યો નીચે મુજબ છે.

ક્રમાંક	નામ	હોદ્દો
૧	શ્રી પૂનમચંદ પરમાર	અધિક મુખ્ય સચિવ, તબીબી શિક્ષણ અને તબીબી સેવાઓ.
૨	શ્રી જી. ટી. પંડ્યા	મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, જીએમએસસી
૩	શ્રી ગૌરાંગ શાહ	અધિક સચિવ (આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ)
૪	શ્રી એન. બી. ધોળકિયા	અધિક નિયામક, તબીબી શિક્ષણ.

૫	ડો. આર. એમ. મહેતા	જનરલ મેનેજમેન્ટ (ઇડીએસ), જીએમએસસીએલ
૬	ડો. એન. જે. પટેલ	જનરલ મેનેજર (એલ પી ક્યુ સી), જીએમએસસીએલ
૭	શ્રી ડી. એમ. પટેલ	ડેપ્યુટી કમિશનર, એફડીસીએ

(૭) હું જણાવું છું કે ઉક્ત મીટિંગમાં ચકાસણી અહેવાલ, બીડર/બીડરો દ્વારા સબમિટ કરાયેલ રજૂઆત અને કોર્પોરેશનનો અભિપ્રાય વિચારણા માટે મૂકવામાં આવ્યો હતો. કમિટીને જણાવું હતું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ આયાતકાર હતા અને તેમણે બીડ દસ્તાવેજો સાથે આયાત લાયસન્સ રજૂ કર્યું હતું. વધુમાં, જથ્થાબંધ ડ્રગ લાયસન્સ અને તેની માન્યતા તારીખને લગતી વિગતો એફડીએ, મહારાષ્ટ્ર દ્વારા જારી કરાયેલ નોન-કન્વિક્શન સર્ટિફિકેટમાં પૂરી પાડવામાં આવી હતી. બીડ દસ્તાવેજોમાંથી સંબંધિત માહિતી ઉપલબ્ધ હતી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ અન્યથા તમામ ટેકનિકલ આવશ્યકતાઓને પૂરી કરતા હતા તે હકીકતને ધ્યાનમાં લઈને, પ્રતિવાદી નં. ૨ ની કોમર્શિયલ બીડ ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.

(૮) હું જણાવું છું કે બોર્ડ લેવલ કમિટીના નિર્ણયને પગલે, પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડની વિચારણા વેબ પોર્ટલ પર યોગ્ય રીતે જાહેર કરવામાં આવી હતી. હું જણાવું છું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની કોમર્શિયલ બીડ ત્યારબાદ ૧૫.૦૩.૨૦૧૯ ના રોજ ખોલવામાં આવી હતી.

(૯) હું જણાવું છું કે અરજદાર દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ પ્રાઈસ બીડ રૂ. ૪,૫૧,૫૦૦/- (જીએસટી સહિત) હતી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ પ્રાઈસ બીડ રૂ. ૩,૭૦,૧૧૧/- (જીએસટી સહિત) હતી. તેના આધારે, પ્રતિવાદી નં. ૨ ને એલ૧ બીડર તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

(૧૦) હું જણાવું છું કે હવે કોન્ટ્રાક્ટ આપવા અંગે વિચારણા કરવા માટે કાર્યવાહી બોર્ડ લેવલ કમિટી સમક્ષ મૂકવામાં આવશે.

(૧૨) ફક્ત ૧૪ડી ના સંદર્ભમાં, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદી જ્યાં ખામીઓ નાની જણાય છે તેવી બીડ્સ પર વિચારણા કરવા સક્ષમ છે. વર્તમાન કેસમાં, ઉત્પાદન લાયસન્સની વિગતો તેમજ લાયસન્સની મુદતની હકીકત બીડ દસ્તાવેજો સાથે સબમિટ કરેલા દસ્તાવેજોમાં યોગ્ય રીતે જાહેર કરવામાં આવી હતી. પ્રતિવાદી આયાતકાર હોવાથી, તેણે આયાત લાયસન્સ સબમિટ કર્યું હતું. આયાત લાયસન્સ હાલના જથ્થાબંધ

ડ્રગ લાયસન્સની વિચારણા કર્યા પછી જ જારી કરવામાં આવે છે. જથ્થાબંધ ડ્રગ લાયસન્સ સબમિટ ન કરવું, તેથી, એક નાની ખામી હોવાનું જણાયું હતું અને પરિણામે, પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી. એ વાતનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે કે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટની શરતોને ધ્યાનમાં રાખીને, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડ રદ કરવાની જરૂર હતી.

(૧૩) ફક્ત ૧૪૬ ના સંદર્ભમાં, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેની સામગ્રી સાચી અને યોગ્ય નથી. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર એ હકીકતનો ઇનકાર કરવામાં અસમર્થ છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ટેન્ડરની ટેકનિકલ આવશ્યકતાને સંતોષે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તે ધ્યાનમાં રાખીને, ચકાસણી અહેવાલના સંબંધમાં રજૂઆત પર વિચારણા કરવી અને તે સંબંધમાં યોગ્ય નિર્ણય લેવો એ જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની યોગ્યતામાં છે.

(૧૮) ફક્ત ૧૪૬ ના સંદર્ભમાં, એ વાતનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની આક્ષેપિત કાર્યવાહી અયોગ્ય, ગેરકાયદેસર, અન્યાયી, મનસ્વી, ગેરવાજબી અને ગેરબંધારણીય છે અને આક્ષેપ મુજબ અથવા આક્ષેપિત કારણોસર કલમ ૧૪ ના આદેશનું ઉલ્લંઘન કરે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે વાસ્તવમાં

આ નિર્ણય જનહિતમાં છે. અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમતમાં તફાવત ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ રૂ. ૮૧,૩૮૯/- આવે છે. અંદાજે ૨૦૦૦ ઇમ્પ્લાન્ટ્સની ખરીદી કરવાની છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, તફાવત રૂ. ૧૬,૨૭,૭૮,૦૦૦/- થશે. જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીનો નિર્ણય સ્પષ્ટપણે જનહિતમાં છે અને કાયદામાં ટકી શકે તેવો છે."

૯.૪ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલે, તેમની રજૂઆતને સમર્થન આપવા માટે (સરકારી ઠરાવ, સૂચનાઓ, ખરીદી નીતિ અને પ્રેક્ટિસના આધારે), ખંડ એફ ના પેટા-ખંડ ૨ પર આધાર રાખ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે કોર્પોરેશન દ્વારા અનુસરવામાં આવતી પ્રક્રિયા ખરીદી / ઓફિસ મેન્યુઅલ, જી.આર. અને કોર્પોરેશન દ્વારા અનુસરવામાં આવતી સતત પ્રેક્ટિસની સાથે અને તેને અનુરૂપ છે. ઉક્ત ખંડ એફ(૨) નીચે મુજબ છે:-

"૨. ટેન્ડરના નિયમો અને શરતો, સમયાંતરે જારી કરવામાં આવતા સરકારી ઠરાવ અને ગુજરાત સરકારના ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ દ્વારા જારી કરવામાં આવતા સરકારી વિભાગો દ્વારા સ્ટોર્સની ખરીદી માટે ઓફિસ પ્રક્રિયાના મેન્યુઅલમાં આપવામાં આવેલી માર્ગદર્શિકા મુજબ ટેન્ડરોની ચકાસણી કરવામાં આવશે."

૯.૫ આ સંદર્ભમાં પ્રતિવાદી નં. ૨ ના તારીખ ૧૫.૭.૨૦૧૯ ના જવાબ એફિડેવિટના ફકરા નં. ૨ અને ૩ નો સંદર્ભ લઈ શકાય જે નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:—

"૨. હું જણાવું છું કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીએ ટેન્ડર નોટિસના ખંડ (એફ) મુજબ ટેન્ડર તપાસનો નિર્ણય લેવો જરૂરી છે. તેના ખંડ (એફ)(૨) નીચે મુજબ જોગવાઈ કરે છે:

"ટેન્ડરના નિયમો અને શરતો, સમયાંતરે જારી કરવામાં આવતા સરકારી ઠરાવ અને ગુજરાત સરકારના ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ દ્વારા જારી કરવામાં આવતા સરકારી વિભાગો દ્વારા સ્ટોર્સની ખરીદી માટે ઓફિસ પ્રક્રિયાના મેન્યુઅલમાં આપવામાં આવેલી માર્ગદર્શિકા મુજબ ટેન્ડરોની ચકાસણી કરવામાં આવશે."

૩. હું જણાવું છું કે ગુજરાત સરકારે ખરીદી નીતિ ઘડી છે. હું જણાવું છું કે ઉક્ત નીતિની શરતોમાં. ટેન્ડર તપાસના નિયમો, શરતો અને સ્પષ્ટીકરણોમાંથી વિચલનની પરવાનગી આપવી તે ઓથોરિટીની યોગ્યતામાં છે. હું જણાવું છું કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીએ ૧૨.૦૧.૨૦૧૬ ના રોજ મળેલી તેની ૧૪મી બોર્ડ મીટિંગમાં બોર્ડ લેવલ કમિટીને ટેન્ડર તપાસની શરતો અને સ્પષ્ટીકરણોમાંથી વિચલનની પરવાનગી આપવા માટે અધિકૃત કરી છે."

૯.૬ આ સંદર્ભમાં વચગાળાની જવાબ એફિડેવિટ તારીખ ૧૫.૪.૨૦૧૯ ના ફરિયા નં. ૫ થી ૭ નો પણ સંદર્ભ લઈ શકાય જે નીચે મુજબ છે:-

"૫. પ્રતિવાદી નં. ૧ એ ૨૦૧૬ માં ટેન્ડર બહાર પાડ્યું હતું, જે વર્તમાન પિટિશનની વિષયવસ્તુ સમાન છે. જ્યારે રજૂ કરવામાં આવે ત્યારે ઉક્ત ટેન્ડરનો સંદર્ભ આપવા અને તેના પર આધાર રાખવાની હું પરવાનગી માંગુ છું. જોકે હું કહી શકું છું કે ઉક્ત અગાઉના ટેન્ડરમાં ટેકનિકલ લાયકાત માટેના માપદંડો વર્તમાન ટેન્ડર સમાન હતા. કોર્કિલયર ઇન્ડિયાએ ઉક્ત ટેન્ડરમાં ભાગ લીધો હતો અને સફળ બીડર તરીકે ઉભરી આવી હતી. પરિણામે, પ્રતિવાદી નં. ૧ અને કોર્કિલયર ઇન્ડિયા વચ્ચે રૂ. ૩,૮૫,૦૦૦/- (ટેક્સ સહિત) ની ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ કિંમત પર એક રેટ કોન્ટ્રાક્ટ, જે જીએમએસસીએલ/ડીઆર ૫ જીએસ/આરસી/૫૯૪.૦૧/૭૫૨ ૬૮-૭૫૨૭૯/૨૦૧૬-૧૭ તારીખ ૧૮ નવેમ્બર ૨૦૧૬ ના રોજ અમલમાં આવ્યો. કોર્કિલયર ઇન્ડિયાએ ગુજરાતભરના વિવિધ કેન્દ્રો પર ઉક્ત રેટ કોન્ટ્રાક્ટ હેઠળ ઇમ્પ્લાન્ટ્સનો સંમત જથ્થો સફળતાપૂર્વક સપ્લાય કર્યો છે. મૂળ સમયગાળાની બહાર તારીખના વિસ્તરણ પછી, ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના રોજ ઉક્ત

રેટ કોન્ટ્રાક્ટનો અંત આવ્યો. હું આદરપૂર્વક કહું છું કે ગુણવત્તાયુક્ત ઇમ્પ્લાન્ટ્સના ઉત્પાદનની ક્ષમતાના સંદર્ભમાં, કોકિલયર ઇન્ડિયાએ સ્પષ્ટપણે પોતાને માર્કેટ લીડર તરીકે સ્થાપિત કર્યું છે.

૬. જ્યાં સુધી સબ્જેક્ટ ટેન્ડરનો સંબંધ છે, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ ૨૮ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૮ ના રોજ (સબ્જેક્ટ ટેન્ડર) પ્રતિષ્ઠિત ઉત્પાદકો / સીધા આયાતકારો પાસેથી કોકિલયર ઇમ્પ્લાન્ટ્સના રેટ કોન્ટ્રાક્ટના આધારે ખરીદી માટે ટેન્ડરની ઇન્ટેન્ડેડ નંબરનું એક ટેન્ડર ઓનલાઇન બહાર પાડ્યું હતું. ત્યારબાદ, થોડા સુધારાપત્રકો જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને બીડ્સની ઓનલાઇન અને ભૌતિક રજૂઆતની તારીખો લંબાવવામાં આવી હતી. ટેકનિકલ અને કોમર્શિયલ બીડ્સની ઓનલાઇન અને ભૌતિક રજૂઆતની છેલ્લી તારીખ અનુક્રમે ૨૬મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ અને ૨૭મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ હતી. કોકિલયર ઇન્ડિયાએ તેની ઓનલાઇન બીડ ૨૫મી ડિસેમ્બર ૨૦૧૮ ના રોજ રજૂ કરી હતી. ૫ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના રોજ કે તેની આસપાસ, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ કોકિલયરની ટેકનિકલ બીડના મૂલ્યાંકનના સંદર્ભમાં એક ચકાસણી રિપોર્ટ ઉભો કર્યો હતો. આવશ્યકપણે, આ પ્રશ્ન સબ્જેક્ટ ટેન્ડર હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવતી પ્રોડક્ટ (અથવા તેની

ગુણવત્તા/સ્પષ્ટીકરણો) ને લગતો ન હતો પરંતુ ડ્રગ્સ એન્ડ કોસ્મેટિક્સ રૂલ્સ, ૧૯૪૫ ના ફોર્મ નં. ૨૦બી અને ૨૧બી રજૂ કરવા અંગે સ્પષ્ટતા માંગવામાં આવી હતી. કોકિલચર ઇન્ડિયા એક આયાતકાર છે અને તેથી, ડ્રગ્સ એન્ડ કોસ્મેટિક્સ રૂલ્સ, ૧૯૪૫ ના નિયમ ૨૫-એ હેઠળ ફોર્મ ૧૦ ની શરતોમાં આયાત લાયસન્સ રજૂ કર્યું હતું, જે ટેન્ડર સહાયક દસ્તાવેજો માટેના ચેકલિસ્ટ સાથે સુસંગત છે. આ વાત પ્રતિવાદી નં. ૧ ને જણાવવામાં આવી હતી. વધુમાં, કોકિલચર ઇન્ડિયાએ પ્રતિવાદી નં. ૧ ને ફોર્મ ૨૧સી પણ રજૂ કર્યું હતું, જે નિયમ ૬૩-એ હેઠળ કલ્પના કરાયેલ રિન્યુઅલનું પ્રમાણપત્ર (વેચવા, સ્ટોક કરવા અથવા પ્રદર્શન કરવા અથવા વેચાણ માટે ઓફર કરવા અથવા વિતરિત કરવા માટેનું લાયસન્સ) છે જે વિવિધ ફોર્મ્સમાં લાયસન્સના રિન્યુઅલના પ્રમાણપત્રની જોગવાઈ કરે છે, જેમાં ફોર્મ ૨૦બી અને ૨૧બી નો સમાવેશ થાય છે, જે નિયમ ૬૧ માં દર્શાવેલ છે.... કોકિલચર ઇન્ડિયાની બીડ તેથી ટેકનિકલ લાયકાતોને સંતોષે છે.

૭. ૨૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના રોજ, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ બોર્ડ લેવલ કમિટી (બીએલસી) અને એચએલપીસી ની મીટિંગ બોલાવી હતી, જે એવી સમિતિઓ છે જે કોઈ પ્રશ્નો ઉભા થાય તેવા કિસ્સાઓમાં બીડરોના ટેકનિકલ લાયકાત અંગે અંતિમ નિર્ણય લે છે. સામાન્ય

રીતે, આવી કમિટી મીટિંગ વખતે બીડરોને માત્ર હાજર રહેવા માટે જ આમંત્રિત કરવામાં આવે છે, જેથી આવી કમિટી મીટિંગ દરમિયાન કોઈ બીડર અથવા બીડરો પાસેથી કોઈ જવાબ/સ્પષ્ટતાની જરૂર હોય તો તેઓ ઉપલબ્ધ રહી શકે પરંતુ અન્યથા, કમિટીની મીટિંગો બંધ બારણે યોજવામાં આવે છે અને બીડરો ભાગ લેતા નથી. તેથી, ૨૦ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના ઇમેઇલ દ્વારા, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ અરજદાર, કોકિલચર ઇન્ડિયા અને એક મેડ ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ સહિતના તમામ બીડરોને ઉપરોક્ત કમિટીની મીટિંગ દરમિયાન હાજર રહેવા આમંત્રણ આપ્યું. તે મુજબ, તમામ બીડરોના પ્રતિનિધિઓ ૨૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯ ના રોજ પ્રતિવાદી નં. ૧ ની ઓફિસમાં હાજર હતા. મારું માનવું છે કે કોકિલચર ઇન્ડિયા પર ઉઠાવવામાં આવેલ પ્રશ્નનો મામલો ઉક્ત કમિટીની મીટિંગ દરમિયાન ચર્ચા માટે આવ્યો અને તેની સાનુકૂળ રીતે ઉકેલ લાવવામાં આવ્યો. ઉક્ત કમિટી મીટિંગના અંતે, બીડરોના પ્રતિનિધિઓને જણાવવામાં આવ્યું કે કોઈ સ્પષ્ટતાની જરૂર નથી અને ઉક્ત મીટિંગની ચર્ચાઓનું પરિણામ પ્રતિવાદી નં. ૧ ની વેબસાઇટ પર દર્શાવવામાં આવશે. તે જ દિવસે પછીથી, કોકિલચર ઇન્ડિયા પર ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રશ્નના સફળ ઉકેલ પછી, કોકિલચર ઇન્ડિયાને ટેકનિકલ મૂલ્યાંકનમાં સફળ જાહેર કરવામાં આવી, ત્યારબાદ કોમર્શિયલ

બીઝ્સ પણ ખોલવામાં આવી. કોમર્શિયલ બીઝ્સ ખોલવા પરથી જાણવા મળ્યું કે અરજદારે ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ રૂ. ૪,૫૧,૫૦૦ (ટેક્સ સહિત) ક્વોટ કર્યા હતા. રેટ કોન્ટ્રાક્ટ આશરે ૨,૦૦૦ ઇમ્પ્લાન્ટ્સ માટેનો છે. ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ અંદાજે રૂ. ૮૧,૩૮૯/- ના બે ક્વોટેશનમાં એકંદરે ભાવ તફાવત તેથી નોંધપાત્ર છે. મેડ ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ ટેકનિકલ લાયકાતમાં પાસ થઈ શકી નહીં."

૯.૭ અરજદારે રિજોઇન્ડર એફિડેવિટ દાખલ કરી છે અને ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે ડીવીએશન નાનું નથી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડ અનુરૂપ નથી અને તેને નકારી કાઢવી જોઈતી હતી.

૯.૮ પ્રતિવાદી નં. ૨ અને ૩જા બીડર દ્વારા સબમિટ કરાયેલ બીઝ્સના સંદર્ભમાં સ્ક્રુટિની કમિટીના રિપોર્ટ તારીખ ૨.૨.૨૦૧૯ અને ૧.૨.૨૦૧૯ નીચે મુજબ છે:-

ટેન્ડર ઇન્ડવાયરી નં. જીએમએસસીએલ/ડી-૬૪૦/આરસી/૨૦૧૮, નિયત તારીખ ૨૮/૧૨/૨૦૧૮ રદ કરાયેલ ટેન્ડરો/ઓફર કરાયેલી વસ્તુઓની વિગતો સાથે ટૂંકા કારણો, તારીખ ૦૨/૦૨/૨૦૧૯

ક્ર. નં.	ટેન્ડર નંબર	ટેન્ડર કરનારનું નામ	ઉત્પાદન નું નામ	ટૂંકમાં અસ્વીકારના કારણો
૧	૦૨/૦૩	મેસર્સ કોકલર મેડિકલ ડિવાઈસ કંપની પ્રા. લિ.	કોકલર ઈમ્પ્લાન્ટ	(૧) માન્ય જથ્થાબંધ ડ્રગ લાઈસન્સ નંબર ૨૦ બી અને ૨૧ બી જમા કરાવ્યો નથી (ટેન્ડરની શરત નંબર ડી-૪ (બી) મુજબ)

નોંધ:- તમને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તમે તમારી રજૂઆત માત્ર ઈ-મેલ
દ્વારા ૪૮ (અડતાલીસ) કલાકની અંદર પ્રદાન કરો. આ સ્ક્રુટિની રિપોર્ટ અંગે
ત્યારબાદ કોઈ રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.

ટેન્ડર ઇન્કવાયરી નં. જીએમએસસીએલ/ડી-૬૪૦/આરસી/૨૦૧૮, નિયત
તારીખ ૨૮/૧૨/૨૦૧૮ રદ કરાયેલ ટેન્ડરો/ઓફર કરાયેલી વસ્તુઓની
વિગતો સાથે ટૂંકા કારણો, તારીખ ૦૧/૦૨/૨૦૧૯

ક્ર. નં.	ટેન્ડર નંબર	ટેન્ડર કરનારનું નામ	ઉત્પાદનનું નામ	ટૂંકમાં અસ્વીકારના કારણો
૨	૦૩/૦૩	મેડ-ઈ. એલ. ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ	કોકલર ઈમ્પ્લાન્ટ	આયાત લાઈસન્સ

				માન્ય નથી અને આયાત લાઈસન્સની નોંધણી માટે ટેન્ડરની નિયત તારીખ ડી & સી અધિનિયમ ૧૯૪૦ મુજબ સમયગાળાની અંદર નથી. (ટેન્ડરની શરત નંબર-ડી-૪ (બી) મુજબ.
--	--	--	--	---

નોંધ:- તમને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તમે તમારી રજૂઆત માત્ર ઈ-મેલ દ્વારા ૪૮ (અડતાલીસ) કલાકની અંદર પ્રદાન કરો. આ સ્ક્રુટિની રિપોર્ટ અંગે ત્યારબાદ કોઈ રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.

૯.૯ સદર રિપોર્ટને ધ્યાનમાં રાખીને તારીખ ૪.૨.૨૦૧૯ ની આવી જ જાણ પ્રતિવાદી નં. ૨ તેમજ ૩જા બીડરને મોકલવામાં આવી હતી અને તેમની "રજૂઆત" મંગાવવામાં આવી હતી. બે જાણ પૈકી એક નીચે મુજબ છે:-

મેસર્સ,

"સોમવાર, ફેબ્રુઆરી ૪, ૨૦૧૯ બપોરે ૧:૩૯ કલાકે

કૃપા કરીને ટીઈ નં. ડી-૬૪૦/આરસી/૨૦૧૮-૧૯ (કોકિલચર ઈમ્પ્લાન્ટ) ના સ્ક્રુટિની રિપોર્ટ અંગે આ સાથે જોડાયેલ ફાઇલ જુઓ, તમને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તમે તમારી રજૂઆત માત્ર ઈ-મેલ દ્વારા ૪૮ (અડતાલીસ) કલાકની અંદર પ્રદાન કરો. સ્ક્રુટિની રિપોર્ટ અંગે ત્યારબાદ કોઈ રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવશે નહીં આભાર,

મેનેજર (ડ્રગ પ્રોક્ક્યોરમેન્ટ)"

૯.૧૦ ઉક્ત જાણ તારીખ ૪.૨.૨૦૧૯ દર્શાવે છે કે કોર્પોરેશને બંને બીડરોને સમાન તક આપી હતી (જે કિસ્સામાં કમિટીને ટેકનિકલ બીડ ખામીયુક્ત/અપૂરતી જણાઈ હતી).

૯.૧૧ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેણે ટેન્ડર હેઠળ સપ્લાય કરવા માટેના ક્વોટાનો ૪૦% ભાગ ઓફર કર્યો છે, તેથી પ્રતિવાદી દ્વારા તેની રિપ્લાય એક્ઝિડેવિટમાં જણાવવામાં આવેલી વિગતો ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી છે જે નીચે મુજબ છે:-

"૩. હું જણાવું છું કે ૩૦મી મે, ૨૦૧૯ ના રોજ બોર્ડ લેવલ કમિટી સમક્ષ અરજદાર અને પ્રતિવાદીના પ્રતિનિધિઓ હાજર રહ્યા હતા. અરજદારે કોઈપણ કિંમત વાટાઘાટ કરવા માટે પોતાની અનિચ્છા

વ્યક્ત કરી હતી અને એલ૧ બીડર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત સાથે મેચ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. હું જણાવું છું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ કિંમત વાટાઘાટ દરમિયાન, રેટ કોન્ટ્રાક્ટ મુજબ સપ્લાય કરવાના જથ્થા ઉપરાંત દસ મફત ઇમ્પ્લાન્ટ્સ (રૂ. ૩,૭૦,૧૧૧/- ની કિંમતના) આપવાની ઓફર કરી હતી.

૪. હું જણાવું છું કે મીટિંગ દરમિયાન અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની બોર્ડ લેવલ કમિટીએ પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણમાં કોન્ટ્રાક્ટ આપવાનો નિર્ણય લીધો હતો. હું જણાવું છું કે ઉક્ત નિર્ણયના સંદર્ભમાં, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીએ અહીંના પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણમાં ૧૪ જૂન ૨૦૧૮ નો લેટર ઓફ એક્સેપ્ટન્સ જારી કર્યો છે.

૫. હું જણાવું છું કે તમામ ટેન્ડરોમાં જવાબ આપનાર પ્રતિવાદી દ્વારા અનુસરવામાં આવતી પ્રક્રિયા મુજબ, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીએ અરજદારને જરૂરી જથ્થાના ૪૦% માટે શરતી લેટર ઓફ એક્સેપ્ટન્સ પણ જારી કર્યો છે. અરજદાર માટે હજુ પણ આખરી રીતે તેના પર વિચાર કરવાનું અને જરૂરી જથ્થાના ૪૦% માટે રેટ કોન્ટ્રાક્ટનો લાભ લેવા માટે પ્રતિવાદી નં. ૨ સાથે કિંમત

મેચ કરવાનું ખુલ્લું છે. હું વધુમાં જણાવું છું કે અત્યાર સુધી અરજદારે તેનો કોઈ જવાબ આપ્યો નથી."

૯.૧૨ આ સંદર્ભમાં, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા દાખલ કરાયેલ એફિડેવિટ તારીખ ૧૫.૭.૨૦૧૯ ના ફકરા નં. ૫ અને ૬ નો નફાકારક સંદર્ભ પણ મેળવી શકાય છે જે નીચે મુજબ છે:—

"૫. હું જણાવું છું કે ગુજરાત સરકારે, તારીખ ૦૬.૧૧.૨૦૦૩ ના ઠરાવ દ્વારા, એવી જોગવાઈ કરી છે કે ટેન્ડર ઇન્કવાયરીઓમાં, જ્યાં કોન્ટ્રાક્ટનું મૂલ્ય રૂ. ૭૫ લાખથી વધુ હોય, ત્યાં ઓથોરિટીએ કોન્ટ્રાક્ટના મૂલ્યના ૫૦% એલ૧ ને અને ૫૦% એલ૨ ને ઓફર કરવાના રહેશે, જો એલ૨, એલ૧ દ્વારા ઓફર કરવામાં આવેલી કિંમતે ટેન્ડર પ્રોડક્ટ સપ્લાય કરવા સંમત થાય. હું જણાવું છું કે તારીખ ૦૪.૧૦.૨૦૦૬ ના ઠરાવ દ્વારા, ઉક્ત ઠરાવમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે અને એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે કોન્ટ્રાક્ટના મૂલ્યના ૫૦% ના વિકલ્પ તરીકે, એલ૧ ને કોન્ટ્રાક્ટના ૬૦% અને એલ૨ ને કોન્ટ્રાક્ટના ૪૦% ઓફર કરવામાં આવશે. એલ૨, એલ૧ દ્વારા ઓફર કરવામાં આવેલી કિંમત ઓફર કરે તે અંગેની અન્ય શરતો સમાન રહે છે.

૬. હું જણાવું છું કે ઉપરોક્ત નીતિ અનુસાર, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીએ એલ૧ (અહીં પ્રતિવાદી) દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમતે અરજદારને ૪૦% કોન્ટ્રાક્ટની ઓફર કરી હતી. હું જણાવું છું કે અરજદારે, તારીખ ૨૬.૦૬.૨૦૧૯ ના પત્રવ્યવહાર દ્વારા, સરકારી ઠરાવની શરતો મુજબ ઓફર સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો છે. તેણે જણાવ્યું છે કે તે રૂ. ૪,૧૦,૦૦૦/- + ૫% આઈજીએસટી ની કિંમત ઓફર કરી શકે છે, જેમાં કોઈ મફત યુનિટ સપ્લાય કરવાની કોઈ જવાબદારી રહેશે નહીં, જો કોર્પોરેશન અરજદારને જથ્થાના ૫૫% ની ઓફર કરે."

૯.૧૩ આગળ વધતા પહેલા આપણે સ્પષ્ટ કરવું જોઈએ કે કોર્પોરેશને નિયમ ૬૧(૧) અને ૬૧(૨) અને / અથવા ફોર્મ નં. ૨૦બી અને ૨૧બી ની પ્રસ્તુતતા અને પ્રયોજ્યતા પર વિવાદ કર્યો ન હોવાથી, અમે પ્રશ્નવાળી પ્રોડક્ટ (કોકિલયર ઇમ્પ્લાન્ટ) ના આયાતકારના કિસ્સામાં ઉક્ત જોગવાઈની પ્રસ્તુતતા / પ્રયોજ્યતાની તપાસ કરી નથી. તેથી જોગવાઈ / ફોર્મની પ્રસ્તુતતા, જરૂરિયાત અને પ્રયોજ્યતા નિર્વિવાદ માનવામાં આવે છે.

૧૦. હાથ પરના હેતુ માટે સંબંધિત હકીકતોનો સારાંશ આપવો જરૂરી છે. તે આ છે:-

(એ) પ્રતિવાદીઓએ "કોકિલચર ઇમ્પ્લાન્ટ સપ્લાય કરવા" માટે એનઆઈટી બહાર પાડ્યું.

(બી) અરજદાર બીડરોમાંનો એક છે.

(સી) અન્ય બે બીડરો (વર્તમાન પ્રતિવાદી નં. ૨ સહિત) એ પણ પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો હતો.

(ડી) પ્રતિવાદી નં. ૨, ટેન્ડર પ્રક્રિયા પૂર્ણ થવા પર અને પ્રાઈસ બીડ્સના તુલનાત્મક વિશ્લેષણ પર, એલ-૧ બીડર તરીકે ઉભરી આવ્યો.

(ઈ) અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત વચ્ચેનો તફાવત યુનિટ/ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ આશરે રૂ. ૮૧,૦૦૦/- છે.

(એફ) પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનને ખર્ચનો કુલ તફાવત (અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત મુજબ) આશરે રૂ. ૧૬ કરોડ થશે.

(જી) અરજદારને કોઈ પણ આધાર પર ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવ્યો નથી, જોકે પ્રાઈસ બીડ્સના તુલનાત્મક પરીક્ષણ પર કોર્પોરેશનને જણાયું કે અરજદાર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત ખૂબ ઊંચી છે.

(એચ) જ્યાં સુધી પ્રતિવાદી નં. ૨ સામે અરજદારના વાંધાનો સંબંધ છે તે એ આધાર પર છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ બીડ સાથે નિર્દિષ્ટ દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા ન હતા એટલે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડ દસ્તાવેજો રજૂ કરવા સંબંધિત શરતના કથિત અનાદરના આધાર પર વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. જોકે, અરજદારનો પણ એવો કેસ નથી કે પ્રતિવાદી નં. ૨ અન્યથા લાયક બીડર નથી. એ નિર્વિવાદ છે કે કથિત વિસંગતતા અને/અથવા ખામીને બાદ કરતા પ્રતિવાદી ટેન્ડરની ટેકનિકલ આવશ્યકતા અને વિશિષ્ટતાઓને પૂર્ણ કરે છે અને સંતોષે છે.

(આઇ) એ નોંધવું સુસંગત છે કે એનઆઇટી અથવા ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટના કોઈપણ નિયમ અને શરતને પડકારવામાં આવી નથી.

(જે) પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને કોન્ટ્રાક્ટનું વિભાજન કરવાની અને ૬૦:૪૦ ના ગુણોત્તરમાં (એટલે કે ૬૦% એલ-૧ બીડરને અને ૪૦% અરજદારને) કોન્ટ્રાક્ટ આપવાની ઓફર કરી છે, જો અરજદાર પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત સાથે મેચ કરે.

(કે) જોકે અરજદારે આવી ઓફર સ્વીકારી ન હતી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત સાથે મેચ કરવાની પોતાની અનિચ્છા જાહેર કરી હતી.

(એલ) વર્તમાન પિટિશનની સુનાવણી દરમિયાન પણ, કોર્ટના પ્રશ્નના જવાબમાં (જ્યારે કોર્ટે પૂછ્યું કે શું અરજદાર કિંમત સાથે મેચ કરવા અને ૪૦% ક્વોટા સ્વીકારવા તૈયાર અને રાજી છે) અરજદારે ફરીથી ઇનકાર કર્યો અને કિંમત સાથે મેચ કરવાની પોતાની અનિચ્છા જાહેર કરી.

(એમ) જ્યાં સુધી કોર્પોરેશનનો સંબંધ છે, અરજદારે કોર્પોરેશનના નિર્ણય અને કાર્યવાહી સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે, એટલે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજોના સંદર્ભમાં પ્રતિવાદી નં. ૨ પાસેથી ખુલાસો માંગવો.

(એન) કોર્પોરેશન દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા ઉક્ત વિવેકાધિકાર માટે એવો આક્ષેપ છે કે કોર્પોરેશને ટેન્ડરની શરતોથી વિચલન કર્યું છે.

(ઓ) નિર્વિવાદપણે સમાન તક (રજૂઆત સબમિટ કરવાની) પ્રતિવાદી નં. ૨ તેમજ ૩જા બીડરને આપવામાં આવી હતી.

(પી) અરજદારને સમાન તકથી વંચિત રાખવામાં આવ્યો નથી અને સમાન તકની બાબતમાં તેની સાથે પ્રતિકૂળ ભેદભાવ કરવામાં આવ્યો નથી. અરજદારનો પણ એવો કેસ નથી કે પ્રતિવાદીએ (અરજદારને) સમાન તક આપી ન હતી અને તેને (અરજદારને) સમાન વ્યવહારથી વંચિત રાખ્યો હતો.

૧૧. કેસની હકીકતો, ટેન્ડર અને એનઆઈટી માંની શરતો અને જોગવાઈઓ અને દલીલના પ્રકાશમાં, પ્રશ્ન એ ઉભો થાય છે કે શું ઉક્ત ડીવીઝિયન (એટલે કે જ.ર.૨૦૧૮ નો ઈ-મેલ કરવો) તારીખ જ.ર.૨૦૧૮ ના ઈ-મેલને સંબોધવા માટેના નિયમો અને શરતોના પ્રકાશમાં અસ્વીકાર્ય હતું અને શું ઉક્ત ડીવીઝિયન એટલે કે કોર્પોરેશન દ્વારા અનુસરવામાં આવતી પ્રક્રિયા અને નિર્ણય બદલેલા (એમએએલએએફઆઈડીઈએસ) દ્વારા પ્રેરિત અને દૂષિત છે.

૧૨. ઉક્ત મુદ્દા પર વિચાર કરતી વખતે આપણે ન્યાયિક સમીક્ષાની પ્રક્રિયાના સંદર્ભમાં રહેલા પ્રતિબંધોને ધ્યાનમાં રાખવા જોઈએ. અલગ રીતે કહીએ તો, ઉક્ત મુદ્દાની ન્યાયિક સમીક્ષાની મર્યાદા અને સીમામાં તપાસ કરવી પડશે. સુપ્રીમ કોર્ટના નીચે ટાંકેલા અવલોકનોએ ઉક્ત પ્રતિબંધને સંક્ષિપ્તમાં સમજાવ્યો છે:-

(એ) રૌનક ઇન્ટરનેશનલ લિમિટેડ વિરુદ્ધ આઈ.V.આર. કન્સ્ટ્રક્શન લિમિટેડ
(૧૯૯૯) ૧ એસસીસી ૪૯૨ માં, સુપ્રીમ કોર્ટે ન્યાયિક સમીક્ષાની પ્રક્રિયાને
સંચાલિત કરતા સિદ્ધાંતને સમજાવ્યો અને સ્પષ્ટ કર્યો. સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન
કર્યું:

"૯. કોન્ટ્રાક્ટ આપવો, પછી ભલે તે ખાનગી પક્ષકાર દ્વારા હોય કે જાહેર સંસ્થા
અથવા રાજ્ય દ્વારા, અનિવાર્યપણે વ્યવસાયિક વ્યવહાર છે. વ્યવસાયિક નિર્ણય
પર પહોંચવામાં જે બાબતો અત્યંત મહત્વની છે તે વ્યવસાયિક વિચારણાઓ છે.
આ નીચે મુજબ હોઈ શકે છે:

(૧) કિંમત કે જેના પર બીજી બાજુ કામ કરવા તૈયાર છે;

(૨) ઓફર કરાયેલ માલ અથવા સેવાઓ જરૂરી સ્પષ્ટીકરણો
મુજબની છે કે કેમ;

(૩) ટેન્ડર ભરનાર વ્યક્તિ સ્પષ્ટીકરણો મુજબ માલ અથવા
સેવાઓ પહોંચાડવાની ક્ષમતા ધરાવે છે કે કેમ. જ્યારે મોટી
સંખ્યામાં માનવબળની જરૂરિયાતવાળા અથવા ચોક્કસ કૌશલ્યની
જરૂરિયાતવાળા મોટા વર્કસ કોન્ટ્રાક્ટ ઓફર કરવાના હોય, ત્યારે
નોકરીની જરૂરિયાતો પૂરી કરવા માટે ટેન્ડરરની નાણાકીય ક્ષમતા
પણ મહત્વપૂર્ણ છે;

(૪) જરૂરી ધોરણ અને ગુણવત્તાના માલ અથવા સેવાઓ પહોંચાડવા અથવા કામ કરવાની ટેન્ડરની ક્ષમતા;

(૫) ટેન્ડરનો ભૂતકાળનો અનુભવ, અને શું તેણે અગાઉ સમાન કાર્ય સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યું છે;

(૬) માલ અથવા સેવાઓ પહોંચાડવામાં લાગતો સમય; અને ઘણીવાર

(૭) ફોલો-અપ પગલાં લેવા, ખામીઓ સુધારવા અથવા કોન્ટ્રાક્ટ પછીની સેવાઓ આપવાની ટેન્ડરની ક્ષમતા. જ્યારે રાજ્ય અથવા જાહેર સંસ્થા વ્યવસાયિક વ્યવહારમાં પ્રવેશ કરે છે, ત્યારે પણ કોઈ ચોક્કસ પક્ષકારને કોન્ટ્રાક્ટ આપવાના તેના નિર્ણયમાં પ્રવર્તતી વિચારણાઓ સમાન જ રહેશે. જોકે, રાજ્ય અથવા જાહેર સંસ્થા અથવા રાજ્યની એજન્સી આવા કોન્ટ્રાક્ટમાં પ્રવેશ કરે છે, તેથી કોઈ ચોક્કસ કિસ્સામાં, આવા વ્યવસાયિક વ્યવહારમાં પણ જાહેર કાયદા અથવા જાહેર હિતનું તત્વ સામેલ હોઈ શકે છે.

૧૦. જાહેર હિતના આ તત્વો કયા છે? (૧) કોન્ટ્રાક્ટના હેતુઓ માટે જાહેર નાણાં ખર્ચવામાં આવશે. (૨) જે માલ અથવા સેવાઓ શરૂ કરવામાં આવી રહી છે તે જાહેર હેતુ માટે હોઈ શકે છે, જેમ કે, રસ્તાઓ, જાહેર ઈમારતો, પાવર પ્લાન્ટ્સ અથવા અન્ય જાહેર

ઉપયોગિતાઓનું નિર્માણ. (૩) કોન્ટ્રાક્ટની સમયસર પરિપૂર્ણતામાં જનતાને સીધો રસ હશે જેથી જનતાને સેવાઓ ઝડપથી ઉપલબ્ધ થાય. (૪) ટેન્ડર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવનાર કામ અથવા પૂરા પાડવામાં આવનાર માલની ગુણવત્તામાં પણ જનતાને રસ હશે. નબળી ગુણવત્તાનું કામ અથવા માલ પ્રચંડ જાહેર હાલાકી અને મોટી નાણાકીય જાવક તરફ દોરી શકે છે, પછી ભલે તે ભૂલો સુધારવામાં હોય કે ખામીઓ દૂર કરવામાં હોય અથવા કેટલીકવાર આખું કામ ફરીથી કરવામાં હોય, આમ મોટા જાહેર નાણાંનો ખર્ચ સામેલ થાય છે અને સેવાઓ, સુવિધાઓ અથવા માલની ઉપલબ્ધતામાં વિલંબ થાય છે, દા.ત., પાવર પ્રોજેક્ટ શરૂ કરવામાં વિલંબ, જેમ કે વર્તમાન કેસમાં, વીજળીની અછત, ઔદ્યોગિક વિકાસમાં મંદી, સામાન્ય જનતાને હાલાકી અને નોંધપાત્ર ખર્ચ વધારા તરફ દોરી શકે છે.

૧૧. જ્યારે જાહેર સત્તાધિકારી અથવા રાજ્ય દ્વારા કોન્ટ્રાક્ટ આપવાને પડકારતી રિટ પિટિશન હાઈકોર્ટમાં દાખલ કરવામાં આવે છે, ત્યારે કોર્ટે સંતુષ્ટ થવું જોઈએ કે આવી પિટિશનને ધ્યાનમાં લેવામાં જાહેર હિતનું કોઈ તત્વ સામેલ છે. જો, ઉદાહરણ તરીકે, વિવાદ સંપૂર્ણપણે બે ટેન્ડરો વચ્ચેનો હોય, તો કોર્ટે ખૂબ જ સાવચેત રહેવું જોઈએ કે મુકદ્દમામાં જાહેર હિતનું કોઈ તત્વ સામેલ

છે કે નહીં. આવા વ્યવસાયિક વ્યવહારમાં હસ્તક્ષેપ કરવામાં કોઈ જાહેર હિત સામેલ છે કે નહીં તે નક્કી કરવામાં બે ટેન્ડરો દ્વારા ઓફર કરવામાં આવેલી કિંમતોમાં માત્ર તફાવત નિર્ણાયક હોઈ શકે અથવા ન પડા હોઈ શકે. એ ધ્યાનમાં રાખવું અગત્યનું છે કે કોર્ટના હસ્તક્ષેપથી, પ્રસ્તાવિત પ્રોજેક્ટમાં ઘણો વિલંબ થઈ શકે છે અને આ રીતે એક ટેન્ડર અથવા બીજા ટેન્ડરની તરફેણમાં વિવાદનો નિર્ણય કરીને કોર્ટ આખરે જાહેર નાણાંની જે બચત કરશે તેના કરતાં ખર્ચ ઘણો વધી જશે. તેથી, જ્યાં સુધી કોર્ટને સંતોષ ન થાય કે જાહેર હિતની નોંધપાત્ર રકમ સામેલ છે, અથવા વ્યવહાર બદલિશાદાપૂર્વક કરવામાં આવ્યો છે, ત્યાં સુધી કોર્ટે બે હરીફ ટેન્ડરો વચ્ચેના વિવાદોમાં કલમ ૨૨૬ હેઠળ હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં."

(બી) એર ઇન્ડિયા લિમિટેડ વિ. કોચીન ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ લિમિટેડ (૨૦૦૦) ૨ એસસીસી ૬૧૭ માં, સુપ્રીમ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે વ્યાપારી વ્યવહારોમાં કોન્ટ્રાક્ટ આપવો જરૂરી છે જેમાં વ્યાપારી વિચારણાઓ સામેલ છે અને જેનું પરિણામ વ્યાપારી નિર્ણયમાં આવે છે. આવો નિર્ણય લેતી વખતે રાજ્ય ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાની શરતો પર પોતાની પદ્ધતિ પસંદ કરી શકે છે અને વાટાઘાટોમાં પ્રવેશી શકે છે. નિર્ણયમાંથી નીચેનો ફકરો યોગ્ય છે:

"૭... કોન્ટ્રાક્ટ આપવો, પછી ભલે તે ખાનગી પક્ષકાર દ્વારા હોય કે જાહેર સંસ્થા અથવા રાજ્ય દ્વારા, અનિવાર્યપણે એક વ્યાપારી વ્યવહાર છે. વ્યાપારી નિર્ણય પર પહોંચવામાં સૌથી મહત્વની વિચારણાઓ વ્યાપારી વિચારણાઓ છે. રાજ્ય નિર્ણય પર પહોંચવા માટે પોતાની પદ્ધતિ પસંદ કરી શકે છે. તે ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાની પોતાની શરતો નક્કી કરી શકે છે અને તે ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લું નથી. તેને આપવામાં આવેલી ઓફરોમાંથી કોઈ એકને સ્વીકારવાનો અંતિમ નિર્ણય લેતા પહેલા તે વાટાઘાટોમાં પ્રવેશી શકે છે. કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે કિંમત હંમેશા એકમાત્ર માપદંડ હોવો જરૂરી નથી. તે કોઈપણ છૂટછાટ આપવા માટે સ્વતંત્ર છે, શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના કારણોસર, જો ટેન્ડરની શરતો આવી છૂટછાટની મંજૂરી આપે છે. તે ઓફર સ્વીકારી ન પણ શકે ભલે તે સૌથી વધુ અથવા સૌથી ઓછી હોય. પરંતુ રાજ્ય, તેના કોર્પોરેશનો, સાધનો અને એજન્સીઓ તેમના દ્વારા નિર્ધારિત ધોરણો, માપદંડો અને પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરવા બંધાયેલા છે અને મનસ્વી રીતે તેમાંથી વિચલિત થઈ શકતા નથી. જોકે તે નિર્ણય ન્યાયિક સમીક્ષાને પાત્ર નથી, કોર્ટ નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયાની તપાસ કરી શકે છે અને જો તે બદધરાદા, ગેરવાજબીપણું અને મનસ્વીતા દ્વારા દૂષિત જણાતી હોય તો હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે.... જો નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં કોઈ ખામી જોવા મળે તો પણ કોર્ટે કલમ ૨૨૬ હેઠળ તેની વિવેકાધીન સત્તાનો

ઉપયોગ ખૂબ જ સાવધાની સાથે કરવો જોઈએ અને તેનો ઉપયોગ ફક્ત જાહેર હિતને આગળ વધારવા માટે જ કરવો જોઈએ અને માત્ર કોઈ કાનૂની મુદ્દો ઉભો કરવા માટે નહીં. કોર્ટે હંમેશા મોટા જાહેર હિતને ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ જેથી તે નક્કી કરી શકાય કે તેના હસ્તક્ષેપની જરૂર છે કે નહીં. માત્ર જ્યારે તે એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચે છે કે પ્રચંડ જાહેર હિતને હસ્તક્ષેપની જરૂર છે, ત્યારે જ કોર્ટે હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ."

(ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

(સી) એફકોન્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ફરરા ૧૧ થી ૧૩ અને ૧૫ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે અને ઠરાવ્યું છે:"

૧૧. તાજેતરમાં, સેન્ટ્રલ કોલફિલ્ડ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ એસ.એલ.એલ.એસ.એમ.એલ (જોઈન્ટ વેન્યર કન્સોર્ટિયમ) માં, આ કોર્ટ દ્વારા અનેક નિર્ણયો પર આધાર રાખીને ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે ટેન્ડરની બીડ સ્વીકારવામાં અથવા નકારવામાં પ્રોજેક્ટના એમ્પ્લોયર અથવા માલિકની નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં. હસ્તક્ષેપ માત્ર ત્યારે જ સ્વીકાર્ય છે જો નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા બદલવાપૂર્વક હોય અથવા કોઈની તરફેણ

કરવાનો ઈરાદો ધરાવતી હોય. તેવી જ રીતે, નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ ન કરવો જોઈએ સિવાય કે નિર્ણય એટલો મનસ્વી અથવા અતાર્કિક હોય કે કોર્ટ કહી શકે કે આ નિર્ણય એવો છે કે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી તેના પર પહોંચી ન શકે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા નિર્ણય વિફૂત હોવો જોઈએ અને માત્ર ખામીયુક્ત અથવા ખોટો અથવા ભૂલભરેલો ન હોવો જોઈએ. હાઈકોર્ટમાં અથવા અમારી સમક્ષ જીવાયટીટીપીએલજેવી દ્વારા આવો કોઈ આત્યંતિક કેસ બનાવવામાં આવ્યો ન હતો.

૧૨. દ્વારકાદાસ મરફતિયા એન્ડ સન્સ વિરુદ્ધ બોર્ડ ઓફ ટ્રસ્ટીઝ ઓફ ધી પોર્ટ ઓફ બોમ્બેમાં, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે બંધારણીય અદાલતોને નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા સાથે સંબંધ છે. ટાટા સેલ્યુલર વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયાએ એક પગલું આગળ વધીને ઠરાવ્યું હતું કે જો નિર્ણયને પડકારવામાં આવે (નિર્ણય માન્ય પ્રક્રિયા દ્વારા લેવામાં આવ્યો હોય), તો બંધારણીય અદાલતો હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે જો નિર્ણય વિફૂત હોય. જોકે, બંધારણીય અદાલતો વહીવટી નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ કરવામાં સંયમ રાખવાની અપેક્ષા રાખે છે અને વહીવટી સત્તાધિકારીના મંતવ્યના સ્થાને પોતાનો મત મૂકવો જોઈએ નહીં. સેન્ટ્રલ કોલકોલ્ડ્સમાં

ઉલ્લેખિત જગદીશ મંડલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સામાં આની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.

૧૩. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા વહીવટી સત્તાધિકારીના નિર્ણય સાથે માત્ર અસંમતિ એ બંધારણીય અદાલત માટે હસ્તક્ષેપ કરવાનું કારણ નથી.

બંધારણીય અદાલત નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ કરે તે પહેલાં બદલશો, કોઈની તરફેણ કરવાનો ઇશાદો અથવા મનસ્વીપણું, અતાર્કિકતા અથવા વિકૃતિની મર્યાદા પૂરી થવી જોઈએ.

૧૫. અમે ઉમેરી શકીએ છીએ કે પ્રોજેક્ટના માલિક અથવા એમ્પ્લોયર, ટેન્ડર દસ્તાવેજો લખ્યા હોવાથી, તેની આવશ્યકતાઓને સમજવા અને પ્રશંસા કરવા અને તેના દસ્તાવેજોનું અર્થઘટન કરવા માટે શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિ છે. બંધારણીય અદાલતોએ ટેન્ડર દસ્તાવેજોની આ સમજણ અને પ્રશંસાને માન આપવું જોઈએ, જ્યાં સુધી ટેન્ડરની શરતોની સમજણ અથવા પ્રશંસા અથવા લાગુ કરવામાં બદલશો અથવા વિકૃતિ ન હોય. શક્ય છે કે પ્રોજેક્ટના માલિક અથવા એમ્પ્લોયર ટેન્ડર દસ્તાવેજોનું એવું અર્થઘટન આપે જે બંધારણીય અદાલતોને

સ્વીકાર્ય ન હોય પરંતુ તે જ આપેલા અર્થઘટનમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ કારણ નથી." (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

(ડી) મિશિગન રબર (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં, ફક્ત ૨૩ અને ૨૪ માં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે અને ઠરાવ્યું છે:

"૨૩. ઉપરોક્ત નિર્ણયો પરથી, નીચેના સિદ્ધાંતો ઉભરી આવે છે:

(એ) કલમ ૧૪ ની મૂળભૂત જરૂરિયાત રાજ્ય દ્વારા કાર્યવાહીમાં નિષ્પક્ષતા છે, અને સાર અને પદાર્થમાં બિન-મનસ્વીતા એ નિષ્પક્ષ રમતનો ધબકાર છે. આ કાર્યવાહીઓ ન્યાયિક સમીક્ષાને માત્ર એટલી હદે આધીન છે કે રાજ્યએ કોઈ દેખીતા કારણસર માન્ય રીતે કાર્ય કરવું જોઈએ અને કોઈ અપ્રગટ હેતુ માટે લહેરીથી નહીં. જો રાજ્ય વ્યાજબીતાની મર્યાદામાં કાર્ય કરે છે, તો રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતાઓને ધ્યાનમાં લેવી કાયદેસર રહેશે;

(બી) ટેન્ડરનું મૂલ્ય નક્કી કરવું એ સંપૂર્ણપણે કારોબારીના ક્ષેત્રમાં છે અને કારોબારીની આવી કાર્યવાહીને રદ કરવા સિવાય આ પ્રક્રિયામાં અદાલતોની કોઈ ભૂમિકા હોતી નથી જો તે મનસ્વી અથવા ગેરવાજબી સાબિત થાય. જો સરકાર ટેન્ડરો આમંત્રિત

કરીને કોન્ટ્રાક્ટ આપવા જેવા ચોક્કસ સ્વસ્થ ધોરણો અને માપદંડોને અનુરૂપ કાર્ય કરે છે, તો તે સંજોગોમાં, અદાલતો દ્વારા હસ્તક્ષેપ ખૂબ જ મર્યાદિત છે;

(સી) ટેન્ડર દસ્તાવેજની શરતો ઘડવા અને કોન્ટ્રાક્ટ આપવાની બાબતમાં, રાજ્ય સત્તાવાળાઓને વધુ છૂટ આપવી જરૂરી છે જ્યાં સુધી ટેન્ડરિંગ ઓથોરિટીની કાર્યવાહી દૂષિત અને તેની કાનૂની સત્તાઓનો દુરુપયોગ હોવાનું જણાય નહીં, અદાલતો દ્વારા હસ્તક્ષેપની ખાતરી આપવામાં આવતી નથી;

(ડી) કોન્ટ્રાક્ટર કામ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા અને સંસાધનો ધરાવે છે તેની ખાતરી કરવા માટે ટેન્ડરો માટે અમુક પૂર્વશરતો અથવા લાયકાતો નિર્ધારિત કરવી પડે છે; અને

(ઈ) જો રાજ્ય અથવા તેના સાધનો કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં વ્યાજબી રીતે, નિષ્પક્ષ રીતે અને જાહેર હિતમાં કાર્ય કરે છે, તો અહીં પણ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપ ખૂબ જ પ્રતિબંધિત છે કારણ કે કોઈ પણ વ્યક્તિ સરકાર સાથે વ્યવસાય કરવાના મૂળભૂત અધિકારનો દાવો કરી શકતી નથી.

૨૪. તેથી, ટેન્ડર અથવા કરારની બાબતોમાં હસ્તક્ષેપ કરતા પહેલા, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે,

અદાલતે પોતાની જાતને નીચેના પ્રશ્નો પૂછવા જોઈએ (i) શું સત્તાધિકારી દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય બદલિશાદાપૂર્વક છે અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઇશાદો ધરાવે છે; અથવા શું અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય એટલો મનસ્વી અને અતાર્કિક છે કે કોર્ટ કહી શકે: કે નિર્ણય એવો છે કે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી તેના પર પહોંચી ન શકે? અને; (ii) શું જાહેર હિતને અસર થાય છે. જો જવાબો નકારાત્મકમાં હોય, તો કલમ ૨૨૬ હેઠળ કોઈ હસ્તક્ષેપ થવો જોઈએ નહીં. (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

[ઈ] ડિરેક્ટોરેટ ઓફ એજ્યુકેશન અને અન્ય વિરુદ્ધ એડ્યુકોમ્પ ડેટામેટિક્સ લિમિટેડ અને અન્ય (૨૦૦૪) ૪ એસસીસી ૧૯ ના કેસમાં નિર્ણયમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું, અન્ય બાબતોની સાથે, કે:

"૧૨. આ નિર્ણયોમાં સ્પષ્ટપણે ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે ટેન્ડરના આમંત્રણની શરતો ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લી નથી કારણ કે તે કરારના ક્ષેત્રમાં આવે છે. ટેન્ડરની શરતો નક્કી કરવામાં સરકારને ખુલ્લો હાથ હોવો જોઈએ. વહીવટી ક્ષેત્રમાં વહીવટી સંસ્થા માટે જરૂરી સહવર્તી તરીકે તેના સાંધાઓમાં વાજબી સુગમતા હોવી

જોઈએ. જો વહીવટી નીતિગત નિર્ણય મનસ્વી, ભેદભાવપૂર્ણ, બદલેશદાપૂર્વક અથવા પક્ષપાત દ્વારા પ્રેરિત હોય તો જ અદાલતો તેમાં હસ્તક્ષેપ કરશે. તે વ્યવહારિક ગોઠવણો માટે હકદાર છે જે ચોક્કસ સંજોગો દ્વારા માંગવામાં આવી શકે છે. સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત ટેન્ડરની શરતોને અદાલતો રદ કરી શકતી નથી કારણ કે તેને લાગે છે કે ટેન્ડરમાં કેટલીક અન્ય શરતો ન્યાયી, વધુ સમજદાર અથવા તાર્કિક હોત. જો નીતિગત નિર્ણય મનસ્વી, ભેદભાવપૂર્ણ અથવા બદલેશદાપૂર્વક હોય તો જ અદાલતો હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે." (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

[એફ] સેન્ટ્રલ કોલકિલ્ડ્સ લિમિટેડ અને અન્ય વિરુદ્ધ એસ.એલ.એલ.એસ.એમ.એલ (જોઈન્ટ વેન્યર કન્સોર્ટિયમ) અને અન્ય [(૨૦૧૬) ૮ એસસીસી ૬૨૨] ના કેસમાં નિર્ણયમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું, અન્ય બાબતોની સાથે, કે:

૪૩. એનઆઈટીના નિયમો અને શરતોમાંથી વિચલિત થવાના એમ્પ્લોયરના સહજ અધિકારને સ્વીકારવાની દિશામાં આગળ વધતા, અને સહભાગિતાના સિદ્ધાંત અને સમાન તકના ખ્યાલને ફરીથી રજૂ કરતા, આ કોર્ટે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા પર ભાર મૂક્યો, ખાસ કરીને વ્યાપારી કરારના સંદર્ભમાં. આ વિષય પરના વધુ

નોંધપાત્ર કેસોમાંનો એક ટાટા સેલ્યુલર વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, ૧૯૯૪ ૬ એસસીસી ૬૫૧ માં ત્રણ ન્યાયાધીશોનો નિર્ણય છે જેણે નિર્ણયની કાયદેસરતાને મહત્વ આપ્યું છે અને તેની મજબૂતીને નહીં. જો વહીવટી નિર્ણય, જેમ કે એનઆઈટીની શરતોમાં વિચલન એ મનસ્વી, અતાર્કિક, ગેરવાજબી, બદલિશાદાપૂર્વક અથવા પક્ષપાતી ન હોય, તો અદાલતો લીધેલા નિર્ણયની ન્યાયિક સમીક્ષા કરશે નહીં. તેવી જ રીતે, અદાલતો તકનીકી અથવા પ્રક્રિયાગત ઉલ્લંઘનના સંદર્ભમાં અસફળ બીડરના કહેવા પર નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપને સમર્થન આપશે નહીં. જગદીશ મંડલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સામાં આ કોર્ટ દ્વારા (ટાટા સેલ્યુલરને અનુસરીને) નીચેના શબ્દોમાં આ સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું હતું:

"૨૨. વહીવટી કાર્યવાહીની ન્યાયિક સમીક્ષાનો હેતુ મનસ્વીતા, અતાર્કિકતા, ગેરવાજબીપણું, પક્ષપાત અને બદલિશાદાને રોકવાનો છે. તેનો ઉદ્દેશ્ય એ તપાસવાનો છે કે પસંદગી અથવા નિર્ણય "કાયદેસર રીતે" લેવામાં આવ્યો છે કે નહીં અને પસંદગી અથવા નિર્ણય "મજબૂત" છે કે નહીં તે તપાસવાનો નથી. જ્યારે ટેન્ડર અથવા કોન્ટ્રાક્ટ આપવા સંબંધિત બાબતોમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે કેટલીક વિશેષ બાબતો

ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. કોન્ટ્રાક્ટ એ વ્યાપારી વ્યવહાર છે. ટેન્ડરોનું મૂલ્યાંકન કરવું અને કોન્ટ્રાક્ટ આપવા એ અનિવાર્યપણે વ્યાપારી કાર્યો છે. સમાનતા અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો અંતરે રહે છે. જો કોન્ટ્રાક્ટ આપવા સંબંધિત નિર્ણય શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકનો અને જાહેર હિતમાં હોય, તો અદાલતો, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાના ઉપયોગમાં, હસ્તક્ષેપ કરશે નહીં, ભલે કોઈ પ્રક્રિયાગત વિચલન અથવા મૂલ્યાંકનમાં ભૂલ અથવા ટેન્ડરને પૂર્વગ્રહ સાબિત થાય. ખાનગી હિતના રક્ષણ માટે જાહેર હિતના ભોગે અથવા કરાર સંબંધિત વિવાદોના ઉકેલ માટે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. ફરિયાદ ધરાવતો ટેન્ડરર અથવા કોન્ટ્રાક્ટર સિવિલ કોર્ટમાં હંમેશા નુકસાની માંગી શકે છે. કાલ્પનિક ફરિયાદો, ઘવાયેલા ગૌરવ અને વ્યાપારી હરીફાઈ સાથે અસફળ ટેન્ડરો દ્વારા કેટલાક તકનીકી/પ્રક્રિયાગત ઉલ્લંઘન અથવા પોતાને થયેલા કેટલાક પૂર્વગ્રહની નાની વાતોનો પહાડ બનાવવાના પ્રયાસો, અને ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને અદાલતોને હસ્તક્ષેપ કરવા સમજાવવાના પ્રયાસોનો પ્રતિકાર કરવો જોઈએ. આવા હસ્તક્ષેપો, કાં તો વચગાળાના અથવા અંતિમ, વર્ષો સુધી જાહેર કાર્યોને રોકી શકે છે, અથવા હજારો અને લાખો લોકોને રાહત અને સહાયમાં વિલંબ કરી શકે છે અને પ્રોજેક્ટના ખર્ચમાં અનેકગણો વધારો કરી શકે છે."

આ કોર્ટે પછી તે પ્રશ્નો નિર્ધારિત કર્યા જે આવી પરિસ્થિતિમાં પૂછવા જોઈએ. એવું કહેવામાં આવ્યું હતું:

"તેથી, ટેન્ડર અથવા કરારની બાબતોમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાના ઉપયોગમાં હસ્તક્ષેપ કરતા પહેલા કોર્ટે પોતાની જાતને નીચેના પ્રશ્નો પૂછવા જોઈએ:

(i) શું સત્તાધિકારી દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય બદલિશદાપૂર્વક છે અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઇશદો ધરાવે છે; અથવા શું અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય એટલો મનસ્વી અને અતાર્કિક છે કે કોર્ટ કહી શકે: "નિર્ણય એવો છે કે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી તેના પર પહોંચી ન શકે";

(ii) શું જાહેર હિતને અસર થાય છે. જો જવાબો નકારાત્મકમાં હોય, તો કલમ ૨૨૬ હેઠળ કોઈ હસ્તક્ષેપ થવો જોઈએ નહીં."

જજ. વર્તમાન અપીલોમાં આ પ્રશ્નો પૂછવા પર, તે સ્પષ્ટ કરતાં વધુ છે કે સીસીએલ દ્વારા એનઆઈટી અને જીટીસી ના નિયમો અને શરતોનું પાલન કરવાનો નિર્ણય કોઈપણ રીતે અતાર્કિક ન હતો અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઇશદો ધરાવતો ન હતો. નિર્ણય કાયદેસર અને મજબૂત હતો.

૪૭. આ ચર્ચાનું પરિણામ એ છે કે બીડ અથવા બીડરને સ્વીકારવા અથવા નકારવાના મુદ્દાને માત્ર અસફળ પક્ષકારના દ્રષ્ટિકોણથી જ નહીં પરંતુ એમ્પ્લોયરના દ્રષ્ટિકોણથી પણ જોવો જોઈએ. રમના દયારામ શેઠીમાં ઠરાવ્યા મુજબ એનઆઈટીની શરતોને નિરર્થક અથવા અનાવશ્યક ગણીને અવગણી શકાય નહીં. તેમને એક અર્થ અને જરૂરી મહત્વ આપવું આવશ્યક છે. ટાટા સેલ્યુલરમાં દર્શાવ્યા મુજબ વહીવટી કાર્યવાહીમાં હસ્તક્ષેપ કરવામાં ન્યાયિક સંયમ હોવો જોઈએ. સામાન્ય રીતે, એમ્પ્લોયર દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયની મજબૂતી પર પ્રશ્ન ઉઠાવવો જોઈએ નહીં પરંતુ નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા ચોક્કસપણે ન્યાયિક સમીક્ષાનો વિષય હોઈ શકે છે. નિર્ણયની મજબૂતી પર પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય છે જો તે અતાર્કિક અથવા બદદશાદાપૂર્વક હોય અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઈરાદો ધરાવતો હોય અથવા એવો નિર્ણય હોય "જે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી પહોંચી ન શકે" જેમ કે મિશિગન રબરને અનુસરીને જગદીશ મંડલમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે.

૪૮. તેથી, એનઆઈટીની શરત આવશ્યક છે કે નહીં તે એમ્પ્લોયર દ્વારા લેવામાં આવતો નિર્ણય છે જેનું સન્માન કરવું જોઈએ. જો શરત આવશ્યક હોય તો પણ, એમ્પ્લોયરને તેમાંથી વિચલિત

થવાનો અંતર્ગત અધિકાર છે, જો વિચલન તમામ બીડરો અને સંભવિત બીડરોને લાગુ કરવામાં આવે જેમ કે રમના દયારામ શેટ્ટીમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે. જોકે, જો એમ્પ્લોયર દ્વારા શરતને ગૌણ અથવા સહાયક માનવામાં આવે, તો તે નિર્ણયનું પણ સન્માન કરવું જોઈએ. તે નિર્ણયની કાયદેસરતા પર ખૂબ જ મર્યાદિત આધારો પર પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય છે, જેમ કે ઉપર ચર્ચા કરેલ વિવિધ નિર્ણયોમાં ઉલ્લેખિત છે, પરંતુ નિર્ણયની મજબૂતી પર પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય નહીં, અન્યથા આ કોર્ટ ટેન્ડર જારી કરનાર સત્તાધિકારીનું કાર્ય સંભાળી લેશે, જે તે કરી શકતી નથી."

(ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

[જી] મા બિંડા એક્સપ્રેસ કેરિયર અને અન્ય વિરુદ્ધ નોર્થ ઇસ્ટર્ન ફ્રન્ટિયર રેલવે અને અન્ય (૨૦૧૪) ૩ એસસીસી ૭૬૦ ના કેસમાં નિર્ણયમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું અને સમજાવ્યું કે: "

"૮. તેથી, ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેતા બીડરો આગ્રહ રાખી શકતા નથી કે તેમના ટેન્ડરો સ્વીકારવામાં આવે માત્ર એટલા માટે કે આપેલ ટેન્ડર સૌથી વધુ અથવા સૌથી ઓછું છે જેનો આધાર એ વાત પર રહેલો છે કે કોન્ટ્રાક્ટ જાહેર મિલકતના વેચાણ માટે છે કે

સરકાર વતી કામો ચલાવવા માટે છે. ભાગ લેતા બીડરો ફક્ત તેમના ટેન્ડરોના મૂલ્યાંકનની બાબતમાં ન્યાયી, સમાન અને બિન-ભેદભાવપૂર્ણ વ્યવહાર માટે હકદાર છે. તે પણ એકદમ સુસ્થાપિત છે કે કોન્ટ્રાક્ટ આપવો એ અનિવાર્યપણે એક વ્યાપારી વ્યવહાર છે જે આવા વ્યાપારી નિર્ણયને લગતા વિચારણાના આધારે નક્કી થવો જોઈએ. આ સૂચવે છે કે જે શરતોને આધીન ટેન્ડરો આમંત્રિત કરવામાં આવે છે તે ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લા નથી જ્યાં સુધી એવું ન જણાય કે તે કોઈ ચોક્કસ ટેન્ડરર અથવા ટેન્ડરરોના વર્ગને લાભ આપવા માટે બનાવવામાં આવ્યા છે. તેથી, ટેન્ડરો આમંત્રિત કરનાર સત્તાધિકારી શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વક અને નક્કર કારણોસર વાટાઘાટોમાં પ્રવેશી શકે છે અથવા છૂટછાટ આપી શકે છે જો આવી છૂટછાટ ટેન્ડર પ્રક્રિયાને સંચાલિત કરતી શરતો હેઠળ માન્ય હોય" (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

[એચ] જેએસડબલ્યુ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડ વિરુદ્ધ કાકીનાડા સીપોર્ટ્સ લિમિટેડ [(૨૦૧૭) ૪ એસસીસી ૧૭૦] ના કેસમાં નિર્ણયમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સ્પષ્ટ કર્યું અને સમજાવ્યું કે "એમ્પ્લોયર પાસે સાંધામાં સુગમતા એટલે કે અમુક સીમાઓની અંદર વહીવટી નિર્ણયો લેવાની જરૂરી

સ્વતંત્રતા હોવી જોઈએ". સદર નિર્ણયના ફક્ત નં. ૮ માં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું, અન્ય બાબતોની સાથે, કે:

"૮. અમે એ પણ ઉમેરી શકીએ છીએ કે કાયદો સુસ્થાપિત છે કે ઉપલી અદાલતોએ તેમની ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે કરારની બાબતો સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે સંયમથી કામ કરવું જોઈએ. આ કોર્ટની ત્રણ ન્યાયાધીશોની બેંચે ટાટા સેલ્યુલર વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા (૧૯૯૪) ૬ એસસીસી ૬૫૧ માં ઠરાવ્યું હતું કે (i) વહીવટી કાર્યવાહીની સમીક્ષામાં ન્યાયિક સંયમ હોવો જોઈએ; (ii) કોર્ટે અપીલ કોર્ટની જેમ કાર્ય કરવું જોઈએ નહીં; તે નિર્ણયની સમીક્ષા કરી શકતી નથી પરંતુ ફક્ત નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયાની સમીક્ષા કરી શકે છે (iii) કોર્ટ પાસે સામાન્ય રીતે આવા તકનીકી નિર્ણયોને સુધારવા માટે જરૂરી કુશળતા હોતી નથી.; (iv) એમ્પ્લોયર પાસે સાંધામાં સુગમતા એટલે કે અમુક સીમાઓની અંદર વહીવટી નિર્ણયો લેવાની જરૂરી સ્વતંત્રતા હોવી જોઈએ."

૧૨.૧ ઉપર ટાંકેલા અવલોકનો પરથી, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે બીડ સ્વીકારવામાં અથવા નકારવામાં એમ્પ્લોયર અથવા પ્રિન્સિપાલની નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં જ્યાં સુધી તે બદલિયાથી દૂષિત ન હોય અથવા

મનસ્વી રીતે કોઈની તરફેણ કરવાનો ઇરાદો ધરાવતો ન હોય અથવા તે સંપૂર્ણપણે અતાર્કિક ન હોય જે કોઈ સમજદાર સત્તાધિકારી લે નહીં. કોર્ટ માત્ર ત્યારે જ હસ્તક્ષેપ કરશે જો નિર્ણય વિકૃત જણાશે. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે કઈ ટેન્ડર શરત અથવા માપદંડ આવશ્યક છે, તે પ્રિન્સિપાલ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવાનું અને નક્કી કરવાનું હોય છે અને તેની મજબૂતી પર કોર્ટ દ્વારા પ્રશ્ન અથવા શંકા ન થવી જોઈએ.

૧૩. અરજદારે માંગેલી રાહતને સમર્થન આપવા માટે કોર્પોરેશનના નિર્ણય અને કાર્યવાહી પર આધાર રાખ્યો હતો અને અરજદારે ખંડ નં. ૩, જ(એ)(બી)(કે)(ટી), એફ(૧)(જ)(પ) પર પણ આધાર રાખ્યો હતો જે નીચે મુજબ છે:—

"૩. જો સપ્લાયર ડોક્યુમેન્ટ ફી અને ઇએમડી સહિત ટેન્ડર સહાયક દસ્તાવેજોની ભૌતિક રજૂઆતની નિયત તારીખ અને સમય પર અથવા તે પહેલાં ઓફલાઈન સહાયક દસ્તાવેજો સબમિટ કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે, તો બીડર તાત્કાલિક ગેરલાયક ઠરવા માટે પાત્ર છે.

૪. (એ) આયાતી ઉત્પાદનો માટે માન્ય ઉત્પાદન લાયસન્સ અને ઉત્પાદન પરવાનગી (જે લાગુ પડતું હોય) ઉત્પાદકના માન્ય ઉત્પાદન લાયસન્સ અને ઉત્પાદન પરવાનગી (જે લાગુ પડતું હોય).

(બી) ટેન્ડરરનું માન્ય/યોગ્ય ડ્રગ લાયસન્સ અને આયાતી ઉત્પાદનો માટે માન્ય આયાત લાયસન્સ.

(કે) સંબંધિત ફૂડ એન્ડ ડ્રગ કંટ્રોલ ઓથોરિટી દ્વારા જારી કરાયેલ નોન-કન્વિક્શન સર્ટિફિકેટ (આ ટેન્ડરની નિયત તારીખ પહેલાં ૧૨ મહિનાની અંદર જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર). (પ્રાધાન્ય એનેક્સર-એક્સઆઈઆઈ ફોર્મેટ મુજબ).

(ટી) તમામ ફોટોકોપીઓ સેલ્ફ એટેસ્ટેશન મોડમાં હોવી જરૂરી છે સિવાય કે નોન-જ્યુડિશિયલ સ્ટેમ્પ પેપર પર અસલ એફિડેવિટ જે ફર્સ્ટ ક્લાસ મેજિસ્ટ્રેટ/નોટરી પબ્લિક દ્વારા યોગ્ય રીતે પ્રમાણિત હોય) કોઈપણ ટેન્ડર સબમિટ કરતા પહેલા, ટેન્ડરે ખાતરી કરવી આવશ્યક છે કે તેણે ટેન્ડર સાથે યોગ્ય ફોર્મેટમાં તમામ સંબંધિત પ્રમાણપત્રો / પરવાનગીઓ / દસ્તાવેજો સબમિટ કર્યા છે. આ કચેરી દ્વારા ગુમ થયેલા દસ્તાવેજોની કોઈ જાણ કરવામાં આવશે નહીં. ત્યારબાદ કોઈ દસ્તાવેજો સ્વીકારવામાં આવશે નહીં અને ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજો / પ્રમાણપત્રોના આધારે ટેન્ડરની પ્રક્રિયા કરવામાં આવશે. જો જરૂરી દસ્તાવેજો સબમિટ કરવામાં આવ્યા ન હોય અથવા સબમિટ કરવામાં આવ્યા હોય તો પણ યોગ્ય ફોર્મેટમાં ન હોય, તો ટેન્ડર રદ થવા પાત્ર છે.

એફ. (૧) પ્રથમ દાખલામાં માત્ર "ટેકનિકલ બીડ" (ઓનલાઈન) અને ટેકનિકલ સહાયક દસ્તાવેજો ધરાવતું પરબીડિયું જીએમએસસીએલ, ગાંધીનગરના કોઈપણ બે અધિકારીઓ દ્વારા ટેન્ડર ખોલવાની તારીખે ખોલવામાં આવશે અને તેને અંતિમીકરણ માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

(જ) નીચે દર્શાવેલ કોઈપણ કારણસર ટેન્ડર રદ થવા પાત્ર છે:-

(૫) ત્યારબાદ "કોમર્શિયલ બીડ" (ઓનલાઈન) માત્ર તે જ ટેન્ડરરોની ખોલવામાં આવશે જેમની ટેકનિકલ બીડ ટેન્ડરની ટેકનિકલ જરૂરિયાતોને સંતોષતી હોય અને અન્યથા સ્વીકાર્ય હોય.

"કોમર્શિયલ બીડ" (ઓનલાઈન) જીએમએસસીએલ, ગાંધીનગરના કોઈપણ બે અધિકારીઓ દ્વારા ખોલવામાં આવશે."

૧૩.૧ ઉક્ત કલમ / જોગવાઈ નિર્ધારિત કરે છે કે (એ) બીડરોએ બીડ સાથે તમામ સંબંધિત અને સહાયક દસ્તાવેજો સબમિટ કરવા જોઈએ; અને (બી) જો કોઈપણ બીડર સહાયક દસ્તાવેજો સબમિટ કરવામાં નિષ્ફળ જાય તો "આવો બીડર તાત્કાલિક ગેરલાયક ઠરવા માટે પાત્ર છે" અને (સી) કે પ્રિન્સિપાલ ગુમ થયેલા દસ્તાવેજ વિશે જાણ કરવા માટે બંધાયેલ નથી અને બીડ સબમિટ કર્યા પછી કોઈપણ દસ્તાવેજો સ્વીકારવામાં આવશે નહીં; અને (ડી) કે ટેકનિકલ તબક્કે લાયક ઠરતા બીડરોની જ કોમર્શિયલ બીડ ખોલવામાં આવશે.

૧૪. તેની એનઆઈટી ના જવાબમાં, કોર્પોરેશનને ત્રણ બીડરો પાસેથી બીડ્સ (ટેકનિકલ બીડ અને પ્રાઈસ બીડ) પ્રાપ્ત થઈ હતી. (i) અરજદાર (ii) પ્રતિવાદી નં. ૨ અને (iii) મેસર્સ મેડ-ઈએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ.

૧૫. જ્યારે સ્ક્રુટિની કમિટીએ ટેકનિકલ બીડ્સની ચકાસણી અને ખરાઈ કરી, ત્યારે કમિટીએ પ્રતિવાદી નં. ૨ ની ટેકનિકલ બીડમાં ફોર્મ નં. ૨૦બી અને ૨૧બી ના સંદર્ભમાં થોડી ખામી/ત્રુટિ નોંધી.

૧૫.૧ તેવી જ રીતે કમિટીએ એ પણ જોયું કે ત્રીજા બીડર (મેસર્સ મેડ-ઈએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ) દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ બીડ ખામીયુક્ત હતી કારણ કે ટેન્ડરની તારીખે આયાત લાયસન્સ માન્ય ન હતું અને આયાત લાયસન્સની નોંધણી માટેની અરજી ડી એન્ડ સી એક્ટ ૧૯૪૦ મુજબ સમયમર્યાદામાં ન હતી. (ટેન્ડર શરત નં.-ડી-૪(બી) મુજબ).

૧૫.૨ સ્ક્રુટિની કમિટીએ તેનો અહેવાલ(ઓ) તારીખ ૨.૨.૨૦૧૯ રજૂ કર્યો જેમાં કમિટીએ દસ્તાવેજોના સંદર્ભમાં બે બીડરોની ટેકનિકલ બીડ્સમાં ખામી દર્શાવી હતી જે (કમિટી મુજબ) જરૂરી હોવા છતાં બીડ સાથે જોડવામાં / સબમિટ

કરવામાં આવ્યા ન હતા. કમિટીના રિપોર્ટમાં ઉલ્લેખિત બે ટેકનિકલ બીઝ્સમાં
ખામી - ત્રુટિની વિગતો નીચે મુજબ છે:-

પ્રતિવાદી નં. ૨ માટે:-

(૧) માન્ય જથ્થાબંધ ડ્રગ લાયસન્સ નં. ૨૦બી અને ૨૧બી
સબમિટ કર્યું નથી. (ટેન્ડર શરત નં. ડી-૪(બી) મુજબ)

ઉક્ત ૩જા બીડર માટે:-

(૧) ટેન્ડરની નિયત તારીખે આયાત લાયસન્સ માન્ય નથી.
આયાત લાયસન્સની નોંધણી માટેની અરજી ડી એન્ડ સી એક્ટ
૧૯૪૦ મુજબ સમયમર્યાદામાં નથી. (ટેન્ડર શરત નં.-ડી-
૪(બી) મુજબ)"

૧૫.૩ ઉક્ત રિપોર્ટને ધ્યાનમાં રાખીને સમાન જાણ તારીખ ૪.૨.૨૦૧૯
પ્રતિવાદી નં. ૨ તેમજ ૩જા બીડરને મોકલવામાં આવી હતી અને તેમની
"રજૂઆત" મંગાવવામાં આવી હતી. બે જાણ પૈકી એક નીચે મુજબ છે:-

મેસર્સ,

"સોમવાર, ફેબ્રુઆરી ૪, ૨૦૧૯ બપોરે ૧:૩૯ કલાકે

કૃપા કરીને ટીઈ નં. ડી-૬૪૦/આરસી/૨૦૧૮-૧૯ (કોકિલચર
ઈમ્પ્લાન્ટ) ના સ્કુટિની રિપોર્ટ અંગે આ સાથે જોડાયેલ ફાઈલ
જુઓ, તમને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તમે તમારી રજૂઆત માત્ર
ઈ-મેલ દ્વારા ૪૮ (અડતાલીસ) કલાકની અંદર પ્રદાન કરો.
સ્કુટિની રિપોર્ટ અંગે ત્યારબાદ કોઈ રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવશે
નહીં આભાર,
મેનેજર (ડ્રગ પ્રોક્ક્યોરમેન્ટ)"

૧૫.૪ આ કાર્યવાહી / ઉક્ત પત્રવ્યવહાર, અન્ય બાબતોની સાથે, અરજદારના
વાંધાનો મુદ્દો અને વિષય છે. ખંડ નં. ૩, ૪(એ)(બી)(કે)(ટી), એફ(૧)(૪)
(પ) ના પ્રકાશમાં એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે ટેકનિકલ તબક્કે પ્રતિવાદી નં.
૨ ને લાયક / યોગ્ય માનવાની અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડ્સ સ્વીકારવાની
કોર્પોરેશનની કાર્યવાહી મનસ્વી અને ખોટી છે. અરજદાર વતી એવો કેસ છે કે
માત્ર અરજદાર દ્વારા સબમિટ કરેલી બીડ જ સ્વીકારવી જરૂરી છે.

૧૬. બે ઈમેલ (એક અરજદારને અને બીજો ૩જા બીડરને) પરથી એ સ્પષ્ટ થાય
છે કે:-

(એ) કમિટીના ઉક્ત રિપોર્ટ પર વિચાર કર્યા પછી બોર્ડે ઉક્ત બે બીડરો પાસેથી (સ્ક્રુટિની કમિટી દ્વારા નોંધાયેલા શેરાના સંદર્ભમાં) "રજૂઆત" મંગાવી હતી.

(બી) બોર્ડે બંને બીડરોને (પ્રતિવાદી નં. ૨ તેમજ ૩જા બીડર અને સમાન સ્થિતિમાં રહેલા તમામ બીડરોને) સમાન તક આપી હતી જે કિસ્સામાં કમિટીએ કોઈ ખામી નોંધી હતી.

(સી) કોર્પોરેશન દ્વારા અનુસરવામાં આવેલી પ્રક્રિયાની વિગતો જે રિપ્લાય એક્ઝિડેવિટના ફક્ત નં. ૩ થી ૧૦ માં દર્શાવેલ છે – તે દર્શાવે છે કે કોર્પોરેશને પારદર્શક પ્રક્રિયા અપનાવી અને તેનું પાલન કર્યું જે મનસ્વીતા અથવા બદધર્શિતા (એમએએલએએફઆઈડીઈએસ) અથવા ભેદભાવથી દૂષિત નથી અને ટેન્ડર / એનઆઈટીના ખંડ એફ(૨) હેઠળની જોગવાઈ અને જી.આર. સૂચનાઓ / ઓફિસ ખરીદી મેન્યુઅલના પ્રકાશમાં સ્વીકાર્ય છે અને તેને ઉક્ત સક્ષમ જોગવાઈ એટલે કે ટેન્ડર / એનઆઈટીના ખંડ એફ(૨) નું સમર્થન છે.

૧૬.૧ ઉપર જણાવેલ જોગવાઈ એટલે કે ખંડ નં. ૩, જ(એ)(બી)(કે)(ટી), એફ(૧)(જ)(પ) ના પ્રકાશમાં અરજદાર દાવો કરે છે કે બીડ બિન-અનુરૂપ હતી અને બોર્ડ / કોર્પોરેશન આવો વિવેકાધિકાર વાપરી શકતું ન હતું અને

પ્રતિવાદી નં. ૨ પાસેથી રજૂઆત માંગી શકતું ન હતું. અરજદારના જણાવ્યા મુજબ બોર્ડ દ્વારા આવો વિવેકાધિકાર એ ડીવીઝન છે અને ટેન્ડરની શરત (ઉપર ટાકેલી) ને ધ્યાનમાં લેતા તે સ્વીકાર્ય નથી. અરજદાર દાવો કરે છે કે કોર્પોરેશનની કાર્યવાહી બદલવાપૂર્વક છે.

૧૬.૨ બીજી તરફ, કોર્પોરેશન દાવો કરે છે કે ડીવીઝન સ્વીકાર્ય છે અને કોર્પોરેશને ઓફિસ મેન્યુઅલ ખરીદી મેન્યુઅલની સૂચનાઓ અને સમયાંતરે રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલ જી.આર. / માર્ગદર્શિકાઓનું પાલન કરવાનું હોય છે. ઉક્ત રજૂઆતને સમર્થન આપવા માટે કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટના ખંડ એફ(૨) પર પાછા આધાર રાખ્યો હતો.

૧૬.૩ વર્તમાન કેસમાં, ટેન્ડર / એનઆઈટીની તમામ શરતોના સંયુક્ત વાંચન પર એવું બહાર આવે છે કે ઉક્ત ખંડ નં. એફ(૨) એ સક્ષમ જોગવાઈની પ્રકૃતિમાં છે જે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટ / એનઆઈટીમાં અન્ય જોગવાઈના દાયરામાંથી અવકાશ અથવા અપવાદ બનાવે છે. ઉક્ત ખંડ એફ(૨) કોર્પોરેશન માટે અવકાશ અથવા સુગમતા બનાવે છે અને પૂરી પાડે છે જેથી તે, ટેકનિકલ બીડની ચકાસણી પ્રક્રિયા દરમિયાન, સમયાંતરે રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રક્રિયા અને સૂચનાઓનું પાલન અને અમલ કરી શકે. અલગ રીતે કહીએ તો, જી.આર. અથવા પરિપત્રો અથવા મેન્યુઅલમાં સૂચનાઓ દ્વારા નિર્ધારિત અન્ય પ્રક્રિયા (ચકાસણી પ્રક્રિયા

દરમિયાન) ને અનુસરવા માટે જરૂરી પૂરતો અવકાશ એનઆઈટી/ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટમાં જોગવાઈ મારફતે બનાવવામાં અને પૂરો પાડવામાં આવ્યો છે.

૧૬.૪ તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારની એ રજૂઆત કે ખંડ નં. ૩, ૪(એ)(બી)(કે)(ટી), ખંડ એફ(૧)(૪)(પ) ને ધ્યાનમાં રાખીને રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલ અથવા સૂચવેલ અન્ય પ્રક્રિયાને અનુસરવા માટે ડીવીઝિયન અથવા વિવેકાધિકાર સામે સંપૂર્ણ અથવા કડક પ્રતિબંધ અથવા મનાઈ છે, તે ટકી શકે તેમ નથી અને સ્વીકારી શકાય નહીં.

૧૬.૫ આ બાબતે, અમે એર ઇન્ડિયા લિમિટેડ વિરુદ્ધ કોચીન ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ લિમિટેડ (૨૦૦૦) ૨ એસસીસી ૬૧૭ ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયના અવલોકનોમાંથી સમર્થન અને તાકાત મેળવીએ છીએ, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે:—

"૭... રાજ્ય નિર્ણય પર પહોંચવા માટે પોતાની પદ્ધતિ પસંદ કરી શકે છે. તે ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાની પોતાની શરતો નક્કી કરી શકે છે અને તે ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લું નથી. તેને આપવામાં આવેલી ઓફરોમાંથી કોઈ એકને સ્વીકારવાનો અંતિમ નિર્ણય લેતા પહેલા તે વાટાઘાટોમાં પ્રવેશી શકે છે. કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે કિંમત હંમેશા એકમાત્ર માપદંડ હોવો જરૂરી નથી.

તે કોઈપણ છૂટછાટ આપવા માટે સ્વતંત્ર છે, શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના કારણોસર, જો ટેન્ડરની શરતો આવી છૂટછાટની મંજૂરી આપે છે. તે ઓફર સ્વીકારી ન પણ શકે ભલે તે સૌથી વધુ અથવા સૌથી ઓછી હોય.....

જો નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં કોઈ ખામી જોવા મળે તો પણ કોર્ટે કલમ ૨૨૬ હેઠળ તેની વિવેકાધીન સત્તાનો ઉપયોગ ખૂબ જ સાવધાની સાથે કરવો જોઈએ અને તેનો ઉપયોગ ફક્ત જાહેર હિતને આગળ વધારવા માટે જ કરવો જોઈએ અને માત્ર કોઈ કાનૂની મુદ્દો ઉભો કરવા માટે નહીં. કોર્ટે હંમેશા મોટા જાહેર હિતને ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ જેથી તે નક્કી કરી શકાય કે તેના હસ્તક્ષેપની જરૂર છે કે નહીં." (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

૧૬.૬ જગદીશ મંડલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સા (૨૦૦૭) ૧૪ એસસીસી ૫૧૭ ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનનો નફાકારક સંદર્ભ પણ મેળવી શકાય છે. ઉક્ત નિર્ણયમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નિર્ધારિત કર્યું હતું કે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને કોઈપણ ટેન્ડર અથવા કરાર સંબંધિત બાબતોમાં હસ્તક્ષેપ કરતા પહેલા, કોર્ટે પ્રશ્ન ઉઠાવવો જોઈએ કે:-

i) શું સત્તાધિકારી દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય બદલિશાદાપૂર્વક છે અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઈશાદો ધરાવે છે.

અથવા શું અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય એટલો મનસ્વી અને અતાર્કિક છે કે કોર્ટ કહી શકે: 'નિર્ણય એવો છે કે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી તેના પર પહોંચી ન શકે.'

ii) શું જાહેર હિતને અસર થાય છે.

વર્તમાન કિસ્સામાં જ્યારે આપણે હાથ પરની હકીકતોના પ્રકાશમાં ઉક્ત પ્રશ્નને સંબોધીએ છીએ, ત્યારે અમને જણાય છે કે બંને પ્રશ્નોના જવાબો નકારાત્મકમાં છે.

૧૬.૭ પ્રિન્સિપાલ / એમ્પ્લોયર (કથિત ડીવીઝિયનના આધારે બીઝ્સ આમંત્રિત કરનાર પક્ષકાર) ની કાર્યવાહી અને નિર્ણય સામેના પડકારની વિચારણા અને તેની સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, જી. જે. ફર્નાન્ડિઝ (સુપ્રા) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું અને સ્પષ્ટ કર્યું કે ટેન્ડર જારી કરનાર પક્ષકારને ટેન્ડરની શરતોનું ચુસ્તપણે પાલન કરાવવાનો અધિકાર છે. જોકે, અન્ય પક્ષકાર (જેણે એનઆઈટી જારી કરી છે) માટે શરત /

માર્ગદર્શિકાઓમાંથી વિચલિત થવાનું પણ ખુલ્લું છે જોકે આવા વિચલનના પરિણામે મનસ્વીપણું અથવા ભેદભાવ ન થવો જોઈએ. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સ્પષ્ટ કર્યું કે:-

"૧૫....આના જેવી ટેન્ડર નોટિસની શરતો અને નિયમોના બે પ્રકારના પરિણામો હોય છે. પહેલું એ કે ટેન્ડર જારી કરનાર પક્ષકારને તેનો ચુસ્તપણે અને કડક રીતે અમલ કરાવવાનો અધિકાર છે. આમ, જો કોઈ પક્ષકાર એન.એલ.ટી. ના પેરા III, અથવા V આઈ ની જરૂરિયાતોનું ચુસ્તપણે પાલન કરતો નથી, તો કે.પી.સી. માટે કોન્ટ્રાક્ટ માટે તે પક્ષકારને ધ્યાનમાં લેવાનો ઇનકાર કરવો ખુલ્લો છે અને જો કોઈ પક્ષકાર કોર્ટમાં આવીને કહે કે કે.પી.સી. ને આવું કરતા અટકાવવા જોઈએ, તો કોર્ટ રાહત આપવાનો ઇનકાર કરશે. બીજું પરિણામ, જે આ કોર્ટ દ્વારા અગાઉના નિર્ણયોમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે, તે એ નથી કે કે.પી.સી. કોઈપણ સ્થિતિમાં આ માર્ગદર્શિકાઓમાંથી બિલકુલ વિચલિત થઈ શકતું નથી પરંતુ કોઈ પણ વિચલન, જો કરવામાં આવે તો, તેનાથી મનસ્વીપણું અથવા ભેદભાવ થવો જોઈએ નહીં. તે ત્યાં લાગુ પડે છે જ્યાં નિર્ધારિત ધોરણોનું પાલન ન કરવાથી, અથવા તેમાંથી છૂટછાટ આપવાથી સામેલ પક્ષકારોમાંથી કોઈને

અથવા સામાન્ય રીતે જાહેર હિતને કોઈ નોંધપાત્ર નુકસાન અથવા અન્યાય થાય છે." (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એ પણ અવલોકન કર્યું અને સ્પષ્ટ કર્યું કે:—

"...દલીલના હેતુ માટે ધારી લઈએ કે એનઆઈટી ની શરતોમાંથી થોડું વિચલન થયું છે, તેણે અપીલકર્તાને કોન્ટ્રાક્ટ માટે ધ્યાનમાં લેવાના તેના અધિકારથી વંચિત રાખ્યો નથી; બીજી બાજુ, તેના ટેન્ડરને યોગ્ય અને સંપૂર્ણ વિચારણા મળી છે. જો, સંબંધિત દસ્તાવેજોમાંથી એક દાખલ કરવામાં વિલંબ સિવાય, એમ.સી.સી. પણ કોન્ટ્રાક્ટ માટે ટેન્ડર ભરવા માટે લાયક હોવાનું જણાય છે, તો એમ.સી.સી. ની સાથે તેના ટેન્ડરની વિચારણા દ્વારા અપીલકર્તાને કોઈ અન્યાય થયો હોવાનું કહી શકાય નહીં અને કે.પી.સી. ગુણદોષના આધારે વધુ સારા વિકલ્પ પર પસંદગી ઉતારી રહ્યું છે." (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયની જેમ વર્તમાન કેસમાં પણ અરજદારની બીડ પર વિચાર કરવામાં આવ્યો છે. જોકે, અરજદાર, એવું લાગે છે કે, સ્પર્ધામાંથી મુક્તિ મેળવવા માંગે છે. અમારા મતે આવા પ્રયાસને સ્વીકારી શકાય નહીં કે મંજૂરી આપી શકાય નહીં.

૧૬.૮ ઉપર ટાકેલા અવલોકનો પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે વિચલન કરવાનો અધિકાર, જો વિચલન તમામ બીડરોને લાગુ કરવામાં આવે, તો તે સત્તાધિકારીને ઉપલબ્ધ છે જે ટેન્ડરો આમંત્રિત કરે છે અને જો નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં અથવા પ્રિન્સિપાલ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા વિવેકાધિકારમાં કોઈ ખામી જોવા મળે છે, તો કોર્ટ પ્રિન્સિપાલની આવી વિવેકાધીન સત્તા સાથે ખૂબ જ સાવધાનીપૂર્વક કામ કરશે અને કોર્ટ માત્ર જાહેર હિતને આગળ વધારવા માટે જ હસ્તક્ષેપ કરશે અને માત્ર કાનૂની મુદ્દો ઉભો કરવા માટે નહીં.

૧૬.૯ વર્તમાન કેસમાં, રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી એવું બહાર આવ્યું છે, જેમ કે અહીં ચર્ચા દર્શાવે છે કે ટેન્ડરનો ખંડ એફ(૨) કોર્પોરેશનને સમયાંતરે રાજ્ય દ્વારા જાહેર કરાયેલી પ્રક્રિયા અથવા સૂચનાઓનું પાલન કરવા માટે પૂરતો અવકાશ અથવા સત્તા પ્રદાન કરે છે અને અરજદારે જે જોગવાઈ પર આધાર રાખ્યો છે તે જોગવાઈ હોવા છતાં કોર્પોરેશન આવી સૂચનાઓનું પાલન કરી શકે છે. વધુમાં, વર્તમાન કેસમાં, એ પણ બહાર આવ્યું છે કે કોર્પોરેશને નિર્વિવાદપણે પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યું છે અને ૩જા બીડરને પણ સમાન લાભ આપ્યો છે.

૧૬.૧૦ ખંડ એફ(૨) એ સ્પષ્ટ કરે છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી અને ઉપયોગમાં લેવાયેલ વિવેકાધિકાર સંપૂર્ણપણે કોઈ આધાર

વિનાનો નથી અથવા તે સંપૂર્ણપણે પ્રતિબંધિત અથવા અસ્વીકાર્ય નથી. ઉક્ત ખંડ એફ(૨) ખરીદી નીતિ (મેન્યુઅલ) અને રાજ્ય દ્વારા જી.આર. / પરિપત્રો સાથે વાંચતા દર્શાવે છે કે કોર્પોરેશનને ઉક્ત જોગવાઈ અને રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલા જી.આર. / પરિપત્રોમાંની સૂચનાઓમાંથી સમર્થન મળ્યું છે.

૧૭. જ્યાં સુધી બદલિદા અંગે અરજદારના આક્ષેપનો સંબંધ છે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે કોઈપણ આચરણ અથવા કાર્યવાહીને બદલિદાપૂર્વકની બ્રાન્ડ આપવા અથવા ગણવા માટે માત્ર અનિયમિતતા કરતાં કંઈક વધુ હોવું જોઈએ. તે કંઈક વધુ એ છે, ઈરાદો. ચોક્કસ આચરણ અથવા કાર્યવાહી બદલિદાપૂર્વકનો ઈરાદો છે તે આક્ષેપને સમર્થન આપવા માટે તે દર્શાવવું જોઈએ. વર્તમાન કિસ્સામાં, તે ગેરહાજર છે. અરજદાર કોઈપણ સામગ્રી દર્શાવવામાં નિષ્ફળ ગયો છે જે દર્શાવે કે કોર્પોરેશને દ્વેષપૂર્ણ રીતે કાર્ય કર્યું છે.

૧૭.૧ વધુમાં, બદલિદા અંગેના આક્ષેપોની તપાસ કરતી વખતે એ ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ કે જે કાર્યવાહી જાહેર હિતમાં લેવામાં આવે છે અથવા જે જાહેર નીતિ અને જાહેર હિતની સેવા કરે છે, તે બદલિદા ની વિરુદ્ધ છે.

૧૭.૨ વર્તમાન કેસમાં, એક તરફ રેકૉર્ડ પર એવું દર્શાવવા માટે કંઈ નથી કે વિવાદિત કાર્યવાહી બદલિદાથી પ્રેરાયેલી છે અથવા દૂષિત છે. રેકૉર્ડ પર એવું

કંઈ નથી જે કોર્ટને એ નિષ્કર્ષ પર દોરી જાય કે કોર્પોરેશનનો અરજદારને ગુકસાન પહોંચાડવાનો અથવા પ્રતિવાદીની તરફેણ કરવાનો બદલ્લિયાપૂર્વકનો ઇરાદો હતો.

૧૭.૩ બીજી તરફ રેકૉર્ડ પરની હકીકતો અને સામગ્રીએ દર્શાવ્યું છે કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનનો આક્ષેપિત નિર્ણય જાહેર હિતને પૂરો પાડે છે અને આક્ષેપિત કાર્યવાહી જાહેર નીતિ અને જાહેર હિતના ભંગમાં નથી અથવા તેનાથી વિપરીત નથી અથવા તેની સાથે સંઘર્ષમાં નથી.

૧૭.૪ વર્તમાન કેસમાં કોર્પોરેશનની કાર્યવાહી એટલે કે ટેન્ડરની શરતોના પ્રકાશમાં રજૂઆત મંગાવવી એ અસ્વીકાર્ય છે તેવા દાવા સાથે પ્રતિવાદી નં. ૨ અસ્તિત્વમાં રહેલો સપ્લાયર છે અને કોઈ પ્રતિવાદી નં. ૨ ને મદદ કરવા માંગે છે તેવા આક્ષેપ સિવાય અરજદારે રેકૉર્ડ પર કોઈપણ સામગ્રી મૂકી નથી. કોર્પોરેશનનો બદલ્લિયાપૂર્વક કાર્ય કરવાનો ઇરાદો હતો એટલે કે મનસ્વી રીતે અને ગેરવાજબી રીતે પ્રતિવાદી નં. ૨ ને મદદ કરવા અને તેની તરફેણ કરવાનો ઇરાદો હતો તેવું દર્શાવવા માટે પણ કંઈ નથી.

૧૭.૫ અરજદારે એવો આક્ષેપ પણ કર્યો નથી અને રેકૉર્ડ પર કોઈ એવી સામગ્રી મૂકી નથી જે સાબિત કરી શકે કે કોર્પોરેશને, પ્રતિવાદી નં. ૨ ની ગેરકાયદેસર

રીતે તરફેણ કરવાના હેતુથી અને / અથવા અરજદાર પ્રત્યેના પક્ષપાત સાથે ગુણવત્તા સાથે સમાધાન કર્યું છે અને / અથવા ઉત્પાદનની તકનીકી વિશિષ્ટતાઓનો ત્યાગ કર્યો છે અથવા ઘટાડો કર્યો છે. એવો કોઈનો કેસ નથી કે કોર્પોરેશને ગુણવત્તાના ભોગે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણમાં નિર્ણય લીધો અથવા મનસ્વી રીતે અને ખોટી રીતે સંતુલન પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણમાં ઝુકાવ્યું અને / અથવા કોર્પોરેશન હલકી ગુણવત્તાવાળા ઉત્પાદનની તરફેણમાં ઝુક્યું.

૧૭.૬ તેનાથી વિપરીત, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ હકીકતો અને સામગ્રીએ નિર્ણાયક રીતે દર્શાવ્યું છે કે કોર્પોરેશનના નિર્ણયે જાહેર હિતને આગળ વધાર્યું છે અને તેનાથી સરકારી તિજોરીના આશરે રૂ. ૧૬ કરોડ બચશે (યુનિટ / ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ રૂ. ૮૧,૦૦૦/- ના દરે).

૧૮. નીચે દર્શાવેલી વિગતો સંતોષકારક અને ખાતરીપૂર્વક દર્શાવે છે કે કોર્પોરેશનનો આક્ષેપિત નિર્ણય અને કાર્યવાહી બદલ્લિદાપૂર્વક અથવા મનસ્વી અથવા અતાર્કિક અથવા ભેદભાવપૂર્ણ અથવા વિકૃત નથી પરંતુ તે વાસ્તવમાં ન્યાયી અને વાજબી તેમજ પારદર્શક, બિનભેદભાવપૂર્ણ અને જાહેર નીતિને અનુરૂપ છે. ઉક્ત નિર્ણય અને કાર્યવાહીએ વાસ્તવમાં વ્યાપક જાહેર હિતની સેવા કરી છે. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી એવું ઉભરી આવ્યું છે કે:-

(i) પ્રતિવાદી નં. ૨ ના ઓળખપત્રો અને / અથવા તેના ઉત્પાદન અને ઉત્પાદનની ગુણવત્તા શંકાના ઘેરામાં નથી. અરજદારે પણ પ્રતિવાદી નં. ૨ ના ઓળખપત્રો અને / અથવા તેના ઉત્પાદન વિશે કોઈ આક્ષેપ કે શંકા ઉઠાવી નથી.

(ii) કામગીરીમાં ખામીનો કોઈ દાખલો (વર્તમાન સપ્લાયર તરીકે) દર્શાવવામાં આવ્યો નથી. કોર્પોરેશન દ્વારા (પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરી વિશે) કોઈ ફરિયાદ / ફરીયાદ અથવા ઉક્ત પ્રતિવાદી નં. ૨ સામે (તેની કામગીરી અને / અથવા પ્રક્રિયાની ગુણવત્તા વિશે) કોઈ આક્ષેપ અરજદાર દ્વારા પણ રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યો નથી.

(iii) કોર્પોરેશનનો નિર્ણય અને કાર્યવાહી ભેદભાવથી પ્રભાવિત નથી કારણ કે કોર્પોરેશને પ્રતિવાદી નં. ૩ ને પણ સમાન તક આપી હતી.

(iv) વિવાદિત નિર્ણય / કાર્યવાહી કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા નહીં પરંતુ ૭ પરિષ્ઠ અધિકારીઓની બનેલી કમિટી દ્વારા લેવામાં આવી છે.

(v) ચકાસણી પર અને અરજદાર તથા પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી બીજ્સના તુલનાત્મક વિશ્લેષણ પર, પ્રતિવાદી નં. ૨ એલ-૧ બીડર તરીકે ઉભરી આવ્યું.

(vi) પ્રતિવાદી નં. ૨ વર્તમાન સપ્લાયર છે.

(vii) કોર્પોરેશન અને સરકારી તિજોરીને હવે લગભગ રૂ. ૧૬ કરોડની બચત થશે.

(viii) કિંમતમાં રહેલા મોટા તફાવત અને કોર્પોરેશન / સરકારી તિજોરીને થતા પરિણામી નુકસાનની કડવી વાસ્તવિકતા અને હકીકત અરજદારની સામે છે અને અરજદાર તેને અવગણી શકે નહીં.

(ix) પ્રતિવાદી નં. ૨ અને ત્રીજા બીડર પાસેથી રજૂઆત માંગવામાં આવી હતી અને વધારાના અથવા ખૂટતા દસ્તાવેજો (બીડ સાથે સપ્લાય ન કરાયેલ) માંગવામાં આવ્યા નથી અને લાયક બીડર પસંદ કરવા માટે તેને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા નથી અથવા ગણતરીમાં લેવામાં આવ્યા નથી. કોર્પોરેશનના દાવા મુજબ તેણે બીડ સાથે સબમિટ કરેલી સામગ્રી / દસ્તાવેજોમાંથી જરૂરી વિગતો મેળવી હતી અને ચકાસણી પ્રક્રિયા દરમિયાન ઉક્ત સામગ્રી અને વિગતો ધ્યાનમાં લીધી હતી.

૧૯. જ્યારે કેસની હકીકતો અને ઉપર દર્શાવેલ વિગતો સહિત તમામ સંબંધિત પાસાઓને સંયુક્ત રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે, ત્યારે તે સ્પષ્ટ થાય છે કે

આક્ષેપિત નિર્ણય અને કાર્યવાહી જાહેર હિતમાં છે અને કોર્પોરેશને બદલિશાદાપૂર્વકના ઈશાદાથી કાર્ય કર્યું છે તેવું ઠરાવવાનો અને જાહેર કરવાનો કોઈ આધાર નથી.

૧૯.૧ વર્તમાન કેસમાં એવું જણાય છે કે અરજદાર સ્પર્ધામાંથી મુક્તિ મેળવવા માંગે છે અને તેને સ્પર્ધાનો સામનો કરવો પડ્યો હોવાથી તેને દુઃખ થયું હતું અને તે દ્વારા ઊંચા ભાવ અને કિંમત ક્વોટ કરવા છતાં, કોઈપણ સ્પર્ધા વિના ટેન્ડર પ્રક્રિયામાંથી પસાર થવાની તેની ઈચ્છા ફળીભૂત થઈ શકી નહીં અને સફળ થઈ શકી નહીં.

૧૯.૨ જો વર્તમાન કેસમાં અરજદારના વાંધાને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે અને સ્વીકારવામાં આવે તો તે જાહેર હિત પર ખાનગી હિતને વિજય મેળવવાની મંજૂરી આપવા સમાન ગણાશે. આક્ષેપિત નિર્ણય અને કાર્યવાહીમાં ખલેલ પહોંચાડવાનું કોઈ ઔચિત્ય કે આધાર નથી. આ પિટિશન કથિત આધાર એટલે કે બદલિશાદા પર રાહતને પાત્ર નથી.

૨૦. પ્રિન્સિપાલ દ્વારા કાર્યરત સ્ક્રુટિની પ્રક્રિયાને પડકારતી પિટિશન પર વિચાર કરતી વખતે અને તેને હાથ ધરતી વખતે, કોર્ટે સાવચેત રહેવું જોઈએ, વધુ ખાસ કરીને જ્યારે પિટિશન, સ્પર્ધાને નિષ્ફળ બનાવવા અને નિષ્ફળ કરવા માટે, વધુ

સંખ્યામાં બીડરોને સ્ક્રુટિની પ્રક્રિયાના દાયરામાં સામેલ કરવાની પ્રિન્સિપાલની કાર્યવાહી પર હુમલો કરે (તકનીકી ભંગના આધારે). કોર્ટે એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે ખાનગી હિત જાહેર હિત પર વિજય ન મેળવી લે અને / અથવા સ્પર્ધાને દૂર કરવાનો અને હરીફોને ટાળવાનો કોઈપણ પ્રયાસ યોગ્ય તપાસ વિના અથવા નજીવા આધાર પર સફળ ન થાય. વ્યાપક જાહેર હિતની સામે ખાનગી વ્યાપારી હિતને મંજૂરી આપવા માટે કોર્ટ ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાથી દૂર રહેશે. જગદીશ મંડલ (સુપ્રા) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નીચે ટાકેલા અવલોકન દ્વારા અમારા મતને ટેકો અને મજબૂતી મળે છે:-

"૨૨.... સમાનતા અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો અંતરે રહે છે. જો કોન્ટ્રાક્ટ આપવા સંબંધિત નિર્ણય શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકનો અને જાહેર હિતમાં હોય, તો અદાલતો, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાના ઉપયોગમાં, હસ્તક્ષેપ કરશે નહીં, ભલે કોઈ પ્રક્રિયાગત વિચલન અથવા મૂલ્યાંકનમાં ભૂલ અથવા ટેન્ડરને પૂર્વગ્રહ સાબિત થાય. ખાનગી હિતના રક્ષણ માટે જાહેર હિતના ભોગે અથવા કરાર સંબંધિત વિવાદોના ઉકેલ માટે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. ફરિયાદ ધરાવતો ટેન્ડરર અથવા કોન્ટ્રાક્ટર સિવિલ કોર્ટમાં હંમેશા નુકસાની માંગી શકે છે. કાલ્પનિક ફરિયાદો, ઘવાયેલા ગૌરવ અને વ્યાપારી હરીફાઈ સાથે અસફળ ટેન્ડરરો દ્વારા કેટલાક તકનીકી/પ્રક્રિયાગત

ઉદ્ધંધન અથવા પોતાને થયેલા કેટલાક પૂર્વગ્રહની નાની વાતોનો પહાડ બનાવવાના પ્રયાસો, અને ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને અદાલતોને હસ્તક્ષેપ કરવા સમજાવવાના પ્રયાસોનો પ્રતિકાર કરવો જોઈએ. આવા હસ્તક્ષેપો, કાં તો વચગાળાના અથવા અંતિમ, વર્ષો સુધી જાહેર કાર્યોને રોકી શકે છે, અથવા હજારો અને લાખો લોકોને રાહત અને સહાયમાં વિલંબ કરી શકે છે અને પ્રોજેક્ટના ખર્ચમાં અનેકગણો વધારો કરી શકે છે."

(ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

૨૦.૧ આ સંદર્ભમાં એક્ઝોન્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર લિ. વિરુદ્ધ નાગપુર મેટ્રો રેલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (૨૦૧૬) ૧૬ એસસીસી ૮૧૮ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનનો લાભદાયક સંદર્ભ પણ લઈ શકાય છે, સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું:—

"૧૧. તાજેતરમાં, સેન્ટ્રલ કોલકિલ્ડ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ એસ.એલ.એલ.એસ.એમ.એલ (જોઈન્ટ વેન્યર કન્સોર્ટિયમ) માં, આ કોર્ટ દ્વારા અનેક નિર્ણયો પર આધાર રાખીને ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે ટેન્ડરની બીડ સ્વીકારવામાં અથવા નકારવામાં પ્રોજેક્ટના એમ્પ્લોયર અથવા માલિકની નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં. હસ્તક્ષેપ માત્ર ત્યારે જ સ્વીકાર્ય છે

જો નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા બદલવાપૂર્વક હોય અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઇરાદો ધરાવતી હોય. તેવી જ રીતે, નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ ન કરવો જોઈએ સિવાય કે નિર્ણય એટલો મનસ્વી અથવા અતાર્કિક હોય કે કોર્ટ કહી શકે કે આ નિર્ણય એવો છે કે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી તેના પર પહોંચી ન શકે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા નિર્ણય વિકૃત હોવો જોઈએ અને માત્ર ખામીયુક્ત અથવા ખોટો અથવા ભૂલભરેલો ન હોવો જોઈએ. હાઈકોર્ટમાં અથવા અમારી સમક્ષ જીવાયટીટીપીએલજેવી દ્વારા આવો કોઈ આત્યંતિક કેસ બનાવવામાં આવ્યો ન હતો.

૧૩. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા વહીવટી સત્તાધિકારીના નિર્ણય સાથે માત્ર અસંમતિ એ બંધારણીય અદાલત માટે હસ્તક્ષેપ કરવાનું કારણ નથી. બંધારણીય અદાલત નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ કરે તે પહેલાં બદલવા, કોઈની તરફેણ કરવાનો ઇરાદો અથવા મનસ્વીપણું, અતાર્કિકતા અથવા વિકૃતિની મર્યાદા પૂરી થવી જોઈએ."

૨૧. એ સાચું છે કે ખંડ નં. ૩, ૭, ૪(એ)(બી)(કે) અને (ટી), એફ(૧)(૪) અને (પ) (જેના પર અરજદાર આધાર રાખે છે) જોગવાઈ કરે છે કે જો બીડર બીડ સાથે સહાયક દસ્તાવેજો સબમિટ કરવામાં નિષ્ફળ જાય તો આવો બીડર ગેરલાયક ઠરવા માટે પાત્ર છે અને ગુમ થયેલા દસ્તાવેજો વિશે કોર્પોરેશન દ્વારા કોઈ જાણ કરવામાં આવશે નહીં અને કોઈપણ દસ્તાવેજ ત્યારબાદ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.

૨૧.૧ અમારા મતે ઉક્ત જોગવાઈ (જેના પર અરજદારે આધાર રાખ્યો છે) નો મુખ્ય હેતુ બીડરોને જાણ કરવાનો અને તેમને સાવચેત કરવાનો છે કે જો બીડ સાથે જરૂરી દસ્તાવેજો સબમિટ કરવામાં નહીં આવે, તો બીડ્સ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં અને તેને નકારી કાઢવામાં આવશે અથવા વધુ તપાસ માટે સ્વીકારવામાં આવશે નહીં (દા.ત. પ્રાઈસ બીડ્સની વિચારણા માટે). જોકે, ઉક્ત ખંડો, અમારા મતે, કોર્પોરેશનની બીડર પાસેથી દસ્તાવેજો મંગાવવાની સત્તા અને વિવેકાધિકારને સંપૂર્ણપણે છીનવી લેતા નથી અને બીડરોને દસ્તાવેજોના સંદર્ભમાં ખુલાસો અથવા સ્પષ્ટીકરણ સબમિટ કરવાની પરવાનગી આપવાની, અલબત્ત કોઈપણ ભેદભાવ વિના અને મનસ્વીતા વિના, પરવાનગી આપે છે. આવી તક આપવાનો અથવા ન આપવાનો વિવેકાધિકાર કોર્પોરેશન પાસે રહેલો છે અને ઉક્ત ખંડો (જેના પર અરજદારે આધાર રાખ્યો છે) દ્વારા

તમામ હેતુઓ માટે છીનવી લેવામાં આવતો નથી અથવા નકારવામાં આવતો નથી.

૨૧.૨ જો ઉક્ત ખંડને એવો અર્થ કાઢવા માટે વાંચવામાં આવે કે તેઓ આવા વિવેકાર્થિકાર અથવા ડીવીઝનની મ જૂરી આપતા નથી તો પણ ટેન્ડરનો ખંડ એફ(૨) જે કોર્પોરેશનને જી.આર., ખરીદી / ઓફિસ મેન્યુઅલ, ખરીદી નીતિ વગેરેમાંથી સૂચના, માર્ગદર્શિકાઓ વગેરેનું પાલન કરવાની પરવાનગી આપે છે, તેને અવગણી શકાય નહીં. તમામ જોગવાઈઓને સંયુક્ત રીતે અને સુમેળપૂર્વક વાંચવી જોઈએ.

૨૧.૩ અરજદાર ટેન્ડરની અન્ય શરતો / જોગવાઈઓને અવગણી ન શકે દા.ત. ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટ / એનઆઈટી નો ખંડ એફ(૨) (જેના પર કોર્પોરેશને આધાર રાખ્યો છે). ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટ (સામાન્ય નિયમો અને શરતો) નો ઉક્ત ખંડ નં. એફ(૨) જે નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:—

"એફ (૨). ટેન્ડરના નિયમો અને શરતો, સમયાંતરે જારી કરવામાં આવતા સરકારી ઠરાવ અને ગુજરાત સરકારના ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ દ્વારા જારી કરવામાં આવતા સરકારી વિભાગો દ્વારા સ્ટોર્સની ખરીદી માટે ઓફિસ પ્રક્રિયાના મેન્યુઅલમાં આપવામાં આવેલી માર્ગદર્શિકા મુજબ ટેન્ડરોની ચકાસણી કરવામાં આવશે."

૨૧.૪ જ્યારે તમામ જોગવાઈઓ (જેનો અરજદાર અને પ્રતિવાદી દ્વારા સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે) સંયુક્ત રીતે અને સુમેળપૂર્વક વાંચવામાં આવે છે ત્યારે એવું બહાર આવે છે કે ખંડ એફ(૨) ટેન્ડરોની ચકાસણી અને ખરાઈના હેતુ માટે, રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલ જી.આર., માર્ગદર્શિકાઓ વગેરેની પ્રસ્તુતતા અને પ્રયોજ્યતાની કલ્પના કરે છે અને સ્વીકારે છે. ખંડ એફ(૨) જોગવાઈ કરે છે કે ટેન્ડરોની ચકાસણીની પ્રક્રિયા માટે કોર્પોરેશને ઓફિસ / ખરીદી મેન્યુઅલ અને જી.આર. વગેરે દ્વારા જાહેર કરાયેલ પ્રક્રિયાનું પાલન કરવું જોઈએ. ઉક્ત ખંડને ધ્યાનમાં રાખીને કોર્પોરેશન સમયાંતરે રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલ જી.આર. / પરિપત્ર દ્વારા નિર્ધારિત પ્રક્રિયા / સૂચનાઓ વગેરેનું પાલન કરવા બંધાયેલ છે. કોર્પોરેશનના જણાવ્યા મુજબ રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલા જી.આર. / પરિપત્રો (જેનું કોર્પોરેશન પાલન કરે છે) કોર્પોરેશનના હિતમાં જરૂરી હોય તેવા કેટલાક ડીવીઝેશન કરવા માટે છૂટ અને અવકાશ આપે છે. આમ, જી.આર. વગેરેની પ્રસ્તુતતા અને પ્રયોજ્યતા અને તેના દ્વારા નિર્ધારિત પ્રક્રિયા / સૂચનાઓને બાકાત રાખવામાં આવી નથી.

૨૧.૫ જ્યારે ખંડ એફ(૨) સહિત ટેન્ડરના તમામ નિયમો અને શરતો વાંચવામાં આવે છે અને સંયુક્ત રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે ત્યારે એવું બહાર આવે છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલ વિવેકાધિકાર અને તેના દ્વારા અનુસરવામાં

આવતી પ્રક્રિયા ટેન્ડરની શરતોના આધારે અસ્વીકાર્ય નથી પરંતુ પ્રિન્સિપાલ (કોર્પોરેશન) દ્વારા લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી ઉક્ત કલમ એફ(૨) ના અનુસંધાનમાં છે અથવા તેના આધારે લેવામાં આવી છે અને રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલી સૂચનાઓ માર્ગદર્શિકાઓના સમર્થનથી લેવામાં આવી છે.

૨૧.૬ આ સંદર્ભમાં પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા (રિપ્લાય એફિડેવિટમાંથી) આપવામાં આવેલો જવાબ-ખુલાસો ધ્યાનમાં લેવો પણ સુસંગત રહેશે. પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને (તેની રિપ્લાય એફિડેવિટ દ્વારા) નીચે મુજબનો જવાબ રજૂ કર્યો છે:-

"(જ) હું જણાવું છું કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીને ૩ બીઝ્સ મળી હતી. બીઝ્સ સબમિટ કર્યા પછી, ટેકનિકલ ચકાસણી હાથ ધરવામાં આવી હતી. ઉક્ત ચકાસણીના આધારે, એવી ભલામણ કરવામાં આવી હતી કે મેસર્સ કોકિલચર મેડિકલ ડિવાઇસિસ કંપની પ્રાઇવેટ લિમિટેડ (પ્રતિવાદી નં. ૨) અને મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડની બીઝ્સને રદ કરવાની જરૂર છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ ના સંબંધમાં ચકાસણી અહેવાલમાં નીચે મુજબની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે:-

ક્રમાંક	ટેન્ડર નંબર	ટેન્ડર કરનાર	ઉત્પાદનનું નામ	અસ્વીકારનું કારણ
૧	૦૨/૦૩	કોકિલચર મેડિકલ ડિવાઇસીસ કંપની. પ્રા. લિ.	કોકિલચર ઇમ્પ્લાન્ટ	૧. માન્ય જથ્થાબંધ દવાનું લાઇસન્સ નંબર ૨૦ બી અને ૨૧ બી જમા કરાવ્યું નથી (ટેન્ડરની શરત નંબર ડી-૪ (બી) મુજબ.

હું જણાવું છું કે ૦૪.૦૨.૨૦૧૯ ના ઇમેલ દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૨ ને ચકાસણી અહેવાલની જાણ કરવામાં આવી હતી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ને ૪૮ કલાકની અંદર તેમની રજૂઆત કરવાની તક આપવામાં આવી હતી. હું જણાવું છું કે આવો જ પત્રવ્યવહાર મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડને પણ કરવામાં આવ્યો હતો.

(૫) હું જણાવું છું કે ઉક્ત પત્રવ્યવહારના જવાબમાં, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીને પ્રતિવાદી નં. ૨ તેમજ મેડ-ઇએલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ તરફથી રજૂઆતો મળી હતી.

(૬) હું જણાવું છું કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની બોર્ડ લેવલ કમિટી સમક્ષ રજૂઆતો વિચારણા માટે મૂકવામાં આવી હતી.....

(૭) હું જણાવું છું કે ઉક્ત મીટિંગમાં ચકાસણી અહેવાલ, બીડર/બીડરો દ્વારા સબમિટ કરાયેલ રજૂઆત અને કોર્પોરેશનનો અભિપ્રાય વિચારણા માટે મૂકવામાં આવ્યો હતો. કમિટીને જણાવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ આયાતકાર હતા અને તેમણે બીડ દસ્તાવેજો સાથે આયાત લાયસન્સ રજૂ કર્યું હતું. વધુમાં, જથ્થાબંધ ડ્રગ લાયસન્સ અને તેની માન્યતા તારીખને લગતી વિગતો એફડીએ, મહારાષ્ટ્ર દ્વારા જારી કરાયેલ નોન-કન્વિક્શન સર્ટિફિકેટમાં પૂરી પાડવામાં આવી હતી. બીડ દસ્તાવેજોમાંથી સંબંધિત માહિતી ઉપલબ્ધ હતી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ અન્યથા તમામ ટેકનિકલ આવશ્યકતાઓને પૂરી કરતા હતા તે હકીકતને ધ્યાનમાં લઈને, પ્રતિવાદી નં. ૨ ની કોમર્શિયલ બીડ ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.

(૮) હું જણાવું છું કે બોર્ડ લેવલ કમિટીના નિર્ણયને પગલે, પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડની વિચારણા વેબ પોર્ટલ પર યોગ્ય રીતે જાહેર કરવામાં આવી હતી. હું જણાવું છું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની

કોમર્શિયલ બીડ ત્યારબાદ ૧૫.૦૩.૨૦૧૯ ના રોજ ખોલવામાં આવી હતી.

(૯) હું જણાવું છું કે અરજદાર દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ પ્રાઈસ બીડ રૂ. ૪,૫૧,૫૦૦/- (જીએસટી સહિત) હતી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ પ્રાઈસ બીડ રૂ. ૩,૭૦,૧૧૧/- (જીએસટી સહિત) હતી. તેના આધારે, પ્રતિવાદી નં. ૨ ને એલ૧ બીડર તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

(૧૦) હું જણાવું છું કે હવે કોન્ટ્રાક્ટ આપવા અંગે વિચારણા કરવા માટે કાર્યવાહી બોર્ડ લેવલ કમિટી સમક્ષ મૂકવામાં આવશે.

(૧૨) ફક્ત ૧૪ડી ના સંદર્ભમાં, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદી જ્યાં ખામીઓ નાની જણાય છે તેવી બીડ્સ પર વિચારણા કરવા સક્ષમ છે. વર્તમાન કેસમાં, ઉત્પાદન લાયસન્સની વિગતો તેમજ લાયસન્સની મુદતની હકીકત બીડ દસ્તાવેજો સાથે સબમિટ કરેલા દસ્તાવેજોમાં યોગ્ય રીતે જાહેર કરવામાં આવી હતી. પ્રતિવાદી આયાતકાર હોવાથી, તેણે આયાત લાયસન્સ સબમિટ કર્યું હતું. આયાત લાયસન્સ હાલના જથ્થાબંધ ડ્રગ લાયસન્સની વિચારણા કર્યા પછી જ જારી કરવામાં આવે છે. જથ્થાબંધ ડ્રગ લાયસન્સ સબમિટ ન કરવું, તેથી, એક નાની ખામી હોવાનું જણાયું હતું અને પરિણામે, પ્રતિવાદી નં. ૨ ની

બીડને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી. એ વાતનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે કે ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટની શરતોને ધ્યાનમાં રાખીને, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીને પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બીડ રદ કરવાની જરૂર હતી.

(૧૩) ફક્ત ૧૪૬ ના સંદર્ભમાં, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેની સામગ્રી સાચી અને યોગ્ય નથી. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર એ હકીકતનો ઇનકાર કરવામાં અસમર્થ છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ટેન્ડરની ટેકનિકલ આવશ્યકતાને સંતોષે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તે ધ્યાનમાં રાખીને, ચકાસણી અહેવાલના સંબંધમાં રજૂઆત પર વિચારણા કરવી અને તે સંબંધમાં યોગ્ય નિર્ણય લેવો એ જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની યોગ્યતામાં છે.

(૧૯) ફક્ત ૧૪૬ ના સંદર્ભમાં, એ વાતનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે કે જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીની આક્ષેપિત કાર્યવાહી અયોગ્ય, ગેરકાયદેસર, અન્યાયી, મનસ્વી, ગેરવાજબી અને ગેરબંધારણીય છે અને આક્ષેપ મુજબ અથવા આક્ષેપિત કારણોસર કલમ ૧૪ ના આદેશનું ઉલ્લંઘન કરે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે વાસ્તવમાં આ નિર્ણય જનહિતમાં છે. અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમતમાં તફાવત ઇમ્પ્લાન્ટ દીઠ રૂ. ૮૧, ૩૮૯/- આવે છે. અંદાજે ૨૦૦૦ ઇમ્પ્લાન્ટ્સની ખરીદી કરવાની છે તે

હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, તફાવત રૂ. ૧૬, ૨૭, ૭૮, ૦૦૦/-
થશે. જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીનો નિર્ણય સ્પષ્ટપણે જનહિતમાં
છે અને કાયદામાં ટકી શકે તેવો છે. "

૨૧.૭ ઉક્ત જવાબ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે કોર્પોરેશન / બોર્ડ માત્ર પ્રતિવાદી
નં. ૨ ને જ નહીં પરંતુ ૩જા બીડરને પણ સમાન તક પૂરી પાડી હતી અને
અરજદારની ટેકનિકલ બીડ તેમજ પ્રાઇસ બીડને કોર્પોરેશન દ્વારા યોગ્ય અને
તુલનાત્મક રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે.

૨૨. આ સંજોગોમાં, આક્ષેપિત નિર્ણયમાં ખામી શોધી શકાતી નથી અને
કોર્પોરેશન દ્વારા લેવામાં આવેલ પગલાં અને / અથવા અનુસરવામાં આવેલી
પ્રક્રિયા અસ્વીકાર્ય છે અને / અથવા ખંડ નં. ૩, ૭, ૪(એ)(બી)(કે) અને
(ટી) એફ(૧), (૪) અને (પ) થી વિપરીત છે અથવા તેના ભંગમાં છે તેવા
આધારે તેને રદ કરી શકાય નહીં. કોર્પોરેશન દ્વારા વાપરવામાં આવેલ
વિવેકાધિકાર અને તેના દ્વારા અનુસરવામાં આવેલી પ્રક્રિયાને બદલવાપૂર્વક
(એમએએલએએફઆઇડીઇ) માની શકાય નહીં અને આવા આધાર પર તેમાં
હસ્તક્ષેપ કરી શકાય નહીં અને ખતેલ પહોંચાડી શકાય નહીં અથવા બાજુ પર
રાખી શકાય નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે આ કાર્યવાહી ન તો મનસ્વી છે કે ન તો
તેમાં શુદ્ધબુદ્ધિનો અભાવ છે અને સૌથી વિશેષ તે જાહેર હિતને પૂરી પાડે છે.

૨૨.૧ વધુમાં, ઉક્ત કાર્યવાહી જાહેર નીતિ અને જાહેર હિત સાથે સંઘર્ષમાં નથી અથવા તેની વિરુદ્ધ નથી. તેના બદલે ઉક્ત કાર્યવાહીએ અરજદાર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ ઊંચા દર અને કિંમતમાં તફાવતને પ્રકાશમાં લાવ્યો અને તે દ્વારા તેણે જાહેર હિતની સેવા કરી કારણ કે અરજદાર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત વચ્ચેનો મોટો તફાવત જે આશરે રૂ. ૧૬ કરોડ જેટલો છે, તે ધ્યાનમાં આવ્યો. અન્યથા, અરજદાર તેના ઉંચા ક્વોટેશન સામે કોઈ સ્પર્ધા ન હોવા સાથે એકમાત્ર બીડર બનવામાં સફળ રહ્યો હોત (તફાવત યુનિટ / ઇમ્પ્લન્ટ દીઠ લગભગ રૂ. ૮૧,૦૦૦/- નો છે).

૨૨.૨ વધુમાં, એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે ઉક્ત ખંડ એફ(૨) ને અરજદાર દ્વારા કોઈપણ આધાર પર પડકારવામાં આવ્યો નથી.

૨૩. ઉપર દર્શાવેલ પાસાઓ ઉપરાંત તે પ્રસ્તુત છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી જોગવાઈના હેતુ સાથે સુસંગત અને સુમેળમાં છે. અરજદાર જે જોગવાઈ / ખંડો પર આધાર રાખે છે તેનો હેતુ માત્ર દસ્તાવેજોની માંગણી કરવાનો અને જોગવાઈનું ભૌતિક પાલન સુનિશ્ચિત કરવાનો નથી. દસ્તાવેજોની માંગણી કરવાનો વાસ્તવિક અથવા સાચો હેતુ બીડર દ્વારા તેની બીડમાં દર્શાવેલ માહિતીની ચકાસણી કરવાનો છે અને બીડર નિર્દિષ્ટ આવશ્યકતાઓને (દા.ત.

લાયકાત, ક્ષમતા, અનુભવ, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, માન્ય લાયસન્સ / પરમિટ વગેરે) પૂર્ણ કરે છે તેની ખાતરી કરવા અને સંતોષ નોંધવા માટે સહાયક સામગ્રીની તપાસ કરવાનો છે.

૨૩.૧ જો જરૂરી વિગતો અને સહાયક વિગતો / હકીકતો અથવા ડેટા તેમજ સમર્થન આપતી સામગ્રી બીડ સાથે સબમિટ કરાયેલા અન્ય દસ્તાવેજોમાંથી ઉપલબ્ધ હોય અને જો આવી અન્ય સામગ્રીમાંથી જરૂરી વિગતો અને સંતોષકારક ચકાસણી પ્રાપ્ત કરી શકાય અને જો આવી પ્રક્રિયા અપનાવવામાં આવે અને બીડ સાથે ઉપલબ્ધ સામગ્રીમાંથી વિગતો મેળવવામાં આવે તો આવી પ્રક્રિયાનો આશરો લેવામાં એટલે કે આવી કાર્યવાહી અથવા કથિત ડીવીઝિયનમાં ખામી શોધી શકાય નહીં અને સમગ્ર ટેન્ડર પ્રક્રિયાને ખતેલ પહોંચાડવી જોઈએ નહીં, ખાસ કરીને જો અન્ય તમામ બીડરોને સમાન તક અને સમાન વ્યવહાર આપવામાં આવે અને જો સમાન પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવે અને આવી પ્રક્રિયા જાહેર હિતની સેવા કરે. વધુમાં, કોર્ટ ખાનગી હિતને જાહેર હિત પર વિજય મેળવવાની અથવા તેને હરાવવાની મંજૂરી આપશે નહીં. તેના બદલે કોર્ટ વ્યક્તિગત અથવા ખાનગી હિત સામે વિશાળ જાહેર હિતની તરફેણમાં ઝુકશે.

૨૪. આ તબક્કે એ ઉલ્લેખ કરી શકાય કે અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે પશ્ચિમ બંગાળ સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ વિરુદ્ધ પટેલ એન્જિનિયરિંગ કં. લિમિટેડ

(૨૦૦૧) ૨ એસસીસી ૪૫૧ ના કેસમાં નિર્ણયના ફક્ત નં. ૨૪ માં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકન પર આધાર રાખ્યો હતો. ઉક્ત અવલોકન જેના પર અરજદારે આધાર રાખ્યો છે તે નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:—

"૨૪. આ કેસમાં શરૂઆતમાં જ વિવાદ ઊભો થયો છે. એમાં કોઈ વિવાદ નથી કે આ એક આંતરરાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાત્મક બીડિંગ છે જે તીવ્ર સ્પર્ધા અને ઉચ્ચ કાર્યક્ષમતાની માંગ કરે છે. બીડરો પાસે તકનીકી નિષ્ણાતોની સહાય હોય છે અથવા હોવી જોઈએ. આવા બીડિંગમાં જરૂરી કાળજીનું સ્તર નાના કાર્યો માટેની સામાન્ય સ્થાનિક બીડ્સ કરતા વધારે હોય છે. ટેન્ડર/બીડની પ્રક્રિયા અને કોન્ટ્રાક્ટ આપવાની પ્રક્રિયાની પવિત્રતા અને અખંડિતતા જાળવી રાખવી આવશ્યક છે. અપીલકર્તા, પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ અને પ્રતિવાદી નં. ૧૦ અને ૧૧ બધા આઈટીબી દ્વારા બંધાયેલા છે જેનું ચુસ્તપણે પાલન કરવું જોઈએ. આ પ્રકારના અને કદના તમામ કામોમાં જ્યાં પૂર્વ-લાયકાત પૂર્ણ કરનાર બીડરોને જ બીડ માટે આમંત્રિત કરવામાં આવે છે, સૂચનાઓના પાલનને તેને રૂઢિચુસ્ત અભિગમ ગણાવીને ટાળી શકાય નહીં, નહીંતર તે ભેદભાવ, મનસ્વીપણું અને પક્ષપાતને પ્રોત્સાહન આપશે અને અવકાશ પૂરો પાડશે જે કાયદાના શાસન અને આપણા બંધારણીય મૂલ્યોની

તદ્દન વિરુદ્ધ છે. નિયમો/સૂચનાઓ જારી કરવાનો મૂળ હેતુ તેમના અમલીકરણની ખાતરી કરવાનો છે જેથી કાયદાના શાસનનું ઉલ્લંઘન ન થાય. નિયમ અથવા શરતમાં છૂટછાટ અથવા માફી, જો આઈટીબી હેઠળ એવી જોગવાઈ ન હોય તો, રાજ્ય અથવા તેની એજન્સીઓ (અપીલકર્તા) દ્વારા એક બીડરની તરફેણમાં અન્ય બીડરોના મનમાં વાજબી શંકા પેદા કરશે, પારદર્શિતા અને નિષ્પક્ષતાના નિયમને નબળો પાડશે અને રાજ્ય એજન્સીઓની મનસ્વી ઈચ્છા મુજબ ભેટ અથવા દાન વહેંચવાના કિસ્સાની જેમ કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે બીડર પસંદ કરવામાં અને ચૂંટવામાં છેડછાડ માટે અવકાશ પૂરો પાડશે. અમારા મતે આવા અભિગમ હંમેશા ટાળવો જોઈએ. જ્યાં નિયમો હેઠળ કોઈ નિયમ અથવા શરતને હળવી કરવા અથવા માફ કરવાની સત્તા અસ્તિત્વમાં હોય, તે નિયમોના ચુસ્ત પાલનમાં થવું જોઈએ. તેથી, અમને એ નિષ્કર્ષ પર આવવામાં કોઈ સંકોચ નથી કે આઈટીબી અથવા નિયમોનું પાલન એ અનુસરવા માટેનો શ્રેષ્ઠ સિદ્ધાંત છે, જે શ્રેષ્ઠ જાહેર હિતમાં પણ છે."

૨૪.૧ વર્તમાન કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં, ટાંકવામાં આવેલ નિર્ણય અરજદારને કોઈ સહાય આપતો નથી.

૨૫. જ્યાં સુધી ટાંકવામાં આવેલ નિર્ણયમાં સામેલ હકીકતલક્ષી પૃષ્ઠભૂમિનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી એ નોંધવું જોઈએ કે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેનારા કેટલાક બીડરોએ (કેટલાક પ્રતિવાદીઓએ) માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પ્રિન્સિપાલને (જે એજન્સીએ બીડ્સ આમંત્રિત કરી હતી પશ્ચિમ બંગાળ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ) એક પત્ર લખ્યો હતો અને વિનંતી કરી હતી કે તેમની બીડ્સમાંની ભૂલ સુધારવામાં આવે. સંબંધિત હકીકતલક્ષી પૃષ્ઠભૂમિનો સારાંશ નિર્ણયના ફક્ત નં. ૨ અને ૩ માં નીચે મુજબ આપવામાં આવ્યો છે:—

"૨.... જ્યારે બીડની વિગતો ચકાસણી હેઠળ હતી, ત્યારે ઓક્ટોબર ૨૫, ૧૯૯૯ ના પત્ર દ્વારા, પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ એ અપીલકર્તાને જાણ કરી કે પુનરાવર્તિત વ્યવસ્થિત કમ્પ્યુટર ટાઇપોગ્રાફિકલ ટ્રાન્સમિશન નિષ્ફળતા છે અને વિનંતી કરી કે તેને સુધારવામાં આવે. ડિસેમ્બર ૧૭, ૧૯૯૯ ના રોજ તેઓએ બીજો પત્ર મોકલીને જણાવ્યું કે તેમને એવું માનવાનું કારણ છે કે અપીલકર્તા બીડરોને આપેલી સૂચનાઓ (ટૂંકમાં, આઈટીબી) ના અતાર્કિક અને ખોટા ઉપયોગ દ્વારા તેમની પ્રાઇસ બીડનું મૂલ્યાંકન કરી રહ્યો છે અને ધ્યાન દોર્યું કે તેમના ઓક્ટોબર ૨૫, ૧૯૯૯ ના પત્રમાં દર્શાવેલ ભૂલ એ હતી કે પ્રથમ લાઇનમાં દર્શાવેલ ભારતીય રૂપિયા યુનિટ રેટ આઈટમ ૦.૨ આગામી બે કમિક લાઇનોમાં

પુનરાવર્તિત થયો હતો, જે પ્રકૃતિમાં ક્લેરિકલ છે અને અંકગણિતની ભૂલ નથી. તેઓએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે તેમની બીડ રૂ. ૬૪૭.૯૦ કરોડ સૌથી ઓછી હતી અને ખાતરી આપી કે તેઓ ઉક્ત બીડ કિંમત જાળવી રાખશે. આઈટીબી હેઠળ, અપીલકર્તાએ તેમની બીડનું મૂલ્યાંકન કર્યું અને ડિસેમ્બર ૧૮, ૧૯૯૯ ના રોજ તેમને જાણ કરી કે તેમના બીડ દસ્તાવેજોની ચકાસણી દરમિયાન ઘણી બધી અંકગણિતની ભૂલો મળી આવી છે. યોગ્ય રીતે સુધારેલા દસ્તાવેજોની નકલો ઉક્ત પ્રતિવાદીઓને તેમની પ્રતિક્રિયા લેખિતમાં અપીલકર્તાને ડિસેમ્બર ૨૭, ૧૯૯૯ (૧૭૦૦ આઈએસટી) પહેલાં મોકલવા માટે મોકલવામાં આવી હતી. એક શરત પણ દાખલ કરવામાં આવી હતી કે ઉક્ત પત્ર તેમની બીડ સ્વીકારવા અને અપીલકર્તા દ્વારા ત્યારબાદ કોન્ટ્રાક્ટ આપવા અંગે કોઈ પુષ્ટિ આપતો નથી.

૩. અપીલકર્તાના તારીખ ડિસેમ્બર ૧૮, ૧૯૯૯ ના ઉક્ત પત્રની માન્યતાને પડકારતા, પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ એ કલકત્તા ખાતેની હાઈકોર્ટમાં ઉપરોક્ત રિટ પિટિશન દાખલ કરી. ડિસેમ્બર ૨૧, ૧૯૯૯ ના રોજ હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે અપીલકર્તાને રિટ અરજદારો (પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪) દ્વારા કરવામાં આવતી રજૂઆત પર વિચાર કરવા વચગાળાનો નિર્દેશ આપ્યો. તે મુજબ

ડિસેમ્બર ૨૩, ૧૯૯૯ ના રોજ અપીલકર્તાને રજૂઆત કરવામાં આવી, જેનો નિર્ણય અપીલકર્તાની મૂલ્યાંકન સમિતિ દ્વારા જાન્યુઆરી ૬, ૨૦૦૦ ના રોજ લેવામાં આવ્યો. હાઈકોર્ટના તારીખ ડિસેમ્બર ૨૧, ૧૯૯૯ ના આદેશ અનુસાર અપીલકર્તા દ્વારા લેવામાં આવેલો નિર્ણય હાઈકોર્ટની મંજૂરીને પાત્ર ન હતો. ફેબ્રુઆરી ૩, ૨૦૦૦ ના રોજ, રિટ પિટિશનનો નિકાલ કરતી વખતે, હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે અપીલકર્તાને પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ ની રજૂઆત પર પુનર્વિચાર કરવા, તેમને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી, અને આદેશની તારીખથી એક સપ્તાહની અંદર કારણો સાથેનો આદેશ પસાર કરવા અને જણાવવા નિર્દેશ આપ્યો. વિદ્વાન સિંગલ જજના ઉક્ત આદેશ સામે, ઉપરોક્ત અપીલો અને કોસ-ઓબ્જેક્શનો અપીલકર્તા તેમજ પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ બંને દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. કલકત્તા ખાતેની હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેંચે, આક્ષેપિત સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા, અપીલો અને કોસ-ઓબ્જેક્શનો ફગાવી દીધા અને વિદ્વાન સિંગલ જજના આદેશને માન્ય રાખીને, અપીલકર્તાને પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ ને બીડ દસ્તાવેજોમાં ભૂલો સુધારવાની પરવાનગી આપવા નિર્દેશ આપ્યો અને પછી તેમની બીડને અન્ય બીડ્સ સાથે ધ્યાનમાં લેવા અને નિરપેક્ષ અને તાર્કિક રીતે નિર્ણય લેવા જણાવ્યું."

૨૫.૧ હાઈકોર્ટના નિર્ણયને પડકારતી પિટિશનમાં અપીલકર્તા ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ
(એજન્સી જેણે ટેન્ડર આમંત્રિત કર્યા હતા) રજૂઆત કરી હતી કે:-

"૪....અપીલકર્તા આઈટીબી થી બંધાયેલ છે અને તેણે તે મુજબ
કાર્ય કર્યું. પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ ના ઓક્ટોબર ૨૫, ૧૯૯૯ ના
પત્રમાં બીડ દસ્તાવેજોમાં ભૂલો અને તેમના દ્વારા માંગવામાં
આવેલ સુધારા દર્શાવવામાં આવ્યા ન હતા. તેમના ડિસેમ્બર ૧૭,
૧૯૯૯ ના પત્રમાં પણ ઇચ્છિત સુધારાની કોઈ વિગત સ્પષ્ટ
કરવામાં આવી ન હતી, તેથી, અપીલકર્તાએ આઈટીબી ની
શરતોમાં બીડનું મૂલ્યાંકન કરવાનું ચાલુ રાખ્યું. પ્રતિવાદી નં. ૧ થી
૪ દ્વારા માંગવામાં આવેલ સુધારાનો વાસ્તવિક વ્યાપ હાઈકોર્ટનો
સંપર્ક કર્યા પછી દાખલ કરાયેલ તેમના ડિસેમ્બર ૨૩, ૧૯૯૯ ના
રજૂઆતમાં પ્રકાશમાં આવ્યો. અપીલકર્તા, વિદ્વાન એડિશનલ
સોલિસિટર જનરલે રજૂઆત કરી હતી કે, રજૂઆત નકારવામાં કોઈ
ખોટું કર્યું નથી કારણ કે તે આઈટીબી ના ખંડ ૨૯ ની શરતોમાં
સ્વીકાર્ય ન હતું કારણ કે ન તો યુનિટ રેટ બદલી શકાય છે અને ન
તો બીડરની વિનંતી પર પ્રાઈસ બીડમાં ફેરફાર કરી શકાય છે;
ક્વોટ કરેલ યુનિટ રેટ અંતિમ છે અને અપીલકર્તા ક્વોટ કરેલ

યુનિટ રેટના આધારે કુલ લાઈનમાં માત્ર અંકગણિતની ભૂલો સુધારી શકે છે"

રપ.ર આમ, તે બહાર આવે છે કે ટાંકવામાં આવેલા કેસમાં બીડરોએ આગ્રહ કર્યો હતો કે ભૂલ સુધારવામાં આવે જોકે ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડે જાળવી રાખ્યું હતું કે તે ટેન્ડરની શરતો અનુસાર બીડ્સ પર પ્રક્રિયા કરશે.

રપ.૩ ઉક્ત વિવાદના પ્રકાશમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ફકરા નં. ૨૪ માં અવલોકન કર્યું જેના પર અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે આધાર રાખ્યો હતો.

ર૬. આ સંદર્ભમાં ઉક્ત નિર્ણયના ફકરા નં. ૨૫ ને પણ ધ્યાનમાં લેવું અસ્થાને નહીં ગણાય જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે:-

"રપ. આ તમામ કારણોસર, વૈશ્વિક ટેન્ડરની આવી અત્યંત સ્પર્ધાત્મક બીડમાં, અપીલકર્તા પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ ને પ્રકૃતિ અને તીવ્રતાની ભૂલો સુધારવાની પરવાનગી ન આપવામાં વાજબી હતા, જો પરવાનગી આપવામાં આવે, તો બીડને એક અલગ રૂપ મળશે. હાઈકોર્ટે અપીલકર્તાને પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૪ ને બીડ

દસ્તાવેજોમાં ભૂલો સુધારવાની પરવાનગી આપવાનો નિર્દેશ
આપવામાં ભૂલ કરી છે."

૨૬.૧ ઉપર ટાંકેલી વિગતો પરથી એવું બહાર આવે છે કે ટાંકવામાં આવેલા કેસમાં હાઈકોર્ટે પ્રિન્સિપાલને પ્રતિવાદીને ભૂલ સુધારવાની પરવાનગી આપવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો (જે વિનંતી પ્રિન્સિપાલ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી). વર્તમાન કેસમાં હકીકતો અલગ છે. વર્તમાન કેસમાં પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનનો નિર્ણય જાહેર હિતમાં છે. આ નિર્ણય, તેથી, અરજદારને મદદ કરતો નથી.

૨૭. આ સંદર્ભમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નીચે ટાંકેલા અવલોકનો ધ્યાનમાં લેવા યોગ્ય રહેશે.

(એ) એર ઇન્ડિયા લિમિટેડના કેસમાં નિર્ણયમાં જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે:-

"૭...રાજ્ય નિર્ણય પર પહોંચવા માટે પોતાની પદ્ધતિ પસંદ કરી શકે છે. તે ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાની પોતાની શરતો નક્કી કરી શકે છે અને તે ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લું નથી. તેને આપવામાં આવેલી ઓફરોમાંથી કોઈ એકને સ્વીકારવાનો અંતિમ નિર્ણય લેતા પહેલા તે વાટાઘાટોમાં પ્રવેશી શકે છે. કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે કિંમત હંમેશા એકમાત્ર માપદંડ હોવો જરૂરી નથી.

તે કોઈપણ છૂટછાટ આપવા માટે સ્વતંત્ર છે, શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના કારણોસર, જો ટેન્ડરની શરતો આવી છૂટછાટની મંજૂરી આપે છે. તે ઓફર સ્વીકારી ન પણ શકે ભલે તે સૌથી વધુ અથવા સૌથી ઓછી હોય.

જો નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં કોઈ ખામી જોવા મળે તો પણ કોર્ટે કલમ ૨૨૬ હેઠળ તેની વિવેકાધીન સત્તાનો ઉપયોગ ખૂબ જ સાવધાની સાથે કરવો જોઈએ અને તેનો ઉપયોગ ફક્ત જાહેર હિતને આગળ વધારવા માટે જ કરવો જોઈએ અને માત્ર કોઈ કાનૂની મુદ્દો ઉભો કરવા માટે નહીં. કોર્ટે હંમેશા મોટા જાહેર હિતને ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ જેથી તે નક્કી કરી શકાય કે તેના હસ્તક્ષેપની જરૂર છે કે નહીં." (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

(બી) એફકોન્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડના કિસ્સામાં, માનનીય સર્પોચ્ય અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે અને ઠરાવ્યું છે:

"૧૩. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા વહીવટી સત્તાધિકારીના નિર્ણય સાથે માત્ર અસંમતિ એ અંધારણીય અદાલત માટે હસ્તક્ષેપ કરવાનું કારણ નથી.

૧૫. અમે ઉમેરી શકીએ છીએ કે પ્રોજેક્ટના માલિક અથવા એમ્પ્લોયર, ટેન્ડર દસ્તાવેજો લખ્યા હોવાથી, તેની આવશ્યકતાઓને સમજવા અને પ્રશંસા કરવા અને તેના દસ્તાવેજોનું અર્થઘટન કરવા માટે શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિ છે.... જ્યાં સુધી ટેન્ડરની શરતોની સમજણ અથવા પ્રશંસા અથવા લાગુ કરવામાં બદલિશો અથવા વિકૃતિ ન હોય."

(સી) મિશિગન રબર (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ, ૨૦૧૨ (૮) એસસીસી ૨૧૬ ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે અને ઠરાવ્યું છે:

"૨૩ (સી)..... અને કોન્ટ્રાક્ટ આપવાની બાબતમાં, રાજ્ય સત્તાવાળાઓને વધુ છૂટ આપવી જરૂરી છે જ્યાં સુધી ટેન્ડરિંગ ઓથોરિટીની કાર્યવાહી દૂષિત અને તેની કાનૂની સત્તાઓનો દુરુપયોગ હોવાનું જણાય નહીં, અદાલતો દ્વારા હસ્તક્ષેપની ખાતરી આપવામાં આવતી નથી;

(ઇ) જો રાજ્ય અથવા તેના સાધનો કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં વ્યાજબી રીતે, નિષ્પક્ષ રીતે અને જાહેર હિતમાં કાર્ય કરે છે, તો અહીં પણ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપ ખૂબ જ પ્રતિબંધિત છે કારણ કે કોઈ પણ વ્યક્તિ સરકાર સાથે વ્યવસાય કરવાના મૂળભૂત અધિકારનો દાવો કરી શકતી નથી."

(ડી) આ સંદર્ભમાં સેન્ટ્રલ કોલકિલ્ડ્સ લિમિટેડ અને અન્ય વિરુદ્ધ એસએલએલએસએમએલ (જોઇન્ટ વેન્યર કન્સોર્ટિયમ) અને અન્ય [(૨૦૧૬) ૮ એસસીસી ૬૨૨] ના કેસમાં નિર્ણયનો લાભદાયક સંદર્ભ લઈ શકાય છે. ઉક્ત નિર્ણયમાં માનનીય સર્પોચ્ય અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે:—

"૪૭. આ ચર્ચાનું પરિણામ એ છે કે બીડ અથવા બીડરને સ્વીકારવા અથવા નકારવાના મુદ્દાને માત્ર અસફળ પક્ષકારના દ્રષ્ટિકોણથી જ નહીં પરંતુ એમ્પ્લોયરના દ્રષ્ટિકોણથી પણ જોવો જોઈએ. રમના દયારામ શેટ્ટીમાં ઠરાવ્યા મુજબ એનઆઈટીની શરતોને નિરર્થક અથવા અનાવશ્યક ગણીને અવગણી શકાય નહીં. તેમને એક અર્થ અને જરૂરી મહત્વ આપવું આવશ્યક છે. ટાટા સેલ્યુલરમાં દર્શાવ્યા મુજબ વહીવટી કાર્યવાહીમાં હસ્તક્ષેપ કરવામાં ન્યાયિક સંયમ હોવો જોઈએ. સામાન્ય રીતે, એમ્પ્લોયર દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયની મજબૂતી પર પ્રશ્ન ઉઠાવવો જોઈએ નહીં પરંતુ નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા ચોક્કસપણે ન્યાયિક સમીક્ષાનો વિષય હોઈ શકે છે. નિર્ણયની મજબૂતી પર પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય છે જો તે અતાર્કિક અથવા બદધરાદાપૂર્વક હોય અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઈરાદો ધરાવતો હોય અથવા એવો નિર્ણય હોય "જે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી

પહોંચી ન શકે" જેમ કે મિશિગન રબરને અનુસરીને જગદીશ મંડલમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે.

૪૮. તેથી, એનઆઈટીની શરત આવશ્યક છે કે નહીં તે એમ્પ્લોયર દ્વારા લેવામાં આવતો નિર્ણય છે જેનું સન્માન કરવું જોઈએ. જો શરત આવશ્યક હોય તો પણ, એમ્પ્લોયરને તેમાંથી વિચલિત થવાનો અંતર્ગત અધિકાર છે, જો વિચલન તમામ બીડરો અને સંભવિત બીડરોને લાગુ કરવામાં આવે જેમ કે રમના દયારામ શેટ્ટીમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે. જોકે, જો એમ્પ્લોયર દ્વારા શરતને ગૌણ અથવા સહાયક માનવામાં આવે, તો તે નિર્ણયનું પણ સન્માન કરવું જોઈએ. તે નિર્ણયની કાયદેસરતા પર ખૂબ જ મર્યાદિત આધારો પર પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય છે, જેમ કે ઉપર ચર્ચા કરેલ વિવિધ નિર્ણયોમાં ઉલ્લેખિત છે, પરંતુ નિર્ણયની મજબૂતી પર પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય નહીં, અન્યથા આ કોર્ટ ટેન્ડર જારી કરનાર સત્તાધિકારીનું કાર્ય સંભાળી લેશે, જે તે કરી શકતી નથી."

માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એ સ્થિતિ પર ભાર મૂક્યો છે કે કોર્ટના હસ્તક્ષેપને આમંત્રિત કરવા માટે એ સ્થાપિત થવું જોઈએ કે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા અથવા નિર્ણય વિકૃત છે અને માત્ર ખામીયુક્ત અથવા ખોટો અથવા ભૂલભરેલો નથી. માત્ર એટલા માટે કે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં કોઈ ખામી જોવા મળે છે, કોર્ટ યાંત્રિક રીતે પ્રિન્સિપાલના અંતિમ નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ કરવા અને ખલેલ

પહોંચાડવા માટે ઉતાવળ કરશે નહીં અને કોર્ટ જાહેર હિતને મદદ કરવા અથવા આગળ વધારવા માટે ખૂબ જ સાવધાની સાથે વિવેકાધીન સત્તાનો ઉપયોગ કરશે.

(ઈ) જગદીશ મંડલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સા (૨૦૦૭) ૧૪ એસસીસી ૫૧૭ ના કેસમાં નિર્ણયમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે:-

"૨૨. વહીવટી કાર્યવાહીની ન્યાયિક સમીક્ષાનો હેતુ મનસ્વીતા, અતાર્કિકતા, ગેરવાજબીપણું, પક્ષપાત અને બદલરાદાને રોકવાનો છે. તેનો ઉદ્દેશ્ય એ તપાસવાનો છે કે પસંદગી અથવા નિર્ણય 'કાયદેસર રીતે' લેવામાં આવ્યો છે કે નહીં અને પસંદગી અથવા નિર્ણય 'મજબૂત' છે કે નહીં તે તપાસવાનો નથી. જ્યારે ટેન્ડર અથવા કોન્ટ્રાક્ટ આપવા સંબંધિત બાબતોમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે કેટલીક વિશેષ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. કોન્ટ્રાક્ટ એ વ્યાપારી વ્યવહાર છે. ટેન્ડરોનું મૂલ્યાંકન કરવું અને કોન્ટ્રાક્ટ આપવા એ અનિવાર્યપણે વ્યાપારી કાર્યો છે. સમાનતા અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો અંતરે રહે છે. જો કોન્ટ્રાક્ટ આપવા સંબંધિત નિર્ણય શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકનો અને જાહેર હિતમાં હોય, તો અદાલતો, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાના ઉપયોગમાં, હસ્તક્ષેપ કરશે નહીં, ભલે કોઈ પ્રક્રિયાગત વિચલન

અથવા મૂલ્યાંકનમાં ભૂલ અથવા ટેન્ડરને પૂર્વગ્રહ સાબિત થાય. જાનગી હિતના રક્ષણ માટે જાહેર હિતના ભોગે અથવા કરાર સંબંધિત વિવાદોના ઉકેલ માટે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. ફરિયાદ ધરાવતો ટેન્ડર અથવા કોન્ટ્રાક્ટર સિવિલ કોર્ટમાં હંમેશા નુકસાની માંગી શકે છે. કાલ્પનિક ફરિયાદો, ઘવાયેલા ગૌરવ અને વ્યાપારી હરીફાઈ સાથે અસફળ ટેન્ડરો દ્વારા કેટલાક તકનીકી/પ્રક્રિયાગત ઉલ્લંઘન અથવા પોતાને થયેલા કેટલાક પૂર્વગ્રહની નાની વાતોનો પહાડ બનાવવાના પ્રયાસો, અને ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને અદાલતોને હસ્તક્ષેપ કરવા સમજાવવાના પ્રયાસોનો પ્રતિકાર કરવો જોઈએ. આવા હસ્તક્ષેપો, કાં તો વચગાળાના અથવા અંતિમ, વર્ષો સુધી જાહેર કાર્યોને રોકી શકે છે, અથવા હજારો અને લાખો લોકોને રાહત અને સહાયમાં વિલંબ કરી શકે છે અને પ્રોજેક્ટના ખર્ચમાં અનેકગણો વધારો કરી શકે છે. તેથી, ટેન્ડર અથવા કરારની બાબતોમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાના ઉપયોગમાં હસ્તક્ષેપ કરતા પહેલા કોર્ટે પોતાની જાતને નીચેના પ્રશ્નો પૂછવા જોઈએ:

i) શું સત્તાધિકારી દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય બદલિશાદાપૂર્વક છે અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઈશાદો ધરાવે છે.

અથવા શું અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય એટલો મનસ્વી અને અતાર્કિક છે કે કોર્ટ કહી શકે: 'નિર્ણય એવો છે કે કાયદા અનુસાર વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારી તેના પર પહોંચી ન શકે.'

ii) શું જાહેર હિતને અસર થાય છે.

જો જવાબો નકારાત્મકમાં હોય, તો કલમ ૨૨૬ હેઠળ કોઈ હસ્તક્ષેપ થવો જોઈએ નહીં. બ્લેકલિસ્ટિંગ અથવા ટેન્ડરર/કોન્ટ્રાક્ટર પર ફોજદારી પરિણામો લાદવા અથવા રાજ્યની ઉદારતાના વિતરણ (જગ્યાઓ/દુકાનોની ફાળવણી, લાયસન્સ, ડીલરશીપ અને ફ્રેન્ચાઇઝીની મંજૂરી) સાથે સંકળાયેલા કેસો અલગ સ્તર પર ઊભા છે કારણ કે તેમને કાર્યવાહીમાં ઉચ્ચ સ્તરની નિષ્પક્ષતાની જરૂર પડી શકે છે. (ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

(એફ) તેજસ કન્સ્ટ્રક્શન્સ વિરુદ્ધ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ, સેંધવા (૨૦૧૨) ૬ એસસીસી ૪૬૪ ના કેસમાં નિર્ણયમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે:-

પ. પરબીડિયું એ ખોલવું ઘટનાહીન હતું કારણ કે તમામ બીડરોએ એનઆઈટી ની શરતો હેઠળ નિર્ધારિત અર્નેસ્ટ મની રજૂ કરી હતી. જોકે, અરજદારનો કેસ એવો છે કે જ્યારે પરબીડિયું બી ખોલવામાં આવ્યું ત્યારે પ્રતિવાદી નં. ૧ ને પ્રતિવાદી નં. ૨ તરફથી મળેલ ટેકનિકલ બીડ બતાવવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી જે વિનંતી મંજૂર કરવામાં આવી હતી. અરજદારનો આગળનો કેસ એવો છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની ટેકનિકલ બીડના અવલોકન પર, અરજદારે બીડ પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા માટે ઉક્તની પાત્રતા અંગે એવા આધારે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો કે તેની પાસે જરૂરી મૂલ્યની સિંગલ ઇન્ટિગ્રેટેડ વોટર સપ્લાય સ્કીમ ચલાવવાનો જરૂરી અનુભવ નથી. પ્રતિવાદી નં. ૨ એ વ્યારા અને સોનગઢ ખાતે વિવિધ વોટર સપ્લાય સ્કીમ પ્રોજેક્ટ્સને કલબ કરવાના આધારે બીડ ઓફર કરવાની પાત્રતાનો દાવો કર્યો હોવાનું કહેવાય છે જે અરજદારના જણાવ્યા મુજબ અસ્વીકાર્ય હતું.

ડ. અરજદારે એવો પણ વાંધો ઉઠાવ્યો હતો કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ છેલ્લા પાંચ વર્ષની ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ-શીટ્સની પ્રમાણિત નકલો સબમિટ કરી ન હતી અને નાણાકીય વર્ષ ૨૦૧૦-૨૦૧૧ માટે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ પાસેથી રજૂ કરાયેલ નેટ-વર્થ પ્રમાણપત્ર, અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, ઉક્ત જરૂરિયાતને સંતોષતું નથી.

૭. અરજદાર દ્વારા વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો હોવા છતાં, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ તમામ બીડ્સ પર વિચાર કર્યો અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ઓફર કરાયેલ બીડ સ્વીકારી.

૧૩. હાઈકોર્ટે, અમારી સમક્ષ પડકાર હેઠળના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા, રિટ પિટિશનના સમર્થનમાં ઉઠાવવામાં આવેલા બંને આધારોની તપાસ કરી છે અને સ્પષ્ટપણે એ નિષ્કર્ષ પર આવી છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ બીડ ઓફર કરવા માટે લાયક હતા કારણ કે તેણે ટેન્ડર નોટિસ જારી કર્યાના તરત જ અગાઉના પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ-શીટ્સની પ્રમાણિત નકલો ફાઈલ કરવાની જરૂરિયાતનું નોંધપાત્ર રીતે પાલન કર્યું હતું અને તેને જરૂરી મૂલ્યના સિંગલ ઇન્ટિગ્રેટેડ વોટર સપ્લાય પ્રોજેક્ટનો અમલ કરવાનો જરૂરી અનુભવ હતો.

૨૩. આ ચુકાદાના અગાઉના ભાગમાં પ્રશ્નમાં રહેલા કામની ફાળવણી સામેનો પડકાર મુખ્યત્વે બે-પાંખીયા દલીલ પર આધારિત હતો. પ્રથમ, એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે સફળ બીડર, પ્રતિવાદી નં. ૨ એ કોન્ટ્રાક્ટ આપ્યાના અગાઉના પાંચ વર્ષ માટે ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ શીટ્સ ફાઈલ કરવાની જરૂરિયાત સંતોષી ન હતી. ઉક્ત પ્રતિવાદીએ વર્ષ ૨૦૦૬-૦૭, ૨૦૦૭-૦૮, ૨૦૦૮-૦૯ અને ૨૦૦૯-૧૦ માટે ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ શીટ્સની પ્રમાણિત નકલો ફાઈલ કરી હતી, તેમાં કોઈ વિવાદ ન હતો. વિવાદ એ હતો કે વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ માટે બેલેન્સ શીટ ફાઈલ કરવામાં આવી ન હતી, તેના બદલે સંબંધિત ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટનું

પ્રમાણપત્ર, જે ૧.૪.૨૦૧૦ થી ૨૨.૩.૨૦૧૧ ના સમયગાળાને લગતું હતું, રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું જે, અમારી સમક્ષના રિટ-અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, એનઆઈટી ની જરૂરિયાતને સંતોષતું ન હતું.

૨૪. તે દલીલને નકારી કાઢતા હાઈકોર્ટે ઠરાવ્યું કે કારણ કે વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ માટે બેલેન્સ શીટનું ઓડિટ કરવામાં આવ્યું ન હતું તેથી કંપનીનો સંબંધિત રેકૉર્ડ રજૂ કરવો એ એનઆઈટી માં રહેલી શરતનું નોંધપાત્ર પાલન હતું. હાઈકોર્ટે અવલોકન કર્યું:

"ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ શીટની વાત કરીએ તો, એમાં કોઈ વિવાદ નથી કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ વર્ષ ૨૦૦૬-૦૭, ૨૦૦૭-૦૮, ૨૦૦૮-૦૯ અને ૨૦૦૯-૨૦૧૦ માટે ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ શીટ્સ સબમિટ કરી હતી. પ્રતિવાદી નં. ૨ એ ૧.૪.૨૦૧૦ થી ૨૨.૩.૨૦૧૧ ના સમયગાળાના સંદર્ભમાં તેના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર પણ સબમિટ કર્યું છે. પ્રમાણપત્ર પૃષ્ઠ ૬૬ પર છે, જે ઓડિટ કરેલ પુસ્તકો, દસ્તાવેજો, રજિસ્ટર, રેકૉર્ડ્સ, બિલ અને ચકાસણી માટે તેની સમક્ષ રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓના આધારે જારી કરવામાં આવ્યું છે. પ્રમાણપત્ર તારીખ ૨૩.૩.૨૦૧૧ નું છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ વતી હાજર

રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિજય અસુદાની દ્વારા એ નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે કે તે સમય સુધીમાં, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ પૂર્ણ થયું ન હતું અને ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ શીટની પ્રમાણિત નકલ મેળવવી શક્ય ન હતી.

અરજદાર વતી એવો વિવાદ કરી શકાય તેમ નથી કે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટના પ્રમાણપત્ર અને અન્ય દસ્તાવેજોમાં દર્શાવેલ છેલ્લા પાંચ વર્ષનું ટર્નઓવર, એનઆઈટી મુજબની જરૂરિયાત પૂરી કરતું હતું. વધુમાં, અરજદારનો એવો કેસ નથી કે પ્રમાણપત્રમાં દર્શાવેલ વિગતો અને આંકડા ખોટા છે. અરજદાર, કંપની અધિનિયમની કલમ ૧૫૮ અને ૧૬૩ ના આધારે, જો કોઈ અચોક્કસાઈ હોય તો તે દર્શાવવા માટે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની બેલેન્સ શીટની પ્રમાણિત નકલ મેળવી શક્યો હોત. અરજદારે, રેકૉર્ડ પર આવા કોઈ દસ્તાવેજો મૂકવાનું પસંદ ન કર્યું હોવાથી, તે સફળતાપૂર્વક કોઈ વાંધો ઉઠાવી શકે નહીં, જ્યારે ટર્નઓવરના સંબંધમાં એનઆઈટી નું નોંધપાત્ર પાલન થયું હોય.

XXXXXX

XXXXXXXXXX

XXXXXXXXXX

વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ માટેનું ઓડિટ તે સમય સુધીમાં પૂર્ણ થયું ન હતું. જોકે, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ સમક્ષ ચકાસણી માટે રજૂ કરાયેલા ઓડિટ બુક્સ, દસ્તાવેજો, રજિસ્ટર, રેકૉર્ડ્સ, બિલ અને પુરાવાઓના આધારે પ્રમાણપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું હતું. આ બેલેન્સ શીટની પ્રમાણિત નકલ સબમિટ કરવાની જરૂરિયાતના નોંધપાત્ર પાલન સમાન છે, વધુમાં, અરજદાર પોતે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ શીટની નકલો મેળવી શક્યો હોત અને અચોકસાઈ દર્શાવી શક્યો હોત. અરજદારનો એવો કેસ નથી કે ઉક્ત પ્રમાણપત્ર ખોટું ટર્નઓવર અથવા નેટ વર્થ દર્શાવે છે. આ બાબત હોવાથી, પ્રતિવાદી નં. ૧ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયાને મનસ્વી અથવા અતાર્કિક કહી શકાય નહીં."

અમારા મતે, ઉપરોક્ત તારણમાં અથવા હાઈકોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા તર્કમાં કોઈ કાનૂની ખામી નથી.

૨૫. તે સાચું છે કે ટેન્ડર સબમિટ કરવાની તારીખ શરૂઆતમાં ૨૫મી માર્ચ, ૨૦૧૧ સુધી નક્કી કરવામાં આવી હતી પરંતુ તે ૭મી એપ્રિલ, ૨૦૧૧ સુધી લંબાવવામાં આવી હતી. એવું હોવાથી, ટેન્ડર નોટિસ જારી કર્યાના તરત જ અગાઉના ૫ વર્ષોમાં વર્ષ ૨૦૧૦-૨૦૧૧ નો પણ

સમાવેશ થતો હોત જે નાણાકીય વર્ષ માટે, કંપનીના પુસ્તકો, હિસાબો અને દસ્તાવેજોનું ઓડિટ પૂર્ણ થયું ન હતું. આવો કિસ્સો હોવાથી, પ્રતિવાદી નં. ૨ કદાચ ટેન્ડર નોટિસની જરૂરિયાતનું પાલન કરી શકે નહીં અથવા ઉક્ત વર્ષ માટે ઓડિટ કરેલ બેલેન્સ-શીટની પ્રમાણિત નકલ રજૂ કરી શકે નહીં. તે માત્ર એટલું જ કરી શકે તેમ હતું કે કંપનીના સંબંધિત પુસ્તકો, રજિસ્ટર, રેકૉર્ડ્સ એકાઉન્ટ્સ વગેરેના આધારે પ્રમાણપત્ર મેળવવું, જે પ્રમાણપત્ર ખરેખર ઉક્ત પ્રતિવાદી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

૨૬. હાઈકોર્ટે યોગ્ય રીતે અવલોકન કર્યું છે કે અરજદારે વર્ષ ૨૦૧૦-૨૦૧૧ માટે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ દ્વારા પ્રમાણિત કરાયેલ ટર્નઓવરની સાચીતા પર વિવાદ કર્યો ન હતો કે એ વાત પર પણ વિવાદ ન હતો કે તેણે ટેન્ડર નોટિસની જરૂરિયાત સંતોષી હતી. તે દૃષ્ટિએ, તેથી, પ્રતિવાદી નં. ૨ અયોગ્ય હોવાનો અથવા બીડ ઓફર કરવાની તેની યોગ્યતા સ્થાપિત કરવા માટે જરૂરી દસ્તાવેજો રજૂ કરવામાં ઇરાદાપૂર્વક કસૂર કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ ન હતો. ઉપરોક્ત પાસા પર હાઈકોર્ટના તારણ સામેના પડકારનો પ્રથમ ભાગ,

તેથી, નિષ્ફળ જવો જોઈએ અને તેને યોગ્ય રીતે નકારી
કાઢવામાં આવે છે."

(જી) બી.એસ.એન. જોશી એન્ડ સન્સ વિરુદ્ધ નાયર કોલ સર્વિસીસ લિ.
(૨૦૦૬) ૧૧ એસસીસી ૫૪૮ ના કેસમાં નિર્ણયમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે
અવલોકન કર્યું છે કે:-

"જપ. જોકે, આપણે નોંધી શકીએ છીએ કે અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરાયેલ રિટ
પિટિશન સ્વીકારવા માટેનું મુખ્ય કારણ કોર્ટના ભાગ પર ન્યાયિક સંયમ હતું.
તેણે ટાટા સેલ્યુલર વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા - એઆઈઆર ૧૯૯૬
એસસી ૧૧૭ માં આ કોર્ટના નિર્ણયના આધારે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં
હસ્તક્ષેપ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

૫૬. એ સાચું હોઈ શકે છે કે સૌથી નીચા ટેન્ડરને કોન્ટ્રાક્ટ આપવો જરૂરી નથી
પરંતુ તે પણ એટલું જ સાચું છે કે એમ્પ્લોયર તેના માટે શ્રેષ્ઠ ન્યાયાધીશ છે;
સામાન્ય રીતે તે તેના ક્ષેત્રમાં હોવાથી, આવી બાબતમાં કોર્ટનો હસ્તક્ષેપ
ન્યૂનતમ હોવો જોઈએ. આ પ્રકૃતિના કેસમાં હાઈકોર્ટનું અધિકારક્ષેત્ર મર્યાદિત
હોવાથી, જ્યાં સુધી રેકૉર્ડ પર એમ્પ્લોયરના ભાગ પર ગેરકાયદેસરતા અથવા
મનસ્વીતા સ્પષ્ટ ન હોય ત્યાં સુધી કોર્ટે સામાન્ય રીતે ન્યાયિક સંયમ રાખવો
જોઈએ.

૬૬. અમે ન્યાયિક સમીક્ષાના નવા સિદ્ધાંતો તરફ અમારી આંખો પણ બંધ કરી રહ્યા નથી જે વિકસિત થઈ રહ્યા છે; પરંતુ ઉપરોક્ત નિર્ણયોમાં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને હાલમાં કાયદો નીચે મુજબ સારાંશ આપી શકાય છે:

i) જો આવશ્યક શરતો હોય, તો તેનું પાલન કરવું જ જોઈએ;

ii) જો સામાન્ય છૂટછાટની કોઈ સત્તા ન હોય, તો સામાન્ય રીતે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે નહીં અને જ્યાં તમામ પક્ષો માટે આવી તમામ શરતોનું સંપૂર્ણ પાલન કરવું શક્ય હોય ત્યાં કડક પાલનનો સિદ્ધાંત લાગુ કરવામાં આવશે;

iii) જોકે, જો આવી કોઈ શરતોના સંદર્ભમાં તમામ પક્ષોના સંબંધમાં વિચલન કરવામાં આવે છે, તો સામાન્ય રીતે ફરીથી છૂટછાટની સત્તા અસ્તિત્વમાં હોવાનું માની શકાય

iv) જે પક્ષકારોએ આવી છૂટછાટનો લાભ લીધો છે તેમને સામાન્ય રીતે ટેન્ડર કોન્ટ્રાક્ટના અન્ય ભાગના પાલનના સંબંધમાં અલગ વલણ અપનાવવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે તે પોતે ટેન્ડરની તમામ શરતોનું સંપૂર્ણપણે પાલન કરવાની સ્થિતિમાં ન હતો, જ્યાં સુધી કોર્ટ અન્યથા કોઈ શરતની છૂટછાટ ન જુએ જે પ્રકૃતિમાં આવશ્યક હોવાથી હળવી કરી શકાતી ન હતી

અને આમ તે સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર અને અધિકારક્ષેત્ર વિનાની હતી.

v) જ્યારે યોગ્ય સત્તાધિકારી દ્વારા તમામ ટેન્ડરો દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલા ટેન્ડર દસ્તાવેજોના આધારે યોગ્ય વિચારણા કર્યા પછી નિર્ણય લેવામાં આવે છે અને જો આખરે એવું જાણવા મળે છે કે સફળ બીડરોએ ખરેખર તે હેતુ અને ઉદ્દેશ્યનું નોંધપાત્ર રીતે પાલન કર્યું છે જેના માટે આવશ્યક શરતો નિર્ધારિત કરવામાં આવી હતી, તો સામાન્ય રીતે તેમાં હસ્તક્ષેપ કરી શકાય નહીં.

(vi) કોન્ટ્રાક્ટરો કાર્ટેલ બનાવી શકતા નથી. જો તેમ છતાં, તેમની બીડ્સ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે અને તેમને સૌથી નીચા ટેન્ડર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલા દરો સાથે મેચ કરવાની ઓફર આપવામાં આવે છે, તો જાહેર હિતને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવશે.

(vii) જ્યાં નિર્ણય સંપૂર્ણપણે જાહેર હિતમાં લેવામાં આવ્યો હોય, ત્યાં કોઈ સામાન્ય રીતે ન્યાયિક સંયમ રાખવો જોઈએ."

(ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

(એચ) પોદ્ધાર સ્ટીલ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ ગણેશ એન્જિનિયરિંગ વર્ક્સ (૧૯૯૧)
૩ એસસીસી ૨૭૩ ના કેસમાં નિર્ણયમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે
કે:-

"ક. એ સાચું છે કે સ્ટેટ બેંકના નહીં પણ યુનિયન બેંક ઓફ
ઈન્ડિયાના ચેક સાથે તેનું ટેન્ડર સબમિટ કરવામાં ટેન્ડર નોટિસના
ખંડ નં. ૬ નું શાબ્દિક રીતે પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું, પરંતુ
પ્રશ્ન એ છે કે શું ઉક્ત બિન-પાલનથી ડીઝલ લોકોમોટિવ વર્ક્સને
બીડ સ્વીકારવાની સત્તાથી વંચિત રાખવામાં આવ્યું હતું. સામાન્ય
દરખાસ્ત તરીકે એવું ઠરાવી શકાય નહીં કે ટેન્ડરો આમંત્રિત કરતી
સત્તા નોટિસમાં ઉલ્લેખિત દરેક શરતને ઝીણવટભરી વિગતવાર
અમલમાં મૂકવા માટે બંધાયેલી છે, અને થોડી કે કોઈ અગત્યતા ન
ધરાવતી તકનીકી અનિયમિતતાને પણ માફ કરવા માટે હકદાર
નથી. ટેન્ડર નોટિસની જરૂરિયાતોને બે કેટેગરીમાં વર્ગીકૃત કરી
શકાય છે-એ જે લાયકાતની આવશ્યક શરતો નિર્ધારિત કરે છે
અને અન્ય જે શરત દ્વારા પ્રાપ્ત કરવાના મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય સાથે માત્ર
ગૌણ અથવા સહાયક છે. પ્રથમ કિસ્સામાં ટેન્ડર જારી કરનાર
સત્તાધિકારી તેમને કડક રીતે અમલમાં મૂકવા માટે જરૂરી હોઈ શકે
છે. અન્ય કિસ્સાઓમાં, યોગ્ય કેસોમાં શરતનું ચુસ્ત શાબ્દિક
પાલન ન કરવાનો અને તેમાંથી વિચલિત થવાનો અધિકાર

સત્તાધિકારી પાસે ખુલ્લો હોવો જોઈએ. આ પાસાની તપાસ આ કોર્ટ દ્વારા જી.જે. ફર્નાન્ડિઝ વિ. સ્ટેટ ઓફ કલોરિડો અને ૭ અન્ય, [૧૯૯૦] ૨ એસસીસી ૪૮૮ માં કરવામાં આવી હતી જે ટેન્ડરો સાથે વ્યવહાર કરતો કેસ છે. જોકે વર્તમાન પરિસ્થિતિ જેવી સંપૂર્ણપણે સમાન પરિસ્થિતિમાં નથી, ચુકાદામાંના અવલોકનો અમારા મતને સમર્થન આપે છે. હાઈકોર્ટે, આક્ષેપિત નિર્ણયમાં, રમના દયારામ શેઠી વિ. ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા અને ૭૦૦ અન્ય, [૧૯૭૯] ૩ એસસીસી ૪૮૯ પર આધાર રાખ્યો છે પરંતુ એ સમજવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે કે નોંધાયેલ કેસ પ્રથમ કેટેગરીનો હતો જ્યાં શરતનું ચુસ્ત પાલન કરવાનો આગ્રહ રાખી શકાય. તે કિસ્સામાં સત્તાધિકારીએ, ટેન્ડર નોટિસમાંની જરૂરિયાતનો આગ્રહ ન રાખીને, જે લાયકાતની આવશ્યક શરત હતી, બીડરોમાંથી એક પર તરફેણ કરી, જે ગેરકાયદેસર ભેદભાવ સમાન છે. ચુકાદો સૂચવે છે કે કોર્ટે જે શરત હળવી કરવામાં આવી હતી તેની પ્રકૃતિ અને તેની અસરની નજીકથી તપાસ કરી હતી તે પ્રશ્નનો જવાબ આપતા પહેલા કે શું તે પ્રશ્નમાં રહેલા ટેન્ડરમાં ખામીને માન્ય રીતે માફ કરી શકી હોત. ચુકાદાનો આ ભાગ ઉપર ચર્ચા કરેલ બે કેટેગરીની શરતો વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવે છે. જોકે એ જોવાનું રહે છે કે બે ખંડોમાંથી, વર્તમાન કેસ કયા ખંડમાં આવે છે.

૭. પ્રમાણિત ચેક દ્વારા ચુકવણીની પ્રકૃતિ આ કોર્ટ દ્વારા સીતા રામ ઝુનઝુનવાલા વિ. બોમ્બે બુલિયન એસોસિએશન લિમિટેડ અને અન્ય માં ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી. ત્યાં એ દલીલના સમર્થનમાં અનેક વાંધાઓ લેવામાં આવ્યા હતા કે ચુકવણીના સંદર્ભમાં જરૂરી શરત સંતોષવામાં આવી ન હતી અને તે સંદર્ભમાં આ કોર્ટે અંગ્રેજી નિર્ણયના ચુકાદામાંથી અવલોકનો ટાંક્યા હતા (જુઓ સ્પાગોનો કેસ: ૧૮૭૩ એલ.આર. એન્ડ સીએચ. એપ. ૪૦૭) કે કાયદાનો એ સામાન્ય નિયમ છે કે દરેક કિસ્સામાં જ્યાં વ્યવહાર એ દ્વારા બી ને પૈસા ચૂકવવામાં અને પછી બી દ્વારા એ ને પાછા સોંપવામાં આવે છે, જો પક્ષકારો ભેગા થાય છે અને એક માંગણી બીજી માંગણી સામે સેટ કરવાનું નક્કી કરે છે, તો તેઓએ પૈસા આગળ-પાછળ સોંપવાના સ્વરૂપ અને ઔપચારિકતામાંથી પસાર થવાની જરૂર નથી. આ કોર્ટે એક દ્વારા બીજાને ચુકવણીની જરૂર હોય તેવા વ્યવહાર પર તે અવલોકનો લાગુ કર્યા. બી.ડી. યાદવના કેસમાં અને ટી.વી. સુભદ્રા અમ્માના કેસમાં હાઈકોર્ટના નિર્ણયો પણ એવા ઉદાહરણો છે જ્યાં ટેન્ડર નોટિસની દરેક શરતનું શાબ્દિક પાલન કરવાનો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો ન હતો.

(ભાર ઉમેરવામાં આવ્યો છે)

૨૭.૧ એક સામાન્ય બાબત જે તમામ નિર્ણયોમાંથી પસાર થાય છે તે છે: જો કાર્યવાહી – નિર્ણય જાહેર હિતમાં હોય અથવા નિર્ણય – કાર્યવાહી જાહેર નીતિ સાથે સુસંગત હોય અથવા ખાનગી હિતની તુલનામાં જાહેર હિતનું રક્ષણ કરવા અને જાળવી રાખવા માટે કાર્યવાહી કરવામાં આવે તો કોર્ટ પ્રક્રિયા સામે વાંધો ઉઠાવવાનો ઇનકાર કરવામાં વાજબી ગણાશે, વધુ ખાસ કરીને જ્યારે પ્રક્રિયાના પરિણામે ભેદભાવ ન થયો હોય અથવા તે દર્શાવતું ન હોય કે એમ્પ્લોયર / પ્રિન્સિપાલે મનસ્વી રીતે કાર્ય કર્યું છે.

૨૭.૨ જે એજન્સી બીઝ્સ આમંત્રિત કરે છે તેને થોડી છૂટછાટ મળવી જોઈએ. ચકાસણી, ખરાઈ, મૂલ્યાંકન, સામગ્રી, ડેટા, દસ્તાવેજો, વિગતોના આંકડાઓ વગેરેની કોસ ચેકિંગની પ્રક્રિયાને થોડી છૂટછાટ અને સ્વતંત્રતા (ટેન્ડર / એનઆઈટીની શરતો દ્વારા ઉદ્દેશિત – માન્ય હોય તેના કરતાં વધુ) ની જરૂર હોય છે કારણ કે હંમેશા તમામ પરિસ્થિતિઓ – તમામ સંભવિતતાઓનું અનુમાન લગાવવું અને એવી જોગવાઈ કરવી શક્ય નથી કે જે તમામ સંભવિતતાઓને સંબોધિત કરે અને તેની કાળજી લે / સામનો કરે.

૨૭.૩ આપેલા કિસ્સામાં કેટલાક "ડીવીઝિયન" જરૂરી – વાજબી હોઈ શકે છે. જ્યાં સુધી કાર્યવાહી ત્રણ દૂષણો અર્થાત મનસ્વીતા, ભેદભાવ અને બદઈરાદા (એમએએલએએફઆઈડીઈએસ) થી દૂષિત ન હોય અને જ્યાં સુધી તેને

સ્પષ્ટપણે પ્રતિબંધિત કરવામાં ન આવે – ટેન્ડરમાં કોઈ ચોક્કસ શરત દ્વારા કોઈ અપવાદ વિના, કોર્ટ પ્રિન્સિપાલ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા વિવેકાધિકારમાં હસ્તક્ષેપ કરવામાં ધીમી, તેના બદલે અનિચ્છુક રહેશે. તમામ "ડીવીઝિયન" ને બદલવાપૂર્વક અથવા અસ્વીકાર્ય અને પ્રતિબંધિત તરીકે વર્ગીકૃત કરી શકાય નહીં.

૨૮. વર્તમાન કિસ્સામાં, જવાબ પરથી એ બહાર આવ્યું છે કે કોર્પોરેશનને જણાયું કે પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા (બીડ સાથે) સબમિટ કરાયેલ દસ્તાવેજમાં સંબંધિત વિગતો શામેલ હતી અને બહાર આવી હતી અને ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજો હેતુ (દસ્તાવેજોની માંગણીનો) સિદ્ધ કરે છે અને કોર્પોરેશન / બોર્ડે ઉપલબ્ધ સામગ્રીમાંથી વિગતોની વિચારણા અને ચકાસણી કરી હતી અને ચકાસી શકાય તેવી વિગતો ઉપલબ્ધ હોવાનો સંતોષ થતાં કોર્પોરેશન / બોર્ડે બીડને લાયક / સ્વીકાર્ય ગણી હતી.

૨૮.૧ આ સંદર્ભમાં એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે રેકૉર્ડ પરથી અને રજૂઆતો પરથી એ પણ બહાર આવ્યું છે કે:

(એ) કોર્પોરેશને ઉત્પાદનની ગુણવત્તા અને / અથવા તકનીકી વિશિષ્ટતાઓનો ભોગ લીધો નથી અથવા તેની સાથે સમાધાન કર્યું નથી અથવા તેમાં ઘટાડો કર્યો નથી;

(બી) અરજદારનો પણ એવો કેસ નથી કે પ્રતિવાદી નં. ૨ નું ઉત્પાદન નિર્ધારિત તકનીકી સ્પષ્ટીકરણને પૂર્ણ કરતું નથી અને / અથવા તે હલકી ગુણવત્તાનું છે;

(સી) વધુમાં, એવો કોઈનો કેસ નથી કે પ્રતિવાદી નં. ૨ નું ઉત્પાદન હલકી ગુણવત્તાનું છે અને / અથવા તે ઉત્પાદન તકનીકી વિશિષ્ટતાઓને પૂર્ણ કરતું નથી અથવા સંતોષતું નથી;

(ડી) કોર્પોરેશનનો નિર્ણય અને કાર્યવાહી એટલે કે અરજદાર તેમજ પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક બીડર તરીકે ગણવા અને બંને બીડરોના પ્રાઇસ બીડ્સ (એટલે કે અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ના) ને ધ્યાનમાં લેવાથી કોર્પોરેશનને આશરે રૂ. ૧૬.૦૦ કરોડનો ખર્ચ લાભ મળ્યો છે. જેનો અર્થ એ છે કે કોર્પોરેશનની આક્ષેપિત કાર્યવાહી અને તેના દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલ વિવેકાધિકાર વાસ્તવમાં જાહેર હિતની સેવા કરી છે;

(ઈ) પ્રતિવાદી નં. ૨ અન્યથા અન્ય જરૂરિયાતો અને સ્પષ્ટીકરણો પૂર્ણ કરતો હોવાથી, બોર્ડ પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લાયક બીડર તરીકે ગણ્યો હતો;

વધુમાં, બોર્ડ / કોર્પોરેશને ડી બીડરને પણ સમાન તક આપી હતી અને જ્યાં સુધી અરજદારનો સંબંધ છે, બોર્ડે તકનો ઇનકાર

કર્યો ન હતો અથવા અરજદારને આવી તકથી વંચિત રાખ્યો ન હતો કારણ કે આવો પ્રશ્ન અથવા જરૂરિયાત ઊભી થઈ ન હતી. અરજદાર દ્વારા પણ એવો આક્ષેપ નથી કે બોર્ડે તેને (એટલે કે અરજદારને) સમાન તક આપી ન હતી અથવા નકારી હતી;

(જી) આ ઉપરાંત, વધુમાં, કોર્પોરેશને એવો પણ દાવો કર્યો છે કે તેણે વધારાના (બીડ સાથે સબમિટ કર્યા સિવાયના) દસ્તાવેજો માંગ્યા ન હતા અને પ્રાપ્ત કર્યા ન હતા – સ્વીકાર્યા ન હતા અને ધ્યાનમાં લીધા ન હતા;

(એચ) નિર્ણયથી સ્પર્ધા દૂર થતી પણ અટકી ગઈ;

(આઈ) કેસની હકીકતો અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી એવું બહાર આવ્યું છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલા વિવેકાધિકારને કારણે અરજદાર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ ઉચ્ચ દર ઉચ્ચ કિંમતની હદ અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ઓફર કરવામાં આવેલ સ્પર્ધાત્મક કિંમત (ઇમ્પ્લાન્ટની) ધ્યાનમાં આવી;

(જે) પરંતુ જો કાર્યવાહી (એટલે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની પ્રાઇસ બીડ ખોલવા માટે) ન થઈ હોત તો અરજદાર, તેની ઉંચી કિંમત સાથે, કોઈપણ સ્પર્ધક વિના એકમાત્ર બીડર બની ગયો હોત;

(કે) નિર્ણયને કારણે પ્રતિવાદી નં. ૨ ની કોમર્શિયલ બીડ પર વિચારણા થઈ જેનાથી કિંમતમાં મોટો તફાવત બહાર આવ્યો એટલે કે અરજદાર દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ ઉચ્ચ કિંમત / દરની હદ અને પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ઓફર કરવામાં આવેલ સ્પર્ધાત્મક દર – કિંમત;

(એલ) અરજદારે પ્રતિવાદી નં. ૨ અને અરજદાર વચ્ચે ૬૦:૪૦ ના ગુણોત્તરમાં વર્ક ઓર્ડરને વિભાજિત બાયફ્રક્ટ (બીઆઈએફ ડીઆરસીએટીઈ) કરવાની કોર્પોરેશનની ઓફર સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો (જો અરજદાર પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ઓફર કરાયેલ કિંમત સાથે કિંમત મેચ કરે તો);

(એમ) આક્ષેપિત કાર્યવાહી મનસ્વીતા અથવા ભેદભાવથી દૂષિત નથી;

(એન) હકીકતો પણ બહાર લાવી છે કે રજૂઆત આમંત્રિત કરતી વખતે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને બીડરો વચ્ચે ભેદભાવ કર્યો ન હતો;

(ઓ) અરજદારને તકનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો નથી કારણ કે અરજદારના કિસ્સામાં આવી તકની જરૂર પડી ન હતી;

(પી) પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનની કાર્યવાહી સક્ષમ જોગવાઈ (ટેન્ડર ડોક્યુમેન્ટમાં ખંડ એફ(૨)) દ્વારા સમર્થિત છે અને તે પ્રતિબંધિત અથવા અસ્વીકાર્ય નથી.

૨૯. તમામ હકીકતોની સંયુક્ત તપાસ દર્શાવે છે કે કોર્પોરેશનની આક્ષેપિત કાર્યવાહી અને કોર્પોરેશન દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા કોર્પોરેશન દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલ વિવેકાધિકાર અસ્વીકાર્ય અથવા મનસ્વી અથવા બદધર્શિતાપૂર્વક (એમએએલએએફઆઈડીઈ) છે તેવો અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલ દાવો અને આક્ષેપ અથવા કાર્યવાહી દ્વેષથી દૂષિત છે તેવું ઠરાવવાનું અને જાહેર કરવાનું કોઈ ઔચિત્ય નથી. કોર્પોરેશને અસ્વીકાર્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યું નથી. કેસની હકીકતો એ પણ બહાર લાવી છે કે કોર્પોરેશનની કાર્યવાહી અને તેના દ્વારા અનુસરવામાં આવેલી પ્રક્રિયા પારદર્શક અને બિનભેદભાવપૂર્ણ રહી છે. કોઈપણ ઢ્રષ્ટિકોણથી મામલાની વિચારણા કરતા વિવેકાધિકાર અને નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું અને કોર્પોરેશનના નિર્ણયને બાજુ પર રાખવાનું કોઈ ઔચિત્ય નથી. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે કોર્પોરેશને મનસ્વી રીતે કાર્ય કર્યું છે તેવું ઠરાવવા માટે ન તો ઈચ્છીએ છીએ કે ન તો સંમત છીએ.

૩૦. ઉપર ચર્ચા કરેલા પાસાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે વર્તમાન કેસ અને પ્રતિવાદી નં. ૧ કોર્પોરેશનની આક્ષેપિત કાર્યવાહીમાં

હસ્તક્ષેપની ખાતરી મળતી નથી. આ ગણતરી પર સુપ્રીમ કોર્ટનું નીચે ટાંકેલું અવલોકન વિચારણાને પાત્ર છે:—

"જો વહીવટી નિર્ણય, જેમ કે એનઆઈટીની શરતોમાં વિચલન એ મનસ્વી, અતાર્કિક, ગેરવાજબી, બદલ્લિયાપૂર્વક અથવા પક્ષપાતી ન હોય, તો અદાલતો લીધેલા નિર્ણયની ન્યાયિક સમીક્ષા કરશે નહીં. તેવી જ રીતે, અદાલતો તકનીકી અથવા પ્રક્રિયાગત ઉદ્વેગનના સંદર્ભમાં અસફળ બીડરના કહેવા પર નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપને સમર્થન આપશે નહીં..... અદાલતો, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાના ઉપયોગમાં, હસ્તક્ષેપ કરશે નહીં, ભલે કોઈ પ્રક્રિયાગત વિચલન અથવા મૂલ્યાંકનમાં ભૂલ અથવા ટેન્ડરને પૂર્વગ્રહ સાબિત થાય."

૩૦.૧ કેસની હકીકતો અને ઉપર ટાંકેલા અવલોકન અમારા અભિપ્રાય અને નિષ્કર્ષને સમર્થન અને મજબૂતી આપે છે કે આક્ષેપિત નિર્ણય અને કાર્યવાહીમાં ખામી શોધી શકાતી નથી

૩૧. આ તબક્કે, એ અસ્થાને નહીં ગણાય, બલ્કે પુનરાવર્તનના ભોગે પણ એ પુનરાવર્તન કરવું જોઈએ કે કોર્પોરેશને અરજદાર અને પ્રતિવાદી નં. ૨ વચ્ચે વર્ક

ઓર્ડરને બાયફરકેટ અને વિભાજીત કરવાની ઓફર કરી હતી. કોર્પોરેશને અરજદારને જથ્થાના ૪૦% માટે વર્ક ઓર્ડર આપવાની ઓફર કરી હતી એ શરતે કે અરજદારે પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ક્વોટ કરાયેલ કિંમત સાથે મેચ કરવું જોઈએ. જોકે, અરજદારે પ્રતિવાદી નં. ૨ સાથે કિંમત મેચ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને કોર્પોરેશન દ્વારા ઓફર કરાયેલ વિકલ્પ સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

૩૨. ઉપર જણાવેલા કારણોસર અને અગાઉની ચર્ચાના પ્રકાશમાં, અમારો અભિપ્રાય છે કે પિટિશન સ્વીકારવા લાયક નથી. કોર્પોરેશનના નિર્ણય અને કાર્યવાહીમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ ઔચિત્ય નથી. તેથી, પિટિશન નિષ્ફળ જાય છે અને તે મુજબ નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

સહી/-

(કે. એમ. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તીશ્રી)

સહી/-

(વી. પી. પટેલ, ન્યાયમૂર્તીશ્રી)

સુરેશ સોલંકી

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.